Pre-Linn
RS164
.P43
1531

PAVLI AEGI=
NETAE PHARMACA SIM=
plicia, Othone Brunfelſio interprete.

IDEM DE RATIONE VICTVS
Gulielmo Copo Baſilienſi
interprete.

Mo. Bot. Garden,
1893

IN PAVLVM AEGINETAM DE
Simplicibus, iuxta ac de Ratione Victus,
Index tum utilis, tum neceſſarius.

INCLYTIS ET GENEROSIS DOMINIS. D. Othoni & Volphgango Comitibus à Solms, duarum inſignium Eccleſiarum, Argentinenſis & Colonienſis, Canonicis. D. ſuis obſeruandiſſimis Otho Brunfelſius S. D.

IN MITTO PAVli Aeginetæ, De ſimplicibus medicinis libellũ, quē iuſſu ueſtrarũ Celſitudinum uertendũ nuper ſuſcepi. Quanquam non ea grandiloquentia, eoq́; dicendi lepore redditum, quo ego eum authorem Veſt. Celſ. deprædicaui, antequã noſſem qui-

dem, quale fuiſſem exẽplare habiturus, & ueſtræ fortaſſe Celſitudines ſibi de me pollicebantur. In cauſſa fuit ualetudo illa mea, in qua tam immenſis, atq; innumeris officijs me proſecutę, ſunt Celſ. V. Deinde exemplare moroſum, ac penè prodigioſe deprauatum, quibus factum eſt, ut uotorum neutiquam compos fieri potuerim, omniaq́ in irritum ceciderint. Cogor enim uel inuitus hic incõmoda præſari mea, non tam ut lugeam meas fortunas, quàm ut beneuolentiã mihi captem apud Veſt. Celſitud. ne quod impotentiæ, & imbecillitatis fuit, ignauiæ potius, atq; oſcitantiæ imputetur. Deſperea, ſi maiori anxietate in omni uita, præſſus unquam fuerim. Siquidem urgebat hinc Typographus, qui, cum impenderent nundinæ, carthas aliquot ante ægritudinem cœptas, ſibi uolebat abſolui. Iſthinc negocium faciebat codex ἀινιγματώδης, mendoſus & mancus, ex quo me extricare non ualebam. Et niſi Galeni & reliquorum Græcorum adiutus commentarijs fuiſſem, ex quibus mutuatus eſt ſua Aegineta, nonnunquam ad uerbum,

bum, interdum ſententiam ex ſententia, fateor ingenue, ſterilem me operam effecturum fuiſſe, nec multum momenti fuiſſe conſecutum. Omitto quod frequenter Galeno atq; Diaſcoridę pugnantia habebat, alijs quoq; ſubinde nomenclaturis deſignabat. Commata aut nulla aut ea præpoſtera habebat. Pręter infinitas eclypſes, & id genus uitiliginum, quibus deprauati libri ſunt conſpurcati. Quę quantũ mutent de ſententia, quantasq́; ἀμφιβολία cient, non eſt quod dicam, cum me multo etiam doctioribus imponant. Teſtis mihi Iacobus Bedorottus, uir Græce quoq; linguæ abſolute doctus. Queritur idem & D. Allanus Torinus, ut audio, Baſilieńſis medicus, uir alioqui doctiſſimus, qui nunc totum Paulum in manibus habet, cuius tralationem, ut ſemper optaui, extare, ita inter ſacrum nunc mihi conſtituto & ſaxum, Veſtrarũ Celſ. promiſſis ſatisfaciendũ fuit, ni aut impreſſori, uiro lõge opt. cui & ipſi fide nos obſtrinxeramus, detrimẽto eſſe, aut apud C. Veſt. futilis reperiri uoluiſſem. Erit itaq́; Veſt. Celſ. hæc mea detrimenta, trutina-

nare, & non tam quid ipſe receperim, ſed quid tũ uires bene permiſerint, expendere, meminiſſeq́ illius, quod in prouerbio eſt, Canis feſtinans, cœcos catulos parit. Decuiſſet & Celſ. ueſtræ, claras imagines hic celebrare, ſed quæ mihi obſtitit in cudendo fors atq; feſtinãtia eadẽ factũ eſt, ut ne πανηγυρίζειν etiã delectauerit. Quanq; ſi idẽ fucata quoq; oratione moliar, quid aliud quàm ebur atramẽto candefacerẽ, aut ſoli lumẽ, quod dicitur, inferrẽ? Quæ enim inſignes uirtutes, Celſ. V. non plurimum exornant? Et quam non laudẽ conſecutus eſt, ueſtra tam caſta, pia, & liberali educatione, doctiſs. præceptor ueſter, M. Ioannes à Daurnheym? Erit ubi hæc ſuis agentur locis. Nunc penſum hoc meum benigne ſuſcipite, fortunasq́ meas mecũ boni conſulite & ualete. Argentorati Calend. Septemb. An. à Chriſto noſtro ſeruatore nato, Milleſimo quingenteſimo trigeſimoprimo.

IN PAVLVM AEGINETAM DE

Simplicibus, iuxta ac de Ratione Victus, Index cum utilis tum neceſſarius.

ABROtanum 1.
Abſinthium 11.
Acallis 3.
Acatia 3.
Acaliphe 4.
Achantus 4.
Achantion 4.
Achantaleuce 4.
Achanta Aegyptia 4
Acorus 4.
Aciros 4.
Arides 4.
Acte 4.
Achias 11.
Acerbum uinum 83.
Acetum 51.
Adarce 2.
Adianton 2.
Adeps 63.
Adeps ſuillus 63.
Adeps Caprarum 63.
Adeps Anſerinus 63.
Adeps Gallinaceorũ 63.
Adeps Leonum 63.
Adeps urſinus 63.
Adeps uulpinus. 63.
Adeps uiperæ 63.
Adeps maſculi pecoris 63.
Adeps uetus 63.
Aetonichon 2.
Aegylops 2.
Aegyros 2.
Aetzale 2.
Aethiops 2.
Aera 3.

Aes 69·
Agallochum 1·
Agaricum 1·
Ageranton 1·
Agnus caſtus 1·
Agroſtis 1·
Agreſtis paſtinaca 73·
Aizoon 2·
Althea 5·
Alimum 5·
Alcæa 5·
Alcyonia 5.
Aloë 5·
Alſine 5·
Alypon 6·
Alyſſon 6·
Alica 74·
Alauda 36·
Amaracus 6.
Amarantus ibidem·
Ambroſia ibidem.
Ami ibidem·
Amianton ibidem·
Ammos ibidem·
Amoniacum ibidem·
Amorge ibidem·
Amurca ibidem.
Ampelopraſum ibidem·
Ampelos agria 7·
Amydala ibidem
Amygdala dulcia ibidem
Amylum ibidem
Amomum ibidem.
Amygdale 78·
Anchuſe omnes 1·
Anagallis 7·
Anagyris ibidem
Andrachnæ ibidem
Andraſiamion 8.
Androſartes ibidem
Anemonæ ibidem
Anethum ibidem
Anthyllis ibidem
Anoſum ibidem
Antirrhinum ibidem
Anarrhinon ibidem
Anonis ibidem
Animalia uolatilia 78·
Aparine 8·
Apios ibidem
Apocynon ibidem
Aphace 11·
Aphenitron 11·
Aphronitron ibidem

Apium

Apium 72.
Aqua maris 25.
Araneus 9.
Argemone ibidem
Ariſaron ibidem
Ariſtolochia ibidem
Arceuthos ibidem
Arcion ibidem
Arctium ibidem
Armeniacum ibidem
Arnabo ibidem
Arnogloſſum ibidem
Aron 10.
Arſenicum ibidem
Artimeſiæ ibidem
Artos ibidem
Aſarum ibidem
Aſbole ibidem
Aſtalabotis ibidem
Aſclepias ibidem
Aſcyrron ibidem
Aſpalatos ibidem
aſparagus ibidem
aſplenion ibidem
aſtaphis 11.
aſter atticus ibidem
aſtragulus ibidem
Aſphaltus ibidem
aſphodelus ibidem
athera 2.
athara 2.
atractilis 11.
atramentū ſcriptorū 45.
auricula muris 5.
aures 80.

B

Balamus Myrepſica 12.
Bacharus 12.
Balauſtium ibidem
Balſamon ibidem
Balote ibidem
Batus ibidem
Batrachion ibidem
Batrarchi ibidem
Bdellium ibidem
Betonica 13.
Bechium ibidem
Beta 72.
Bitumen 11.
Blitum 13. 72.
Blicorum lactucarū 73.
Blatte piſtrinariæ 60.
Botrys 13.
Brathi 13.

Britannica

Britannica 14.
Bromos ibidem
Bryon Sphlanchnon 14.
Bryon Thalaßion 14.
Braßica 72. 37.
Bromus 75.
Braßica marina 37.
Bulbus 13.
Bulbus uomitorius 13.
Bubonion 13. 11.
Bugloſſum 13.
Bunion ibidem
Bupreſtis ibidem
Butyrum ibidem
Buphthalmon ibidem
Bunias 73.
Bulbi 73.
Bucnia 32.

C

CAncanus 27.
Canchamum 28.
Cadmiæ ibidem
Cacalia ibidem
Calamagroſtis ibidem
Calaminthe ibidem
Calamus aromaticus 28.
Calamus phragmites 28.
Calami Cortes 28.
Campæ ibidem
Cantharides ibidem
Cannalis ibidem
Canopon 29.
Capnos ibidem
Capparis 29.
Cardamomum ibidem
Caris ibidem
Cancri fluuiales ibidem
Cancri marini ibidem
Caron ibidem
Carpeſium ibidem
Caria ibidem
Caryophyllon 30.
Caſſamon ibidem.
Caßia ibidem
Caucalis ibidem
Capita Menidum 31
Capita Smaridum 31.
Caput Muris ibidem
Caput Milui ibidem
Caput Lacertæ ibidem
Capparis 73. Carice 76.
Caſtaneæ 78.
Capræ hirci 79.
Caprinum lac 81.

Caſeus

Caſeus 82.
Capito 82.
Cartilagineus 83.
Capillus ueneris 3.
Caries lignorum 59.
Cenchros 30.
Cedrus 30.
Centaureum 30.
Centaureum minus 30.
Ceratonia 31.
Cecis 31.
Cepea 32.
Cæra 32.
Cepa 74.
Ceraſia 77.
Cerui 49.
Cerebrum 80.
Cerebrum leporis 19.
Cerebrum galli 19.
Cerebrum Cameli 19.
Cerebrum muſtelæ 19.
Cerebrum Chelido 19.
Cerebrum Ouillum 19.
Chalbane 69
Chalcitis 69.
Cahlcanthos 69.
Chalcos 69.
Chondrilla 69.
Chondros 70.
Chriſocolla 70.
Chriſocome 70.
Chichorium 33.
Cici 32.
Cinnabaris 32.
Cinnamomum 32.
Circea 32.
Ciſſeris 32.
Ciſtos 32.
Ciſſos 32.
Citrium 33.
Cinoſbatus 38.
Cicuta 39.
Ciborum facultates 71.
Cicera 75.
Ciceræ 75.
Citrei mali 78.
Clematitis 33.
Clematitis altera 33.
Clenopodion 33.
Cnecus 33.
Cornu capræ 31.
Cornu cerui 31.
Cornu tauri 31.
Conchylia 33.

Coccum

Coccum Gnidion 34.
Coccus Baphicus ibidem
Coccimelea ibidem.
Colla ibidem.
Colocynthæ ibidem
Colocynthis ibidem.
Comarus ibidem.
Conia ibidem.
Coniza ibidem.
Corallium 36.
Coris 36.
Coris herba 36.
Corianum uel Coriandrum 36.
Coronopus 36.
Coſtus 36.
Cotyledon 36.
Cochliæ 36.
Cornus 37.
Comon 39.
Conos 39.
Cor 80.
Coagulum 57.
Coagulum Leporis 57.
Coagulum equinum 57.
Coagulum phocæ 57.
Crambe 37.
Cratæogonos 37.
Crethmon 37.
Crimnon 37.
Crocodylion 38.
Crocus 38.
Cromnion 38.
Cuminum 38.
Cucumis 79.
Cucumis ægreſtis 60.
Cucurbita ſylueſtris 62.
Cyamus 38.
Cyanos 38.
Cyclaminos 38.
Cyclaminos altera 38.
Cypariſſus 38.
Cyperus 39.
Cypros 39.
Cytiſum 39.

D

DAdes 17.
Damaſcena 17.
Damaſonion 17.
Daucus 17.
Daphne 17.
Dictamus 18.
Dioniſius 18.
Diphriges 18.

Dipſacon

Dipſacon 18.
Dorycnion ibidem
Dracontium ibidem
Dryopteris ibidem

E

EBenus 19.
Echinus 23.
Echinus terreſtris 23.
Echinus marinus ibidem
Echion ibidem
Elaterium 20.
Elatine ibidem
Elaphoboſtos ibidem
Elenium ibidem
Eleoſelinon ibidem
Elephas ibidem
Elleborus 21.
Elichryſon ibidem
Elxine ibidem
Elxinæ ibidem
Elimus ibidem
Electrum 24.
Empetron 21.
Enula campana 20.
Epithymum 21.
Epimydion ibidem
Epimelis ibidem
Epipactis ibidem
Ephemeron 22.
Ephrydros ibidem
Erebinthus 21.
Erice 22.
Erynos 22.
Erythrodanum ibidem
Eryſimon ibidem
Eruca 72.
Euzomon 22.
Eupatorium ibidem
Euphorbium ibidem

F

Faba 58.
Fabæ 75.
Fermentum 23.
Ferrum 60.
Fex uini 66.
Fex aceti 67.
Fœnum græcum 75.
Ficus arbor 64.
Ficus agreſtis 65.
Ficus 76.
Flos ſalis 5.
Fuligo pictorum 10.
Fumus terræ 29.
Fuligo 41.
Fungi 74.

G

Galion 14.
Galipſis ibidem
Galiopſis ibidem
Garos ibidem
Garum ibidem
Galla 31.
Gallorũ ſaginatorũ teſtes (80.
Gentiana 15.
Geranion 15.
Gigarta 16.
Gingidium ibidem
Glaucum ibidem
Glaux ibidem
Glechon ibidem
Glycyrizon ibidem
Glycyſides ibidem
Gluten 34.
Glandes 78.
Glandulæ 80.
Gnaphalium 17.
Gongylis 17.
Gorgylon ibidem
Granum tinctorum 34.
Gramen 1.
Gummi ceraſorum 31.
Gummi 34.
Gyris 17.
Gypſos ibidem

H

Harena 6.
Halme 5.
Hedioſmon 24.
Hædyſaron ibidem
Heliotropium ibidem
Hemerocallis ibidem
Hemonitis ibidem
Hepar ibidem
Hepar capræ ibidem
Hepar capri ibidem
Hepar lacertæ ibidem
Hepar lupi ibidem
Hepar aſini ibidem
Hepar apri ibidem
Hepar mergi ibidem
Hedera 32.
Hippocampus 26.
Hippomarathron ibidem
Hippolapathon ibidem
Hippopotamus ibidem
Hippoſelinon 27.
Hippuris ibidem
Hippophares ibidem
Hialos 67.

Hidnon 67.
Hyacinthus ibidem
Hyalos ibidem
Hydrargyros ibidem
Hydropiper ibidem
Hioſtiamus ibidem
Hypericon ibidem
Hypecoon 68.
Hypogloſſon ibidem
Hypophæſton ibidem
Hyſſopum ibidem

I

IDea, radix 26.
Ichthyocolla 27.
Ios, uiola 26.
Iris 27.
Iris ſylueſtris ibidem
Iſatis ibidem
Iſopyron ibidem
Itea ibidem
Iuncus quadratus 29.
Ixos 26.

L

Lagopus 39.
Ladanon ibidem
Lathyris ibidem
Lapſana ibidem
Lapathon 39.
Lapides precioſi oẽs 41.
Lapis Iudaicus 42.
Lapis aſius ibidem
Lapides qui in ſpõgijs. 43
Lac 14.
Lactuca 25.
Leontopetalon 40.
Lepidium ibidem
Lepis ibidem
Leucacanthon ibidem
Leucas ibidem
Leucoion ibidem
Leuce 41.
Lemnia terra 15.
Lentiſcus 65.
Lenticula paluſtris 68.
Lentes ibidem
Limonium 40.
Lichen ibidem
Lichenes ibidem
Libanotides 41.
Libanotus ibidem
Lignys ibidem
Liguſticum ibidem
Litargyros ibidem
Lithoſpermon 43.

Lino

Linoſpermon 43.
Linozoſtus 43.
Litrum 43.
Lilium 37.
Lonchitidis 43.
Lotos 44.
Lotos agreſtis 44.
Lotus arbor 44.
Lotos Aegyptia 44.
Lolium 3.
Lutum Aegyptium 15.
Lycopſos 44.
Lycium 44.
Lyſimachium 44.
Lychnis 44.

M

MAcer 44.
Malabathrũ 44.
Malache 44.
Mamiras 44.
Mandragora 45.
Manna 45.
Marathrum 45.
Maſtiche Chia 45.
Maſtiche Aegyptia 46.
Malus perſica 46.
Mala 46.
Malus Perſica 47.
Mala Armenica 47.
Marrubium nigrum 12.
Marrubium 56.
Mala punita 77.
Maza 75.
Melanteria 45.
Melanthum 45.
Mel 45.
Mel amarum 45.
Melia 46.
Melitotum 45.
Miliſſophyllon 46.
Memæcylos 46.
Meſpila 46. 77.
Medion 47.
Meon 47.
Medulla 48.
Menta odorata 23.
Mercurialis 43.
Melopepon 76.
Milax 47.
Miſy 47.
Myagros 47.
Myaces 47.
Mituli 47.
Myaron 48.

Myagros

Myagros, herba 48.
Myclos ibidem
Mitetes ibidem
Myos ωtis ibidem
Myza ibidem
Myrice ibidem
Myriophillon ibidem
Myrrha ibidem
Myrrhis ibidem
Myrrhine ibidem
Myrtus ibidem
Milium ſolis 43.
Mirabolanum 12.
Milium panicum 75.
Molybdena 47.
Molybdos ibidem
Moly 48.
Molles piſces 83.
Muſtela 14.
Mullus 82.

N

NAſcaphton 48.
Napy ibidem
Nardoſtachys 49.
Nardus Celtica ibidem
Nardus montana ibidem
Nartex ibidem
Narce 49.
Narciſſus ibidem
Naſturcium 29. 72.
Neuras 49.
Nerium ibidem
Nimphea ibidem
Nimphea alba ibidem
Nuces 29.
Nux Pontica 30.
Nux auellana ibidem
Nux pini 77.
Nux iuglans 78.
Nuces recentiores ibidem

O.

OEnanthe 50.
Oeſypus ibidem
Ocimon 70.
Ocimoides ibidem
Olinthi craßi 50.
Oloſtium ibidem
Olea 19.
Oleæ Aethiopicæ lachri- (ma 19.
Oleum uetus 19.
Oleum ex drupis ibidem
Oleũ ex crudo omphacio (19.
Oleum ablutũ 19.
Oleum agreſtis oleæ 20.

Oleum Cicinum 20.
Oleum Seſaminum 20.
Oleum Raphanium 20.
Olcomel 20.
Omphacium 50.
Onagra 50.
Onoma 50.
Onoſina 50.
Onobrychis 50.
Oni Aſini 51.
Onyches 51.
Ononis 51.
Origanus 51.
Oreoſelimon 51.
Orobanche 51.
Orobos 51.
Orminon 51.
Oriza 51.
Orchis 51.
Orchis minor 52.
Orchis Serapia 52.
Oricha 75.
Oſiris 52.
Oſſa humana 52.
Oſſa ſuum 52.
Oſtraca 52.
Oſtrea 52.
Othonnia 50.
Oua 79.
Ouilla caro 79.
Oxyacanthos 51.

P

PApauer 46.
Pannis 10.
Pancration 53.
Paliurus 53.
Panacois 53.
Papyrus 53.
Paronychia 53.
Paſſer 67.
Paſtinaca 74.
Pentaphyllos 53.
Peplos 53.
Peplion 53.
Pepon 53.
Periclimenon 54.
Periſtereon 54.
Petaſitis 54.
Petroſelinon 54.
Peucodanum 54.
Peganon 54.
Pellis ouina 8.
Pellis hippotami 18.
Phaci 68.

Phacos 68.
Phalaris 68.
Phalangites 68.
Phelli 68.
Philyras 69.
Phlomi 69.
Phœnix 69.
Phœnix arbor 69.
Phormion 69.
Phu 69.
Phycos 69.
Phyllitus 69.
Piper 53
Piper album 53.
Picea 54.
Piſſa ibidem
Piſſelæon ibidem
Piſtatia ibidem
Pitydes ibidem
Pityocampæ 55.
Piceæ cortex ibidem
Pityuſa ibidem
Pinus 56.
Picnocomon 57.
Pytia 57.
Pirum agreſte 11.
Pili 60.
Piſcium iura 23
Platanus 55.
Plumbum uſtum 47.
Polemonium 55.
Polium ibidem
Polygalon ibidem
Polygonon ibidem
Polygomaton ibidem
Polycnemon 56.
Polypodion ibidem
Pompholix ibidem
Potamogiton ibidem
Poterrhion ibidem
Portulaca 7.
Porrus 74.
Praſium 56.
Praſon ibidem
Propolis ibidem
Prunus 34.
Pſeudobunion 70
Pſeudodictamum ibidem
Pſillion ibidem
Pſoricon ibidem
Ptarmice 56.
Ptelca ibidem
Pteris 57.
Pulmo agninus 55.

Pulmo

Pulmo ſuillus 55.
Pulmo uulpis ibidem
Pulmo marinus ibidem
Purpuræ 56.
Pulegium 16.
Pulicaria 34.
Pumex 32.
Pyrethrum 57
Pyros. ibidem

Q

Quercus 18.

R

RAcos 57.
Rhammos ibidem
Raphanos ibidem
Ra 58.
Radix Rhodia ibidem
Radicula 73.
Reon 58.
Rheſinæ ibidem
Rheſina picea ibidem
Rheſina ſtrobilina 58.
Rheſina abietina ibidem
Rheſina terebinthina 58.
Rhypos ibidem
Roſa ibidem
Rhus ibidem
Rubus 12.
Ruta 54.

S

SAgapenum 59.
Salamandra ibidem
Samſuchus ibidem
Sandaraca ibidem
Sandix ibidem
Saprotis ibidem
Sapon ibidem
Sapo ibidem
Sarcocolla ibidem
Sarxiphragos ibidem
Saxiphraga ibidem
Satyrion ibidem
Salua 60.
Sanguis ſuillus 3.
Sanguis columbarum 3.
Sanguis noctuæ ibidem
Sanguis Veſpertilionũ 3.
Sanguis caprarũ ibidem
Sanguis galli ibidem
Sanguis gallinæ ibidem
Sanguis ouillus ibidem
Sanguis hœdorũ ibidem
Sanguis urſorum ibidem
Sanguis caprarũ ibidem

Sanguis

Sanguis terreſtris croco-dyli ibidem
Sabucus 4.
Sales 4.
Salſugo 5.
Sabina 13.
Sachar 45.
Sarguis 80.
Scammonia 61.
Scandix ibidem
Scincus ibidem
Scilla ibidem
Scolopendra ibidem
Scolopendrion ibidem
Scolimon ibidem
Scordion ibidem
Scorodon 62
Scorodopraſon ibidem
Scorpioides ibidem
Scorpius ibidem
Scoria ibidem
Scoria plumbi ibidem
Schinos 65.
Schinu Anthos ibidem
Schini flos ibidem
Schiſtos 42.
Selinon 59.
Seſeli 59. 17.
Sepiæ Teſta 59.
Seſamoides 60.
Seſamum ibidem
Seps ibidem
Senecta anguis 16.
Senecta Aſpidis ibidem
Sialon 60.
Sideritis Heraclia 60.
Sideros ibidem
Sycios ibidem
Sillybon ibidem
Silurus ibidem
Silphium ibidem
Siſon 61.
Siſareus ibidem
Siſymbrium ibidem
Syca 64.
Sicæ ibidem
Sycomorus 65.
Symphyton ibidem
symphyton minus 65.
Siligineus panis 74.
Similaceus panis ibidem
Silique 76.
Syriaca 78.
Siliquæ ibidem

Syco-

Sycomora 78
Syluestria animalia 80.
Smilax 62.
Smyrna, Beotia ibidem
Smyrnium ibidem
Sonchus ibidem
Solanus 64.
Solanum ſomniferũ 64.
Solanium furioſum. 64.
Sordes balnearum 17.
Sordes 58.
Sordes aurium ibidem
Sparganion 62.
Spartum ibidem
Spangos 63.
Spangia ibidem
Spodion ibidem
Spina Arabica 4.
Spina Aegyptia ibidem
Spina ſalis 5.
Spinalis medulla 80.
Sphondylion 65.
Squama æris 40.
Squama ferri ibidem
Staphilinos 63.
Stachis ibidem
Strata ibidem
Stimmi ibidem
Stoebe 64.
Stoechas ibidem
Stratiotes ibidem
Strychnon ibidem
Stypteria ibidem
Styrax ibidem
Stercus 35.
Stercus caninum ibidem
Stercus puerorũ ibidem
Stercus luporum ibidem
Stercus caprarum ibidem
Stercus boum ibidem
Stercus ouium ibidem
Stercus columbarum 35.
Stercus domeſticarũ auiũ (35.
Stercus muriũ 35.
Stercus ciconiarũ ibidem
Stercus ſturni ibidem
Stercus crocodylorũ terreſtrium ibidem
Sulphur ibidem
Sudor 26
Suillæ carnes 79

T

Talum bubalum 52
Terra 5
Terra culta 15
Terra Lemnia 15

Terra Aegyptia 15
Terra ſinopia 15
Terra Miltos 15
Terra Seluſina 15
Terra Samia 15
Terra ampelitis 15
Terra Cretica 15
Terra Eretrias 15
Terra Pegnitis 15
Terra Armenia 16
Teſtæ 52
Teſta Sepiæ 59
Thalictrum 25
Thapſia 25
Thelipteris 25
Thlaſpis 25
Thridax 25
Thymus 26
Thymbra 26
Thymelæa 26
Titanos 65
Torpedo 49
Tragacantha 66.
Tragium ibidem
Tragium frutex ibidem
Tragoriganos ibidem
Triobolos ibidem
Tragoßitodes 66.
Trigle, piſcis ibidem
Tripolium ibidem
Triches ibidem
Trigon Thalaßia ibidem
Troglodytes. 67.
Trifolium 46.
Triticum 7.
Tuberum ſuccus 74.

V

Vermes terreni 16.
Ventriculus 81.
Vetera calciamenta 18.
Venter mergi 33.
Venter muſtelæ ibidem
Vitis alba 7.
Vitis ſatiua ibidem
Vitis culta ibidem
Vitis nigra ibidem
Vitis agreſtis ibidem
Vipera 22.
Viſcum 26.
Viola ibidem
Vinum 50.
Vitrum. 67.
Vini potentia 83.

Vinum

Vinum dulce 83.
Vinum acerbum ibidem
Vinum fuluum ibidem
Vinum uetus ibidem
Vlmeus 56.
Vmbilicus Veneris 36.
Vrtica 3. 72.
Vrina humana 52.
Vrina muli 53.
Vrina caprarum ibidem
Vrina pueri impubis 52.
Vrina camelorum. ibidem
Vterus 81.
Vulpes 6.
Vua paſſa 11.
Vulpis pulmo 55.
Vuæ paſſæ 76.
Vuæ 76.

X

Xanthion 59.
Xiris ibidem

FINIS.

PAVLI AEGINETAE VITA EX SVIDA.

παῦλος Αἰγινήτης ἰατρὸς, ἔγραψεν ἰατρικὰ βιβλιά διάφορα.

PAVLVS AEGINETA MEDICVS, & ſcripſit libros medicinales diuerſos.

PAVLVS AEGINETA DE SIMPLICIBVS.

Othone Brunfelſio interprete.

Abrotonum.

ABrotonon, ſimul & calefacit & ſiccat, idq́; adeo in tertio ordine. Nec minus digerentis, & in tertio ordine incidendi potentiæ. Vnde per totum corpus intritum, quæ per acceßionem redeunt ſubinde rigores, ſanat. Cæterum uentriculo inimicum. Vſtum quoq; magis magisq́; ſiccat. Alopecias ſanat cum oleo quopiam quod partium tenuium fuerit.

Agallochum.

Agallochum, lignum eſt ex India, Thyiæ ſimile, odoratum, & quod commanducatum, oris halitum commendet. Ad uapores ſuffitusq́; accenditur. Radix eius pota, drachmæ pondere, uentriculi aquoſis humoribus ſimul atq; debilitati auxiliatur. Præterea & iecinoris & inteſtinorum torminibus accommoda, & pleuritidi, id eſt, lateralibus doloribus.

Agaricum.

Agaricon, radix eſt trunco hæreſcens, ſed conſi-ſtentia admodum molliuſcula, coalita ex aërea & ter rëa ſubſtantia, Quamobrem & digerendi uim habet, & incidendi craßitudinem, Opilationes quoq; uel ui-ſcerum præfacturas repurgandi.

Ageranton.

Ageranton, facultatem habet digerendi, & pau-latim quodammodo phlegmate liberandi.

Agnus caſtus.

Agnus uel lygos, & calefacit & ſiccat in tertio or dine. Eſt autem partium tenuium, & flatus diſcutiẽs, Ad conſeruandam caſtitatem prodeſſe creditur, non ſolum commeſtus uel potus, uerum etiam ſubſtratus. Seminis quoq; eius uſus eſt, ad induratum lienem, & hepar, ſi potetur. Frixum tamen & inflat minus & digeritur facilius.

Agroſtis, id eſt, gramen.

Agroſtis, tum ea inprimis quæ eſt ex Parnaſo mon te, præcioſa exiſtit. Siccat enim mediocriter, & refri-gerat non adeo, partium tenuitatem obtinens, & ſub-acerba, quapropter uulnera glutinat, cataplaſmata, & lapidoſa ueſicæ excrementa frangit.

Anchuſæ quatuor.

Anchuſæ, quatuor genera, non unius quidem o-mnes potentiæ ſunt. Nam quæ ὀνοκλέιας, id eſt, ono clea dicta eſt, eius radix conſtringendi uires habet, & quiddam ſubamarũ, lienoſis & nephreticis medetur,

nec non & Ereſipilatis, nimirum cataplaſmata. Et licet folia ipſa radice minus refrigerent, atq; exiccent, tamen ad diarrhoeam præcipue bibuntur. Cæterum quæ λυκόψις uocatur, licet adſtringentior quodammodo, ſimiliter tamen & Ereſipilatis auxiliatur. At Onocleæ, & Alcibiadiæ cognominatæ, uis maior medicata, & eos qui à uiperis demorſi ſunt, admodum iuuat, tum illita, tum ſuſpenſa, tum etiam eſa. Quarta prædictis omnibus exilior, & fere ἀνωνυμός multo tamen amarior Alcibiadio oxybaphi menſura pota, latos lumbricos expellit

Adarce.

Adarce, eſſentia quidem ſua, uelut ſpuma quædam eſt, aquæ ſalſæ concreta, circum harundines concreſcens, acerrima & maiorem immodum calida, adeo ut adurat. Nullus eius uſus eſt, niſi foris appoſita, miſtaq; alijs. Nam intro in corpuſculum ipſam ſumere, haud quaquam fas eſt.

Adianton, uel capillus Veneris.

Adianton, areſacit, extenuat & diſtrahit, & in calore quidam & frigore, ſynmetrum eſt, quæ cauſſa eſt, quod capillorum defluuia explet, Strumasq; et abſceſſus digerit, tum præterea ueſicæ calculos comminuit, epotum, & craßis è pulmone excreationibus confert, adeoq; deſtillationes in ſtomachum ſiſtit.

Aizoon.

Aizoum, geminum eſt, & utrumq; refrigerat qui-

dem in tertio ordine, ſed arefacit, & adſtringit medi-ocriter. Itaq; aduerſum ignem ſacrum, & herpetas et phlegmonas à fluxione natas, accommodatur.

Aetonychon.

Aetonychon, de quo in lapidibus ſermo nobis ha-bebitur.

Athera uel Athara.

Athera, ſorbitio eſt, quaſi liquida pulticula, ex zea uel tritico, in tenuiſsimum pollinem molita, infantibus accommodata, & cataplaſmatis efficax.

Aegylops quæ & Auena.

Aegylops diſtrahendi habet uim, quod ex eo liquet, quia phlegmonas induratas, & ægylopas ſanat.

Aegyros.

Aegyros excalefacit in primo temperatorum ordi-ne, ſiccat uero mediocriter, eſtq; partium tenuium. Huius folia cum aceto cataplaſmata, podagricos dolo res ſedãt. Verũ, quæ ex ea ſtillat, rheſina, floribus pau lo calidior, miſcetur acopis, nec non & malagmatis Fructus item cum aceto potus, Epilepticos reſtituit.

Pudendum maſculi cerui.

Genitale maſculi cerui, ſiccatum, tritumq; cum ui-no, & potum, à uipera morſis auxiliatur, miſcetur & compoſitis medicamentis.

Aethale.

Aethale & lignys, litera L. differentur.

Aethiopis.

Aethiopis, ſimilia phlomo folia habet, eius radicis de-

coctum

coctum, atq; ſubinde potum, iſthiadicis, pleuriticis, & hæmoptoicis remedio eſt. Eadem arterias & aſperitates cum melle ſanat.

Sanguis ſuillus.

Frigidus ſanguis, nullius frugi bonæ eſt. Suillus humidior, ſed minus calet, & humano ſanguini, temperie ipſa reſpondens.

Sanguis columbarum.

Columbarum, & palumbi, & turturis ſanguis quodammodo temperatus exiſtit. Quæ in oculis ſunt ὑποσφάγματα ſanat, ſi calidus inſtilletur, & meningi infuſus, quibus capita fuerint perforata, inflammationem arcet.

Sanguis noctuæ.

Noctuæ ſanguis, cum uino potus, uel aqua, diſpnœæ medetur.

Sanguis Veſpertilionum.

Sanguis Veſpertilionum, ſi uirginum uberibus illiniatur, ab extuberatione tuetur. Ferunt & pilos prohibere, ne ſubinde repullulent, ſi eo perungatur locus, perinde ut ſanguinem quo ranarum, & chameleontis, & muſcæ caninæ, uel cynoraiſtarum. Quanq̃ Galenus id non ita habere affirmet, facto rei periculo.

Sanguis caprarum.

Sanguis caprarum, propter immodicam ſiccitatem ſi cum melle potetur, ſubeuntibus cutem aquis, auxilio eſt, & in renibus calculos atterit.

Sanguis galli & gallinæ.

At domeſticarum auium, id eſt, galli & gallinæ ſanguis, è meninge fluxum ſanguinis retinet.

Sanguis ouillus.

Ouillus epilepticos & hæmorragiam præcipue iuuat.

Sanguis hœdorum.

Hœdorum etiam ſanguis recens datus, menſura ſemicotylæ, cum æqua portione aceti potus, hemoptoicis, id eſt, ex thorace ſanguinem ſpuentibus, utilis eſt.

Sanguis urſorum & caprarum.

Vrſorum, & agreſtium caprarum, & hircorum & taurorum ſanguinem abſceſſus concoquere ferunt.

Sanguis terreſtris crocodili.

Terreſtris crocodili ſanguis, uiſum acuit, admiſſariorumq; equorum ſanguis, ſepticis miſcetur.

Aera Lolium.

Aera, calefacit & exiccat ferè in tertio ordine, & iridi æqualibus uiribus pollet.

De Acallide.

Acallis, fruticis cuiuſdam fructus eſt in Aegypto naſcentis, cuius dilutum collyrijs ad claritatem uiſus utilibus miſcetur.

Acacia.

Acacia, tertij quidem eſt areficientium ordinis, ſed refrigerantium ſecundi, ſiquidem lota fuerit, eſt enim peracerba & terroſa.

Acalyphe, ideſt, Vrtica.

Acalyphes

Acalyphes, huius herbæ tum fructus tam folia tenuium partium ſunt, ſiccantq́; ſine mordicatione. Tubercula diſcutit, & uentrem ſubducit, inflandi quoq́; uires habet, ſed mediocriter, propter quod Venerem extimulat.

Achantos, ſpina uulgaris.

Achantos, alij equidem Melamphyllon appellant, alij Pæderotam, diſtrahendi & exiccandi uires obtinet.

Achantion.

Achantion, partium tenuiũ & calidæ potentiæ eſt, conuulſis medetur, ac ſpaſmis.

Acanthaleuce, ſpina alba.

Acanthaleuce, radicem habet exiccantem, & adſtringentem temperate. Quãobrem & Cœliacos, Stomachicos, hæmoptoicos, & dentium dolore laborantes iuuat. Porro, ſemen attenuantium partium, & calidæ poteſtatis eſt, quod conuulſioni medetur.

Acantha Aegyptica, id eſt, Spina Aegyptia uel Arabica.

Acantha Aegyptica, alij uocant Arabicam ſpinam, admodum adſtringentis & deſiccantis potentiæ eſt. Quo fit, ut non tam ſanguinem, quàm alios quoq́; fluores retineat.

Aciros.

Aciros, ocimo perſimilis, ſtringit mediocriter, ideoq́; tum uentrem, tum menſes ſiſtit, pota, cataplaſmata etiam, phygetla, & Ereſipilata iuuat.

Aconitum.

Aconitum lycoctonō. Germanice Vuolffs wurtz.

Aconitum, quod & pardalianches, ſepticæ & deleteriæ facultatis, ad intra, id eſt, in cibo potuq; ſumptum. Cæterum foris ad putrefaciendum & exedendum carnes, & quæ è corpore erumpunt, idoneum. Iam uero quod aconitum Lycoctonō uocatur, eandem propemodum cum priore uim habet. Peculiare, ut urſos & lupos perimat, quemadmodum illud pardos.

Acorus.

Acorum, ordinis eſt tertij, calefaciendi ſcilicet & deſiccandi. Vtimur autem radice eius ad ciendum urinam, & ad lienem induratū, Ceratoidis inſuper craſſitiem detergit, ſimul atq; extenuat.

Locuſtæ.

Acrides, id eſt, locuſtæ, ſuffitæ, urinæ anguſtijs, fœminarumq; præſertim, proſunt. Quæ ἄπτεροι, id eſt, ſine alis locuſta uocatur, contra ſcorpionum ictus cum uino utiliſſime bibitur.

Sabucus & Ebulus.

Acte quæ magna, & chamæacte, ambæ areſaciendi uim habent, & mediocriter digerendi, & tam potæ, quàm etiam commeſtæ, hydropicorum aquam ſubducunt.

Sales.

Omnes ſales ſiccæ uehementer, & adſtringentis ſunt potentiæ, & quicquid in corporibus humidum eſt depaſcunt, ſuaq; mordacitate ſubducunt. Quare ad ſalſamenta

ſamenta eis utuntur, & à putredine ſeruant, uſti autẽ magis exedunt.

Althea.

Althea ſiue Ebiſtus, ſpecies eſt ſylueſtris maluæ, uim habet diſtrahendi, ſummittendi, inflammationem arcendi, mitigandi, & tubercula diſcutiendi, præter cætera radix, & ſemen, uitiligines abſtergit, & ſemen calculos atterit.

Alimum.

Alimum, partium diſsimilarium exiſtit. Guſtu ſalſum, & ſubaſtringens, maior autem pars eius calida eſt temperate, cum humiditate inconfecta. Semen humanum, & lac gignit.

Alcæa.

Alcæa ſylueſtris maluæ, & hæc genus eſt, cum uino pota dyſſenterias & morſus ſanat, tum in primis radix.

Alcyonia.

Alcyonia, omnia detergunt, ac digerunt, acrem qualitatem habentia, & tale quidẽ exiſtit Mileſium. Præſtat autẽ quod eſt uermiforme & purpureum. Ita uſtũ alopecias ſanat, & lichenes & uitiligines abſtergit. Quod autem extima ſuperficie aſperum eſt, non ſolum abſtergit, uerum etiam excoriat & ſauciat. Eſt quod lanis ſuccidis quoq; aſsimilatur, ſed cæteris omnibus imbecillius.

Halmæ, Salſugo.

Salſugo quidem immixta, licet alterius ſubſtantiæ, conſimilem ſali potentiam habet, quã imbecilliorem, aqua admixta. Piſcium autem ſalſorum, & oliuarum, quæ Colymbades dictæ ſunt, uirium magis extergentiũ eſt. Proinde iſchiadicis & diſſentericis infunditur.

Aloë.

Aloë, calefacit in primo ordine, ſiccat uero in tertio. Eſt autem ualde grata ſtomacho, ut ſi quid aliud, quippe quæ una uice abſtergit, digerit, & ſtercora excernit, quamq; elota minus abſtergit. Sed ſtomacho magis eſt amica, inflammationes ſedat, & hulcera quæ ægre ad cicatricẽ perducũtur ſanat, maxime quæ circa ſedem ſunt & pudenda.

Flos ſalis.

Flos ſalis, medicamen liquidũ, magis tenuium partium, quàm ſales uſti, acuta ſatis atq; diſtrahendi facultate præditum.

Spuma ſalis.

Halos achne, id eſt, ſpuma ſalis, ſpumoſa eſt ſalis efflorentia, multo tenuioris naturæ, quàm ſal ipſe, & diſtrahens etiam multo magis, ſed ad contrahendum minus idonea.

Alſine, auricula muris.

Alſine, quam alij uocant Græci μυὸσ ὦτα, id eſt, auriculam muris, fere uires æquales habet, ei, quæ dicta eſt Helxine, reſtringendi ſcilicet & humectandi. Quo circa fer untes ſeruat phlegmonas.

Alypon

Alypon.

Alypon, purgat nigram bilem, ſemen per inferna, pari epithimo menſura ſumptum, additis aceto & ſale. Inteſtina tamen leuiter exulcerat.

Alyſſon.

Alyſſon, ſic nuncupata herba eſt, quia à cane rabioſo morſis auxiliatur. Eſt autem poteſtatis ſiccatoriæ & diſtrahendi, abſtergentisq́;. Qua ratione renum meatus aperit, & aſperitudinem duriciemq́; praui coloris excutit.

Vulpes.

Vulpes uiuus, Totus uiuens uel mortuus in oleo decoctus, digerendi facultatem indit oleo, ut in profundo fixos humores in extimam cutem extrahat. Quare arthriticos in ipſo, in alueolum imponentes, ac multo ibi tempore immorari præcipientes, principium paſsionis ſedauerunt, diutius autem immorati eo medio liberati ſunt.

Amaracus.

Amaracum, calefacit in tertio gradu, ut uocant, exiccat uero in ſecundo.

Amarantus.

Amarantum, attenuat, & incidit, Menſes igitur ciet, cum uino potum, & grumos ſanguinis diſſoluit, ſi cum mulſo bibatur. Breuiter, fluxiones omnes compeſcit ac deſiccat, ſed ſtomacho plane pernicioſum.

Ambroſia.

ambroſia

Ambroſia, appoſita emplaſtrum, uim habet adſtringendi, & expellendi.

Ami.

Ami, è tertia claſſe eſt calefacientium, & arefacientium, partium tenuium, quod & digerat, & urinam moueat. Semen maxime utile eſt.

Amianton.

Amianton, in Cypro gignitur, ſimile alumini fiſſili, uſus eius ad pſilothra quæ exiccent.

Ammos, Harena.

Harena in littoribus maris, potenter exiccat, ſuccenſa enim in ſole exugit atq; exiccat aquoſa corpora, ſi in ea uidelicet ſepeliantur, & ea obruantur, calefacta etiam fomentum ſiccum efficitur uice milij & ſalis.

Ammoniacum.

Ammoniacum, incenſum uel uaporariũ, ſuccus eſt ſeu gummi, molliendi habens poteſtatem intenſam, ac perinde & ſcirros, & lapidoſas duricies diſſoluit.

Amorge, amurca.

Amurca, ſecundi eſt ordinis, large calefacientium & arefacientium. Hoc *namq; pacto aridorum corporum hulcera medicatur, alia uero omnia contendit atq; irritat.*

Ampeloprаſum.

Ampeloprаſum, id eſt, Agreſte *porrum, acerrimum exiſtit, & calidiſſimum, in ſupremo ordine, Secat craſſos & glutinoſos humores, ſed & cacoſtomachum*

chum, ab obſtructione liberans.

Ampelos agria, id eſt, Vitis agreſtis.

Vitis agreſtis, tam racemi quàm ἀκρέμονες, id eſt germina ipſa, extergendi uim habent & adſtrictoriũ habent quiddam.

Vitis ſatiua & culta.

Vitis ſatiua, adſimilis potentiæ eſt agreſti, ſed ad omnia inbecillior.

Vitis alba, Brionia.

Vitis albæ, quam & Brioniam & pſilothrum uocant, germina, quaſi amica ſtomacho eduntur, & urinam cient. Radix uero cum hoc quod abſtergit, partiumq; eſt tenuium, etiam mediocriter calefacit. Quare lienes induratos, pota liquefacit. Tum foris impoſita cum ficubus, & pſoras & lepras ſanat.

Vitis nigra.

Vitis nigra, quæ & ipſa brionia eſt dicta, ante dictæ ſimilis eſt per omnia, præter quàm quod imbecillior eſt.

Amygdala.

Amara amygdala, extenuandi, & ab obſtructione liberandi uim poßident, eorum quæ in inprofundo reſident lentorum & craſſorum humorum, una cum extergendi cutem facultate. Arbor quoq; eandem uim habet.

Amygdala dulcia.

Dulcia amygdala, calida mediocriter ſunt.

Amylum.

Amylum, ſit ex tritico repurgato, atq; aqua madefacto, ea aqua ſub inde mutata, quinquies, inde tandem cum mollitum fuerit, per colum purgata, aqua denuo infuſa, ſeparare furfures & ſiccare oportebit in ſole confeſtim, priuſquàm areſcat. Sic paratum, potentiam habet refrigerandi mediocriter & deſiccandi, poſtremo & aſpera quæq; leniendi.

Amomum.

Amomum, poteſtate acoro æquiparatur, niſi quod acorum aridius, amomum uero concoquibilius eſt.

Anagallis.

Anagallis, utraq; abſtergendi uim ſatis habet, participat quiddam etiam & ſubcalidum, & trahens. Itaq; euellit ſtirpes quæ corpori inhæſerunt, & è naribus mucum emungit.

Anagyris.

Anagyris, frutex eſt grauiter olens, & digerentis excalefacientisq; facultatis. Semen eius tenuiſsimum uomitum prouocat.

Andrachne, Portulaca.

Andrachne, in poteſtate refrigerandi eſt tertiæ claßis, humectandi uero ſecundæ. Hac ratione uentri impoſita, æſtuãtes iuuat, fluxiones amouet. Et quia uiſcoſa humiditate prædita eſt, dentium ſtuporem ab acetoſis contractum, lenit & extenuat, ob ſuum lentorẽ.

Dyſſenterias etiam & Hermorrogias reſtringit.

Andraſiamion.

Andraſiamion, bifarium habetur, alterum quidẽ quod ἄσκυρον ἢ ἀσκυροειδὲς *nominatur, eſtq́; ſpecies hyperici.* Alterum διονυσιάς, *utriusq́; fructus Catharticus exiſtit, folia ſicciora.*

Androſarces.

Androſarces, amara & acris herba eſt, digerentis & ſicci temperamenti, quod exinde liquet, quod tum herba ipſa, tum fructus, urinam promouent.

Anemonæ.

Anemonæ, omnes acutæ & abſtergendæ ſunt potentiæ, extrahendi quoque & ora uaſorum reſerandi facultatem obtinent. Quare pituitam proijciunt, & lepras arcent Cataplaſmatæ, atq; lac trahunt.

Anethum,

Anethum, calefacit in ſecundo ordine intenſe, ſiccat remiſsius. Itaq; oleo decoctum, digerit, dolores amouet, ſomnum conciliat, cruda concoquit, tumoresqué ſedat. Vſtum autem tertij ordinis calefacientium, tum exiccantium fit, & ob hoc ulceribus humidis flaccidisq; impoſitum iuuat. Humidius uero minus calidum, uiride magis concoquit.

Anthyllis

Anthyllis duplex eſt, ſed utraq; hulcera deſiccat. Eſt etiam quæ chamæpithy ſimilis eſt, ſed quadam tenus

ſubtiliorum

ſubtiliorum partium quàm altera. Adeo ut & comicialibus competat. Quin & ipſa magis altera extergere poteſt.

Aneſum.

Aneſi ſemen, admodum acre eſt, calefacitq́; & ſiccat in tertio gradu, & perinde urinam ciet, uentosq́; diſtrahit.

Antirrhinum & Anarrhinon.

Antirrhenon ſiue antirrhinum, affinem bubonio facultatem obtinet, licet inferiorem, ac tenuiorem, Itaq; ex illo, de hoc conijcito.

Anonis uel Ononis.

Anonidis radix, maxime calefaciendo eſt. Cuius ſuccus potus cum uino, urinas pellit, calculos comminuit. Eſcharas uel carbunculos erumpit, & dentium dolorem mitigat.

Aparine, Lappa.

Aparine, quam alij phylantropum, alij omphacocarpum, cognominant, mediocriter abſtergit & calefacit. Habet autem & aliquid partium tenuium.

Apios, Pirus domeſtica.

Pirus, inæquali temperamento conſtat. Fructus partim terreæ, partim aquoſæ naturæ eſt. Proinde eſus ſtomacho ſalubris eſt, & ſitim extinguit. impoſitus uero areſacit & mediocriter refrigerat.

Apocynon, Cynocrambe uel Braſſica canina, uel Braſſica ruſtica.

Apocynon, ſunt qui Cynocramben uocant, & Cynomoron, quia celerrime canes tollit è medio. Quanq̃ hominibus quoq; uenenum eſt. Herba immodice fœtet, calida & ſicca, itaq; illita, admodum digerentis eſt facultatis.

Zopiſſa.

Hypochyma, à nauigijs deraſa uetus pix, eo quod marino ſale commaduit, & ſiccandi & digerendi tumores, uim habet.

Araneus.

Araneum in emplaſtrum emollitum, frontiq; & temporibus illitum, tertianæ febris circuitus finire autor eſt Dioſcorides. Sanguinem ſiſtit tela eius impoſita. Et hulcerum in ſumma cute inflammationes arcet.

Argemone.

Argemone, tum abſtergentis, tum digerentis eſt potentiæ.

Ariſaron.

Ariſaron, aro & multo minus, & acrius eſt, radice oliuæ maiore.

Ariſtolochia.

Ariſtolochiæ omnes quidem attenuantium partium ſunt, abſtergentes, amarulentæ, & ſubacres, & ad multas Medicinas utiliſſimæ. Longe tamen ſubtiliſſima rotunda, in omnibusq; efficatior. Cui Clematites nomen eſt, redolentior quidem, ſed imbecillior, Longa ne ipſa quoq; multũ efficax, calefacit tamẽ æque ut rotundior.

Arceuthos.

Iuniperus arbor, calefacit, & ſiccat, ſed in tertia diſtantia. Fructus quoq; areſacit ſimiliter, ſed remiſsius, atq; in primo ordine.

Arcion.

Arcion, ſiue proſopites, folia colocynthidi ſimilia habet, ſed maiora, & denſiora, firmioraq;, quæ uetuſtis hulceribus impoſita, digerit, ſiccat atq; adſtringit.

Arctium.

Arctium, tapſo, uerbaſto eſt ſimile, radice tenera, alba, dulci, facultatis eſt admodum tenuium partium, & ob id exiccantis, extergentisq; mediocriter.

Armeniacum.

Armeniacum, uim habet extergentem cum leuicula acrimonia, & leuiſsima adſtrictione. Itaq; tale cum ſit, ocularibus miſcetur facultatibus, facit etiam ad pilorum in ſupercilijs incrementum.

Arnabo.

Arnabo, inter aromata numeratur. Quare unguētis plurimum miſcetur, calidæ & ſiccæ potentiæ, ſecundum tertium ordinem, proximum caſsiæ & carpeſio. Vnde Poſidonius, cum forte fortuna non fuerit ad manum, Cinamomo utendum eſſe cenſuit.

Arnogloſſum.

Arnogloſſum, refrigerat ſimul & deſiccat, in ſecundo ordine, mixtum habens quiddam aquæum, terreum, & auſterum. Ideoq; aduerſum hulcera, quæ

Cacoe-

Cacoethæ, id eſt, Rebellia, uocantur, congruit. Item aduerſus fluxiones & putredines idq; temperaturæ ſymmetria Sanguinis etiam eruptiones ſiſtit. Breuiter, ad plurima utile. Areſacit enim citra uellicationem, & refrigerat. Nam ſiccitatem obtinet morſus expertem, & frigiditatem quæ nondum obſtupefaciat.

Aron.

Aron primi ordinis eſt in calefaciendo & ſiccando. Terrena & ipſum eſſentia conſtat, ſed calida. Proinde extergendi uim poßidet. Radices tamen ſunt calidiores, & dracontium efficatius eſt.

Arſenicum.

Arſenicon, facultatis eſt cauſticæ, ſiue urentis, utuntur porro ad pſilothra. Verum, ſi diutius hæſerit cuti, non parcet. Vſtum tenuium partium redditur.

Artimeſiæ.

Artimeſiæ utræq; calefaciunt in ſecundo ordine, areſaciuntq; in primo, ſuntq; tenuium partium. Itaq; ad renũ calculos cõmodæ ſunt, inflãmationibusq; uteri.

Artos, Panis.

Panis illitus, potẽtiæ eſt magis digerentis quàm triticũ, propter naturam ſalis & fermenti. Siquidem extractiuum eſt malarum paßionum fermentum.

Aſarum.

Aſarum, acoro conſimiles uires habet, intenſiores tamen pauló.

Aſbole, Fuligo Pictorum.

Fuligo, qua pictores utuntur, quæq; ex uitriarijs officinis deſumitur, digerendi uires, & adſtringendi habet, unde & adurit, & putrefacit. Fracta cum roſaceo cerato, ad cicatricem perducit.

Aſtalabotis.

Aſtalabotis, animal ad alia licet inutile, tamen à ſcorpione morſis ſuperpoſitum, auxiliari fertur. Miſcetur & ἐντατικῶν facultatibus.

Aſtlepias.

Aſtlepias, calida & ſicca cum ſit, partium quoq; tenuium, torminoſis ſubuenit in uino pota. Præterea illita uenenatorum morſibus, & maleficis mammarum & muliebrium locorum uitijs.

De Aſcyrro.

Aſcyrron, in Androſæmo dictum eſt.

Aſpalatos.

Aſpalathos, ex diſsimilium partium potentijs conſtat, acutis, & acerbeſcentibus. Itaq; utriuſq; ratione deſiccat, et proinde ad putredines et fluxiones eſt utilis.

Aſparagus.

Aſparagus Petræus, uel Myacanthinus, abſtergēdi potentiæ eſt, idq; citra manifeſtam aut caliditatē, aut frigiditatē. Hinc renes & hepar à præſarctu liberat, tum maxime herbæ ipſius radices & ſemen. Dentiū quoq; dolores ſanat.

Aſplenion.

Aſplenium, tenuium quidem partium, non tamen calida herba

lida herba eſt. Hac itaq; ratione deſiccat, & proinde ad putredines & fluxiones eſt utilis.

Aſtaphis Vua paſſa.

Aſtaphis, culta quidem coquendi, adſtringuendi & leuiter digerendi facultatem poßidet, at agreſtis uehementer acrem obtinet, adeo ut ex capite purget, quod ἀποφλεγματίζειν, *Græci dicunt abſtergatq; ualenter.*

Aſter Atticus, Bubonion.

Aſter Atticus, alij Bubonion uocāt, non ob id tantū quod illitum, ſed etiam quod ſuſpenſum bubones ſeruare creditur. Mixtæ potentiæ eſt, digerentis uidelicet, & refrigerantis.

Aſtragulos.

Aſtragulus, paruus breuisq; eſt frutex, radices habens conſtrictorias. Quamobrem etiam ex natura eſt non inſtrenue exiccantium. Nam hulcera uetera glutinat, & aluum fluxu tentatam ſiſtit, ſi quis in uino decoctam radicem bibat. Plurimus huius fructus prouentus eſt in Phæneo Arcadiæ.

Aſphaltus. Bitumen.

Aſphaltus, ſiccat & calefacit in ſecūdo ordine. Proinde glutinat hulcera, ut medicamina, quæ τὰ ἔναιμα *uocant.*

Aſphodolus.

Aſphodeli, radix abſtergendi & diſtrahendi habet potentiam. Crematæ uero cinis calidior & exiccantior,

ſubtiliorq́;, ac proinde & alopetias ſanat.

Atractilis.

Atractilis, ſecundi eſt ordinis humectantium, primi uero refrigerãtium. Qua de re uentrem celeriter permeat. Semen tamen abſtergentis naturæ eſt, & arquatis opilationem hepatis aperit.

Aphace.

Aphace, uim habet aſtringendi, quemadmodum & ipſa lenticula, edendaq́; eſt, ut lens, ſed ægrius concoquitur, etiamſi deſiccet ualentius, cum mediocri calore.

Aphonition.

Aphonition, diſtrahendi & digerendi partium, ſordida quæq; repurgare, & pruritus ſedare idoneum, potum tamen, cacoſtomachum eſt.

Aphronitron.

Nitri ſpuma, æqualem cum nitro potentiam habet, partiũq; eſt magis tenuiũ, aſpectu tenui, farinæ ſimilis.

Achras, pirum agreſte.

Pirum agreſte, proximã piro facultatem habet, ſed ſed adſtrictiorem, ob hoc uulnera conglutinat maiora.

Abſynthium.

Abſynthium, calidũ eſt in ordine primo, aridũ autem tertio. Adſtrictoriam & amaram & acrem ſimul qualitates poſſidet, propter quod bilioſos uentris humores per egeſtionẽ infernam propellit, aut p urinas euacuat. Quibus autẽ cõtenta in uẽtre pituita eſt, propter aſtrictionẽ nihil iuuat. Succus autẽ eius quã herba ipſa longe calidior eſt.

De his

DE HIS QVAE AB B
litera incipiunt.

Balamus Myrepſica, id eſt, Mirabolanum.

BAlamus Myrepſica, quod interne habet carnoſum, abſtergendi & ſecandi uim habet. Quod ſi quis cum melicrato biberit drachmæ pondere, facile uomu erit. Aluum etiam per inferna large deijcit. Cum oxicrato inteſtinorum præfractum medetur. Exteriora quoq; cum aceto peruncta, ſanat, nimirum propter abſtergendi uim quam habet. Cortex quoq; eius admodum adſtringit.

Bacharus.

Bacchar, fruticoſa eſt herba, cinnamomo proxima, coronaria, acris. Huius radix decocta, apertiua eſt, urinasq; & Menſes ciet. Folia adſtringẽdi uim habent, & fluxiones cohibendi.

Balauſtium.

Balauſtium, flos eſt agreſtis punicæ, immodice adſtringit. Atq; eo ſanè nomine uetera hulcera ad cicatricem perducit, diſtillationesq; ſiſtit.

Balſamon.

Balſami lignum deſiccat quidem, & calefacit, ſecundo exceſſu, eſtq; & tenuium partium. Cæterum ſuccus multo ſubtilior eſt, fructus perſimilis quidẽ in potentia, ſed longè inferior tenuitate.

Balote, uel Marrubrum nigrum.

Marrubrum nigrum, acris & detergentis eſt potentiæ. Impoſitum igitur emplaſtri modo cum ſale, rabidi canis morſibus auxiliatur.

Batus rubus.

In rubo, quod fruticoſum exiſtit, qualitate adſtringente participat. Quo fit ut uulnera glutinet, fluxioneſq; ſiſtat. Radix uero, acerbeſcit feruentius, tenuiumq; partiũ eſt magis, & pinde in renibus calculos atterit. Fructus, ſi ſit præmaturus, moderatius calefacit & ſtringit. Quamobrem cibo idoneus eſt. Immaturus uero acerbus eſt, & exiccatorius, & maxime reſiccatus, ſimiliter & flos ipſe.

Batrachion.

Batrachion, quatuor habet differentias, omneis uero calidæ & ſiccæ, uehementis ſunt potentiæ, acutæ, uidelicet & cauſticæ. Adeo ut cum dolore exulcerent, quibus tamen ſi quis utatur moderate, exteriora tantum, quæ in cute accidunt, abſtergit. Radix uero propter ſiccitatem ſternutatorium eſt medicamentum.

Batrachi, Ranæ.

Ranæ in iuſculo coctæ, a beſtia morſis commode eduntur. Porrò uſtorum cinis, quoniam ſicciſsimus eſt, cum liquida pice hæmorrogias ſiſtit, et alopecias curat.

Bdellium.

Bdellium, tum Scythicum, tum Arabicum, admodũ emollentis eſt facultatis eorum quæ ſunt indurata, ma-

xime uero quod recens fuerit. Arabicum diureticũ eſt, & digeſtiuum. Vnde calculos atterit.

Betonica.

Betonica, ualde exilibus ramulis eſt herba proximas pulegio frondes habens, ſed tenuiores, καὶ σχεδὸν ἄποια γενομένοις. Seritur plurimum in petroſis locis, qua utuntur ad renũ medicamina. Eſt & Romanis alia quædã Betonica dicta, quã Dioſcorides Ceſtron nominat, alij uero pſichotrophõ. Propterea quod frigidis locis plantari gaudet, nihil ſimile habẽs iam dictæ, præter efficatiam, ad ducendã enĩ urinã utuntur & alia multa conducit nihil æque. Radix eius cum hydromelite pota, uomitum ciet, & folia uentrem ſubducunt.

Bechium.

Bechion, quod alij Bechicon, inde adeo nuncupatũ eſt, quod Tuſſes orthopnoeas iuuet, fuligine eius inſpiratu attracto, Coalitum eſt, ex calida & ſicca ſubſtãtia.

Blitum.

Blitum, holus eſt eſculentum, temperamento humidum & frigidum, in ſecundo conſtitutum ordine.

Bulbus.

Bulbus, ille, qui eſt eſculentus, amaritudinisq; & adſtrictionis particeps eſt aliquantulum. Vulnera conglutinat & abſtergit.

Bulbus uomitorius.

Bulbus uomitorius, multo calidioris eſt tẽperaturæ.

Botrys.

Botrijs, quam alij ambroſiam, alij uero artemiſiam uocant, planta uinoſa ac fragrans manifeſte. Cum uino pota, orthepnoicis remedio eſt.

Bubonion.

Bubonion, in Aſtere Attico dictum eſt.

Bugloſſum.

Bugloſſum, humidum & calidum eſt temperamento. Itaq; uino immiſſum, lætitiam ac hylaritatem efficere dicitur.

Bunion.

Bunion, ſiue Arction, calidum eſt, & urinam amouet, & Menſes prouocat. Cui ſimile eſt & pſeudobunion.

Bupreſtis.

Bupreſtis, animalculum, Cantharidi per omnia ſimile, pro qua & in medicaminibus ſupponitur.

Butyrum.

Butyrum, cõcoquendi & mediocriter digerendi potentiæ, in mollibus corporibus. Bubones igitur & parotides curat, cicatrices attenuat, & maxime dentiũ dolorem, quem infantes ſuſtinent dentientes, mitigat. Ad hæc in peripneumonicis effectibus in eclegmate proficit.

Buphthalmon.

Buphthalmon, ſimilem habet Chamemelo florẽ, ſed multo maiorem tum acriorem. Proinde & digerit. Adeo ut & duritias ſanet cerato mixtum.

Brathi Sabina.

Sabina, Cypariſſo æquipollens, calefacit & ſiccat in

tertio

tertio ordine. Eſtq; partium tenuium, & ob hoc uim habet attenuandi & diſtrahendi, ſi potetur. Ad putredines, perinde ut cupreſſus, accommodari poteſt.

Britannica.

Britannica, adſtringentis pariter & conglutinantis, eſt temperiei, figura ſimilis agreſti Lapatho. Eius ſuccus in uentriculo putredines ſanat.

Bromos.

Bromos, ſimilem ordeo uim obtinet. Nam deſiccat & digerit mediocriter, ſine mordicatione. Adſtringit quoq; nonnihil, qua fit, ut uentris diarrhoeas perſanet.

Bryon Thalaſſion.

Bryon Thalaßion, refrigerat & adſtringit. Inde impoſitum feruentes phlegmonas iuuat.

Bryon Sphalanchnon.

Bryon Sphlanchnon, quod in quercubus & populis albis & piceis inuenitur, diſtrahendi ſimul & molliendi habet poteſtatem mediocriter. Præcipue quod cedris adhæret.

Brionia.

De Brionia dictum eſt in uite alba.

DE HIS QVAE INCIpiunt ab litera L.

De lacte.

LAc omne ex tribus conſtat eſſentijs, Caſeoſa, ſeroſa, & pingui. Hanc plurimã habere conſpicitur bubulum, ex quo & butyrum

butyrum conficitur. At ſerum ipſum extergendi habet potentiam, atq; uentrem ſubducit, ſi quis id per decoctionem diſpeſcat. Quod uero ex lacte caſeoſum & denſum ineſt, magis emplaſtratur, & eò inprimis nomine quod acrimoniam hebetat.

Decoctum autem lac διὰ καχλήκων, *uel aliter, quodammodo optimum ſit dyſſenteriæ, & eorum quæ in uentre ſunt acrium fluxionum. Porrò, lac totum ad acres oculorum fluxiones & alias acrimonias commodum eſt. Temperatiſſimum lac mulicbre, mox caprinũ, deinde aſininum & ouillum, ad poſtræmum bubulum.*

Muſtela.

Muſtelæ combuſtæ cinis, uehementer digerit. Cum aceto igitur illitus, podagricos & arthriticos iuuat, are factus uero comitialibus prodeſt.

Galion.

Galium, inde adeo nomen ſortitũ eſt, quod lac coagulet. Adſimilem Apparinæ facultatem obtinet, exiccatoriam & ſubacrem. Flos eius Hæmorragiæ & ambuſtis medetur.

Galipſis uel Galiopſis.

Galipſis, ſunt qui galibdolon appellent. Vrticæ ſimilis herba eſt, maiorem tamen habent folia leuorem & odorem grauem, deſijciendi & molliendi duricies, potentiæ. Facit & ad ea quæ paſcendo ſerpunt hulcera, emplaſtri modo impoſita.

Garos uel Garum.

Garum

Garus, facultatem habet multum calidam & ſiccã, ac perinde eo quidã ab extra ad hulcera utuntur putreſcentia. Tum dyſſentericis iſchmadicisq́; inijciunt.

Gentiana.

Gentiana, radix efficax cum opus eſt extenuatione, purgatione & obſtructionis liberatione.

Geranion.

Geranium, unũ quidem folia Anemoniæ ſimilia habet, radicem eſui idoneam. Hæc drachmæ pondere in uino pota, muliebrium locorum inflationes ſoluit. Alterum nullum habet in medicina uſum.

Terra.

Terra, quælibet exiccat, immiſte, alterius ſubſtantiæ, & ſine morſu eſt. Quod ſi etiam ignea quædam illi uis admixta fuerit, & hanc abluta amittit.

Terra culta.

Cultæ terræ omnis pinguedo utilis eſt, ad omnium partium, quæ poſſunt areſieri, curam.

Lutum Aegyptium.

Luto ægypto utuntur ad intercutaneas & ſpleneticas affectiones, & ad œdimatum quoq; mollicies.

Lemnia terra.

Lemnia terra miltos, σφραγὶς appellata, ſiccat & ſtringit mediocriter, uenenatorũ pharmacorũ ἀλεξικακία. ſanat & hulcera cacoethe, cum aceto uel uino. Ad hæc & Hæmorrogias & dyſſenterias reſtringit, Quin & nomas ſanat, melicrato prius infuſa, deinde aeromuria.

Sinopia

Sinopica, Miltos.

Sinopica, Miltos, acerbior Lemnia. Emplaſticis miſcetur facultatibus. Potaq́; latos lumbricos conficit.

Samia terra.

Samia terra, Lemnia multo mitior, echicollaq́;, cuius uſus eſt, Vbi mitigare quæ humidiora ſunt & laxiora, uolemus. Et ſanguinis quoq; ſputiones ſiſtit pota.

Seluſina uel Chia.

Seluſina terra, & Chia, abſter gentior eſt. Quamobrem quædam mulieres ea utuntur ad faciem, quod areſaciat, & abſtergeat, & perinde hulcera incarnat, & ad cicatricem perducit maxime uero ambuſta.

Cimolia.

Cimolia terra, mixtæ eſt potentiæ refrigerantis ſcilicet & digerẽtis, illota. Abluta autem refrigerat ualentius & ambuſta cum oxycrato medicatur.

Ampelitis.

Ampelitis, ſic dicta quod germinantibus uitibus illinitur, ne σκώληκες beſtiæ, uites depaſcant atq; oblædant, ſiccat & diſijcit fortiter.

Cretica terra.

Cretica terra, aẽroſa, ſine morſu abſtergit.

Eretrias.

Eretrias, uſta manifeſte adſtringit, ſiccat uero ſine mordicatione. Redacta tamen in cinerem melior eſt.

Pęgnitis.

Pægnitis ſimilem habet Cimoliæ facultatem. Eſt tamen nigra.

Armenia.

Armenia, quam Bolum uocant, ſupramodum exiccat. Quare auxiliatur torminoſis, ſanguinis fluxibus, & ſputis, & Tabi, & diſpinoeæ, propter humiditatē. Præterea hulceribus humidis, & peſtiferis affectibus magnifice auxiliatur. Bibitur cum uino tenui, immixto, aut ſi febriat æger, cum aqua. Similem Armeniæ habet poteſtatem, quæ Ochra uocatur, potentiæ digerēdi, & putrefaciendi. Quo fit, ut admixta ceratis, carnes hulceri ſuperexcreſcētes cohibeat, & uacua quoq; repleat.

Senecta Anguis.

Senecta ſerpentis, uehemēter exiccat, cum aceto igitur elixa, aurium doloribus prodeſt.

Senecta Aſpidis.

Aſpidis exuuiæ, tritæ cum melle, atq; oculis inunctæ, uiſum recuperant.

Vermes Terreni, uel Lumbrici.

Inteſtina terræ contrita, neruisq; impoſita præciſis, confeſtim & mirabiliter iuuant.

Gigarta.

Gigarta, arida quidem eſt, in ſecunda diſtantia, frigida uero in prima. Itaq; frigiditate ſua omnibus uentris cū profluuio iunctis affectibus, impendio cōfert.

Gingidium.

Gingidiū, caliditatē obtinet, ſed nō admodū manifeſtā. Arefacit autem in ſecūda diſtantia, & adſtringit, ſtomacho amicum.

Glaucium.

Glaucium, acerbeſcit cum quadam inſuauitate. Cæterum frigefacit manifeſte, adeo ut igni ſacro opem ferat, qui tamen ualidus minime ſit.

Glaux.

Glaux herba, calida & humida eſt temperamento, quare lactis generandi uires habet.

Glechon, Pulegium.

Pulegium, calefacit & attenuat uehementer, quare illitum rubificat. Et ex thorace, pulmoneq́; humida, craſſa, glutinoſaq́; facit expuere.

Sordes balnearum.

Strigmenta, uel ſordes à balneis, calefaciunt mediocriter, molliunt atq; diſcutiunt. Ad ſedis rimas & condylomata illinuntur.

Glycyrizon.

Glyciriza, tepidæ & humidæ potentiæ eſt, cum quadam tamen acerbitate. Proinde aſperitates lenit, non modo arteriæ, uerumetiã ueſicæ ſcabræ. Siti quoq; congruens medicamentum.

Glycyſides.

Glycyſida, quã & Pentorobon, & Pæoniam quoq; nominant. Huius radix acris eſt, & ſubamara, ſicca quoq;, & quodámtenus adſtringens. Menſes igitur ciet, reneſq́; & hepar repurgat, amygdalæ magnitudine in uino pota. Quod ſi auſterum fuerit uinum, in uentre fluxiones ſiſtit. A collo ſuſpẽſa, comitialẽ morbũ ſanat.

Gnaphalium

Gnaphalium.

Gnaphalium, inde appellatū eſt, quod folijs eius mollibus, pro tomento utamur. Sunt autē candida & modice adſtringunt. Ac proinde ad dyſſenterias cum uino quopiam auſtero bibuntur.

Gongylis.

Gongylidis, & radix & ſemen uentos cient, & ſemen humanum adaugent, adeoq; & Venerem extimulant.

Gorgylon, Seſeli.

Gorgylon, id quod & Siſeli quoq; uocatur. Calidū eſt & diureticum, atq; ob id Menſes ducit. Porrò radix in eclegmate, cum melle tincta, thoracis uitia emendat.

Gyris, Pollen.

Gyris, cum amylo potētiam æqualem habet, præterquàm quod calidior eſt.

Gypſos.

Gypſos, uel Gypſum ad exiccandum uim emplaſticam admittit. Hæmorrhagias itaq; curat, dilutum cum albo oui liquore. Cæterum combuſtum non æque emplaſticum eſt, ſed ualētius deſiccat, & repercuſſorium eſt, maxime cum oxicrato.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera Δ.

Dades.

Dades, habent quiddam acerbum, nonnihil etiam concoquunt atq; abſtergent. Cum aceto coctæ, dentium quoq; dolores una cum aceti collutione leniunt. Quod ſi cum melle accipiantur ἀποφλεγματίζουσι. Eclegmatis mixtæ, quæ circa thoracem craſſa reſident fluida, atq; ductilia reddunt.

Damaſcena.

De Damaſcenis in coccymelis dicetur.

Damaſonion.

Damaſonion, abſterſoriã facultatem obtinet, qua nõ mirũ lapillos cõminuit.

Daucus.

Daucus, qui & ſtaphilinus nuncupatur, duplex eſt. Primi quidem radix, quia flatuoſa eſt, Venerem prorritat. Agreſtis plane exſufflationis expers eſt. At prouinde urinam Menſesq; ciet. Eodem modo & herba ipſa.

Daphne.

Daphnes arboris folia areſaciunt, & uehementer calefaciunt, plus etiam fructus. Verum radicis cortex, amarus & quiddam habens acerbi, calculos confringit. Et hepaticos iuuat, bibita in uino odorato, triobolari pondere.

Daphne herba.

Daphnes herba, quam & daphnem Alexandrinam appellant, calida, acris & ſubamara eſt, ſimulq; & urinas & Menſes prolicit. Eadem facultate prædita eſt, quæ

quæ Daphnoides & Chamedaphne à nonnullis uocatur, quæ edi etiam aſſolet.

Pellis Ouina.

Pellis ouina recens detracta, circumpoſitaq́; iis, qui quocumq́; modo fuerint uerberati, mirabiliter adiuuat.

Pellis hippotami.

Pellis hippotami uſta, & cum aqua ſuper impoſita tubera diſpergit.

Pellis Viperæ.

Porrò Viperæ intrita & Cataplaſmata, portentoſe in alopecia pilos hærere facit.

De ueteri calciamentorum corio.

Veteres calciamentorum ſoleæ, ſi crementur in ſiccum cinerem reſoluuntur, qui ex calceis pedum attritus medicatur, niſi forte ſuccenſa fuerint, aut ambuſta.

Dictamus.

Dictamon magis tenuium partium eſt pulegio, cætera illi ſimile. At quod uocatur pſeudodictamum, imbecillius eſt.

Dioniſias.

Dicta eſt in Andraſemo.

Diphriges.

Diphriges, miſtæ potentiæ. Habet enim in ſe quiddam mediocriter adſtringens, & mediocriter acre. Quamobrem hulcerum rebellium ſalubre medicamen eſt.

Dipſacon.

Dipſaci, ſpinæ radix, in ſecundo eſt ordine areſacientium. Habet etiam quiddam abſtergens.

Dorycnion.

Dorycnion, ſimile temperamento eſt papaueri & mãdragoræ, immodiceq́; refrigerat. Quamobrem paululum quidem ſtupefacit, pluſculum uero ſumptum interimit.

Draconcium.

Draconcium, quiddam aro perſimile habet. Sed acrius eſt aro, amarius, calidius & magis partium tenuinum. Habet enim leuiculam quandam aſtrictionem. Itaq́; radix pota, inteſtina expurgat. Hulceribus etiam quæ κακοήθη *appellant, optimum eſt remedium. Folia ad eadem pollent. Fructus ualentior eſt.*

Dryopteris.

Dryopteris, dulcis, acris, & ſubamara eſt, id eſt, miſtæ qualitatis. In radice uero item acerbam potentiam habet ſepticam. Proinde etiam pilis glabram cutem efficit.

Quercus.

Quercus, & folia & fructus ſiccæ potentiæ ſunt, in genere ſcilicet eorum, quæ tepida æſtimantur. Ideo hulcera recẽtia glutinare & phlegmonas incipientes ſanare creditur. Cæterũ quod ſub putamine glandis membranæ ſimile, tum quod ſub glandis ipſius caliculo latet, ea uidelicet quæ fructus carnem conueſtit, adſtringentius

tius eſt, ad profluuium muliebre, & reliquas quoque fluxiones datur.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab E.

Ebenus.

EBenus, lignum calidæ eſt & obſtergentis, partiumq́; tenuiũ potentiæ. Quamobrem quæ pupillas obfuſcant, extergere creditur. Miſcetur & alijs remedijs ocularibus.

Cerebrum Leporis.

Cerebrum leporis coctũ attritumq́; & eſum, pueris dentientibus utile eſſe ferunt. Quidam etiam aduerſus metum utiliter edi cerebrum hoc prodidere.

Cerebrum Galli.

Gallinaceorum cerebrum, ut inquit Dioſcorides, datur in potione cum uino contra uenatorũ morſus. Compeſcit idem ex cerebri mẽbranis erumpentẽ ſanguinẽ.

Cerebrum Cameli & Muſtelæ.

Cerebrum Cameli, autore Galeno, ſiccatum, in acetoq́; propinatũ, Epilepticos ſanat. Quod idem & Muſtelæ cerebrum præſtare dicitur.

Cerebrum Chelido.

Hirundinum cerebrum cum melle mixtum, oculorũ ſuffuſiones, compeſcit.

Cerebrum Ouillum.

Cerebrum ouillum præparatum, eodem modo quo leporis cerebellum, puerorum doloribus, quem dentiendo patiuntur, accurate medetur.

Olea.

Oliuæ rami quantum habent adſtrictionis, tantum & frigiditatis participes ſunt. Fructus uero ſiquidem ad unguem maturuit, moderate calidus eſt. Sin immaturus, tum adſtringit tum refrigerat.

Oleæ Aethiopicæ lachryma.

Oleæ Aethiopicæ lachryma, ſimilis Armeniaco tenello. Adſtergentis eſt potentiæ, unde contra cicatrices, albugines, & hebetes oculos, ipſo utuntur. Item ad dentium dolores, quorũ cauis oportet immittere. Sunt qui hanc agreſtem oleam eſſe uelint.

Oleum ex drupis.

Oleum ex drupis dulce, & calidũ eſt mediocriter, ſed magis humectorium.

Oleum ex crudo Omphacio.

Omotribes, quanto plus adſtringit, tanto etiam magis refrigerat.

Oleum ablutum.

Oleum lotum minime omnium mordax eſt.

Oleum uetus.

Vetus oleum, quanto antiquius, tanto calidius fit. Poteſt omnibuſq; ad euaporandum uiribus, maxime ſi tenuium partium à principio fuerit. Huiuſmodi ferè habetur, quod purum perſpicuumq́;. Et modicum eius per

cutem

cutem iniunctum celeriter à cute inbibitur, quale eſt Sabinum.

Oleum agreſtis oleę.

Oleaſtri ſiue agreſtis oleæ oleum, abſtergentis ſi- mul & adſtringentis potentiæ eſt, ſed omnium plane ſqualidiſsimum.

Oleum Cicinum.

Cicinum oleum, quã ſimilimũ oleo ex oliua uetuſta.

Seſaminum Raphaninum.

Cætera olea, ſcilicet Raphaninum, Seſaminum, & ſi quæ ſunt alia, pro cuiusq; natura, ex quibus fiunt, uari- antur & potentiarum differentias ſortiuntur.

Oleomel.

Oleomel, in Syria ex arboris trunco melle craßius & dulcius fluit, quod potum heminarum duarum pon- dere cum aquæ hemina una, per aluum cruda & biloſa trahit. Veruntamen quaſi ueternoſi torpent id accipi- entes quod timere non oportet, ſed excitandi ſunt.

Elaterium.

Elaterium ſylueſtris cucumeris ſuccus. Fertur ſe- cundum obtinere ordinem calefacientium. Menſes pro uocat, & fœtum interimit appoſitum, propter immo- dicam amaritudinem. Euacuat & per nares cum lacte inſtillatum. Purgat per inferna phlegma. Interdumq; & ſanguinem.

Elate.

Elate arbor, calefacit & ſiccat, modo quo & populus. De Rheſina eius, in Rheſinis dicetur.

Elatine.

Elatine, herba eſt perſimilis Helxine, *mediocriter tum refrigerat, tum adſtringit.*

Elaphoboſcos.

Elaphoboſcus, impenſe calefacit & ſubſtringit.

Elenium, Enula Campana.

Elenium, calidū eſt & ſiccum, cum humiditate incidere ualenti. Quapropter eclegmatis mixtum, craſſos ex thorace humores educit. Rubificāt eius quoq; ui partes, frigidis ac diuturnis uexatas affectibus.

Eleoſelinon.

Eleoſelinon, quod in aquoſis locis prouenit. Eadem poteſt, quæ hortenſe & domeſticum Selinon, licet maius eo ſit.

Elephas.

Ex unguibus Elephantis ramenta cataplaſmata Paronychias ſanant. Cæterum quæ ex oßibus eius ſunt & dentibus, ſiccæ atq; abſtergentis ſunt potentiæ, atque eiuſmodi quoq; miſcentur medicinis.

Helcyſmata.

Helcyſma, argenti eſt ſcoria, molibdenæ conſimilem facultatem habens. Stringit enim ſimulatq; euellit.

Quare

Quare emplaſtris fuſcis, et ἀφουλωτικαῖς admiſcetur

Elleborus ueratum.

Helleborus, uterq; cal facit, & ſiccat in tertia diſtantia, unde fit, ut abſtergentis & acris ſint potentiæ, Ad leproſa quæq; commodi ſunt. Niger etiam fiſtulis tribus diebus affuſus, callum detrahit.

Elichryſon.

Helichryſon, ſunt qui chriſanton, ſunt etiã qui amaranthum uocent. Coronaria planta, comam habet, aureum colorem oſtendentem,. Si quis cum uino biberit, urinæ anguſtijs, ſerpentium morſibus, coxendicis doloribus, & ruptis opitulatur. Menſes eadem trahit, concretosq́; grumos diſſoluit. Cum œnomelite pota, catarrhis auxiliatur.

Elxine.

Elxine, alij Perdicium nominant, alij Parthenium, alij Sideritim, ſunt qui Heracleam etiã appellitent. Vis ei ineſt abſtergendi, & ſenſim conſtringendi, cum humiditate ſuffrigida.

Elxinæ.

Elxinæ, ea quæ alio nomine Ciſſampelos, digerendi facultatem obtinet.

Elimus Panicum.

Elimus, quæ & Meline, Milio ſimilis, ſiccatoriæ & refrigerantis potentiæ, ſiquidem foris emplaſtretur. Siſtit quoq; uentris fluxiones.

Empetron.

Empetron, quæ & Praſsoides, catharticum eſt pharmacum, bilem ac pituitam educens. Guſtui ſalſum eſt, propter quod & abſtergit.

Epithymum.

Epythymum, exiccat ac calefacit in tertio gradu, Thymo ad omnia efficacius.

Epimydion.

Epimedij uis eſt moderate refrigeratoria, cũ aquea humiditate. Quæ ſanè cataplaſmate ſuper impoſita, mammas turgentes cuſtodit. Aiunt quoq; potam ſterilitatem parere.

Epimelis.

Epimelis, quæ & Vnedon ab Italiæ agricolis inſcribitur. Eſt autem agreſtis pomus, cuius fructus acerbus quidem eſt, nihilominus tamen ſtomacho ingratus, & capitis dolores ciens.

Epipactis.

Epipactis, quæ aliâs Elleborinæ uocatur, contra uenena & iecinoris uicia bibitur.

Erebinthus.

Erebinthus, familiare legumen, flatuoſum eſt, copioſi nutrimẽti, aluo mouendæ, & ciendæ urinæ atq; lacti, & ſemini generando accommodũ, prolicit idẽ & Menſes. Cæterum, quod uocatur Crium hoc eſt, Arietinum, huius decoctum calculos renũ confringit, et maxime nigra, quæ Orobea uocant, his omnibus calidiora. et ſubamara. Agreſtes tamẽ ad oĩa domeſticis ſunt efficatiores.

Lanæ

Lanæ ſordidæ, uel ſuccidæ.

Lanæ ſordidæ, utiles ſunt ad irrigationes. Siquidem eorum ὄισυπος buyro concoquendo proximus eſt. Eſt quædam quæ non ſordida eſt. Porrò uſta uim habet acrem & calidam, ſimulq; & ſiccam, unà cum partium tenuitate, quæ molles, nimiumq; humidas hulcerum carnes celerrime ſanat.

Erice.

Erice, ſine mordicatione digerendi uim habet, eiuſq; tum flore, tum folijs uti licebit.

Erynos, Ephrydros.

Erynos Ephrydros, eſt herba, cuius fructus pondere drachmarum duarum, cũ mellis drachmis 4. illitus, oculorum fluxũ ſiſtit. Succus uero auriũ doloribus confert

Hermodactylus.

Hermodactyli radix, cathartica eſt potentiæ, tũ per ſeipſam, tum decoctum eius recte & artheticis, tempore quo humores deſtillant, datur. Sed ſtomacho admodum aduerſa.

Herpillum.

Herpillos, calefacit, adeo ut & urinam & Menſes moueat.

Erythrodanum.

Erithrodanum, tinctorũ rubea, radix eſt, tam acerba & amara, ut lienem, hepar, & renes repurget, præterea & ſanguinem meire faciat, Menſesq; moueat, & quæ cuti hærent, ſordes extergat.

Eryſimon

Eryſimon.

Eryſimi ſemen, potentia igneum eſt, & excalefaciens, naſturcio æquale. Quapropter toſtum in fermento, thoracem purgat, & in eclegmatis duricias emollit, & clancularios canceres medicatur, cataplaſmate impoſitum.

Euzomon.

Euzomon, haud dubium priori potentia ſimiliter calefacit, ſed flatuoſius eſt, proinde ad concubitum proritat. Semen urinas cit, Sed tamen agreſte ſatiuo uiribus longe præpollet.

Eupatorium.

Eupatorium, tenuium partium, & ſecantis potentiæ eſt, ſine calore manifeſto. Inde iecoris purgat opilationes, quandam etiam participat acerbitatem.

Euphorbium.

Euphorbium, ardentis eſt potentiæ, & tenuium partium, ſimile alijs ſuccis.

Ephemeron.

Ephemeron, non illud δηλητήριον, id eſt, letale. Sed quod Iris agreſtis uocatur, miſtæ potētiæ, et repulſiuæ.

Vipera.

Viperæ carnes, calidæ & ſiccæ ſunt uehementer, per totum corpus cutem purgantes. Vnde multum elephantia correpti, edentes & bibentes ipſas, ſanati ſunt. Quæ uero in maritimis & alijs ſiccis locis uictitant, ſicciores magis ſunt.

Echinos

Echinos.

Echinus, herba, acerbæ, explodendiq́;, & areſaicendi facultatis eſt.

Echinus terreſtris.

Echini terreſtris fel, capillos defluentes figit. Inueterata eiuſdem caro fortiter digerit, ſiccatq́;. Pota igitur elephantias & cachexias ſanat. Cutis uſta, tum ualentius ſiccat, tum digerit quoq; magis. Alopecias igitur cũ pice liquida inuncta, ſanat.

Echinus marinus.

Quod de marino Echino eſui aptum eſt, urinam cit, & bonam facit aluum. Cuius quoq; teſta uſta, ſimilem terreſtri uirtutem habet.

Echion.

Sunt, qui Doriada, & qui Alcibiadion uocent, non ſolum ſerpentium morſibus, cum uino pota, ſuccurrit, uerumetiam præpota, morſus eorum arcet.

Hepſema.

Muſtum decoctum, quod alij Syræon appellant, calet mediocriter, & concoquit. Emplaſticam igitur habet uim, ſine mordicatione.

DE HIS, QVAE INCIPIunt ab litera Z.

Zeia.

ZEia, ſimilem habet tritico facultatem, quodammodo in medio inter calefacien dum & refrigerandum. Senſim quoq; deſiccat, & emplaſtica eſt.

Zingiberis

Zingiber.

Zingiberis radix, ualide calefacit, ſed non primo ſtatim occurſu. Illaboratam, & craßiorem participat humiditatē, propter quod perforatur facillime, & firmā conſeruat caliditatem.

Zithus.

Zithus, compoſitæ eſt ſubſtantiæ, quippe acrior eſt, utpote qui ex putredine proueniat, frigidus ratione acoris, unde mali ſucci iudicatur.

Zyme, fermentum.

Fermentum, & ipſum ex contrarijs potentijs conſiſtit, particeps namq; eſt, aciditatis cuiuſdam frigidæ, & caliditatis ex putredine natæ, cui accedit & ea, quæ ex ſale eſt & farina. Itaq; mediocriter, tum calet, tum digerit.

Zomos, piſcium iura.

Ius recentium piſcium, uentrem ſubducit, per ſe pariter, & cum uino potum, & proprie ex phycidibus, ſcorpionibus, iulid.bus, percis, & ſaxatilibus alijs teneris, ſimplici cum aqua, additis inſuper anetho, ſale, & oleo decoctis. Similiter eorum quæ teſtaceam cutem habent Tellinarum, Hiatularum, Conchularum, & ueteris Galli, cum ſale multo cocti, iuſcula, ciendi uirtutē habent. Ex diuerſo gallinæ ἐπισχετικός eſt.

DE HIS QVAE ICIPIVNT ab litera H.

Menta odorata.

Hedioſmon

HEdioſmon, calidum & tenuium partiū, acris potentiæ, & exterius ferè ordine, cum quadam humiditate ſemicocta, propter quam in Venerem excitat. Habet & quiddam amarum, & illo quidē lumbricos interficit. Ratione acerbitatis uero, ſi cum oxycrato bibatur, recētes ſanguinis reiectiōes reprimit

Hædyſaron.

Hediſarum, aut pelecynus, amarum & ſubacerbum eſt, quamobrem potum, gratum eſt ſtomacho, & uiſcerum obſtructiones expurgat.

Heliotropium.

Heliotropium maius, quod & ſcorpiuron uocatur, calidæ & ſiccæ, atq; abſtergentis eſt potentiæ. Cuius decoctum potum, phlegma ducit & choleram. Fructus uero eius cataplaſmate impoſitus, myrmetias, & ſi quæ ſunt alia eius generis, deſiccat.

Heliotropium minus.

Minus Heliotropium, eadem poteſt. Proinde cū nitro, hyſſopo, & cardamomo, uentris lumbricos pellit.

Electrum.

Electrum, Populi arboris lachryma, quæ ex ea deſtillans, congelaſcit colore auri. Tritum, potumq;, ſtomachi & alui fluores, & ſanguinem ſiſtit.

Hemerocallis.

Hemerocallis, radix ſimilem lilio facultatem habet, prodeſtq; non ſecus, atq; lilium, igni ambuſtis.

Hemionitis.

Hemionitis, adſtringendi uires cum amaritudine habet, propter quod in aceto ad minuendas lienes bibitur.

Hepar.

Hepar rabioſi canis toſtum atq; comeſtum, à cane rabienti morſis auxiliari creditur.

Hepar Capræ.

Hepatis capræ ſanies instillata oculis luſciioſis, quos Græci uocant νυκτάλωπας *iuuat. Et decocti uaporē ſi quis acceperit, ſimiliter oculis prodeſt. Tradūt quoq; caprini iecinoris cibo, comitiales, imprimis deprehendi.*

Hepar Capri.

Hepar caprinum, ad eadem facit, ad quæ & capræ.

Hepar Lacertæ.

Lacertæ hepar, dentibus putridis atq; arroſis impoſitum, indolentiam largitur.

Hepar Lupi.

Hepar lupi, unà cum Eupatorio præcipuum pharmacum hepaticum efficitur.

Hepar Aſini.

Iecur aſini, comitialibus in cibo toſtum, prodeſt.

Iecur Apri.

Iecur apri recens, ſi arefactum teratur, ex uino poſtum, contra ſerpentium, ut lucrumq; morſus, auxilio eſt.

Hepar Mergi.

Mergi iecur, ſiccum potum, calculos extrudit.

Erigeron.

Erigeron

*Erigeron, mixtam habet potentiam, refrigeratori=
am uidelicet, & mediocriter digerentem.*

Eringium.

*Erinigium, calefacit quidem, ſed non manifeſtario.
Exiccat uero haud ſegniter.*

DE HIIS QVAE IN=
cipiunt à litera θ.

Aqua Maris.

M*Arina aqua, adſtringit & calefacit, me=
dio modo, & pota, ſtomacho eſt inimi=
ca. Nam uentrem conturbat, & pitui=
tam educit. Calida tamen exhauſta, at=
trahit atque digerit.*

Thaliectrum.

*Vim habet ſiccam, ſine morſu. Itaq; hulcera inuete=
rata ad cicatricem perducit.*

Thapſia.

*Thapſia, acrem ac ualenter calefacientem faculta=
tem cum humiditate coniunctam habet. Quamobrem
ex alto uiolenter extrahit, extractumq; digerit.*

Sulphur.

*Sulphur, retrahēdi uim poßidet, eſtq́; temperamen
ti calidi, atq; eſſentiæ tenuis, adeo ut ad multa uenenato
rum animalium reſiſtat, et maxime aduerſus turturem
marinum, & draconem. Præterea ſiccum inſperſum,
uel mixtū ſaliua, aut certe pueri urina uel oleo, aut ax=*

unguia porci, ſiue melle, pſoras mirabiliter ſanat.

Lupinus.

Thermus, id eſt, lupinus, ille qui eſui idoneus eſt, em plaſticæ eſt potentiæ, amarus diſcutiensq́; & ſiccus, abſq; mordicatione. Vermes perimit, tam cataplaſmate illitus, quã etiam potus. Quin & interanea, atq; inteſtina repurgat, cum ruta & pipere decoctus potusq́;. Cutem etiam emundat, & tubera diſcutit, cum oxymelle, ad inſtar Cataplaſmatis illitus.

Lupinus Agreſtis.

Agreſtis lupinus amarior eſt, & ad omnia domeſtico ualentior.

Thelipteris.

Thelipterin, alij Nymphæam, uel pterin appellitãt. Et figura & potẽtia filici ſimilis eſt. Pota cum uino, rotundos & latos uentris lumbricos occidit, Embrionem in utero corrumpit, & abortire facit. Folia eius commeſta, uentrem molliunt.

Thlaſpis.

Thlaſpi, ſemen eſt, & ipſum acre habet quiddam, adeo ut internos abſceſſus potũ diſrumpat, Menſes eiet & fœtum necat. Per ſedem infuſum ſanguinolenta euacuat. Iſchiadibus prodeſt, & tum ſuperne etiam tũ inferne, biliosos humores euacuat, oxybaphi menſura pota.

Thridax lactuca.

Lactuca, frigidũ & humidũ holus, nõ utiq; extremo modo, ſed ut fontana aqua pfrigida. Adeo aduerſus phlegmones calidas congruit. Pota ſitim etiam extinguit,

& ſeminis

& ſeminis fluxus cohibet, nec non & Veneris in ſomno imaginationes.

Lactuca agreſtis.

Agreſtis lactuca, hac minor & ipſa refrigerat & humectat, ſed ſucculentior eſt.

Thymus.

Thymus, calefacit & ſiccat in tertio ordine, lubricos & quoſq; denſos humores incidit.

Thymbra.

Thymbra, præſertim agreſtis, proximam Thymo uim habet. Hortēſis, etiã ſi uiribus imbecillior, ad opſomia tamen melior.

Thymelęa.

Thymelæa, ex grano Guidio fit, cui æqualem poteſtatem habet.

DE HIIS QVAE INcipiunt à litera I.

IDæa radix, & guſtu & potentia acerba, ſanguinis profluuia & fluxus, tum pota, tum foris impoſita, curat.

Sudor.

Sudor, ſi ſeparatim quidē colligatur, efficax eſt, miſcetur aũt in paleſtris ſeſe exercitantiũ uiæ habenti, & fit totũ digerētis potētiæ, nutricibus ardētibus præſens eſt remediũ, & ad extinguēdũ quod in ipſis ardet. Præſidio eſt & aduerſus Bubones. Si uero ſiccus fuerit, humectatur cum Caprino uel roſeo oleo.

Ixos uiſcum.

Ixos, calefacit cum quadam acrimonia. Itaq; ualenter ex profundo humores extrahit, easq; digerit, Tapſiæ ſimilis, niſi quod illa eſt ἀϱγότεϱος.

Ios, Viola.

Violæ folia, aquoſam atq; ſubfrigidam ſubſtantiam ſuperantem poſsident.

Ios, Aerugo.

Aerugo guſtantibus acrem qualitatem offert digererens, detrahens, & liquans, non teneram modo, ſed & duram carnem. Quod ſi pauculum eius, cerato non pauco admiſceas, id quod ex ambobus miſtum eſt, citra morſum exterget.

Hippocampus.

Hippocampus, marinũ eſt animal. Eius cremati cinis cum liquida pice, alopecias replet.

Hippolapathon, Grandis rumex.

Hippolapathon, naſcitur in paluſtribus, habetq; eaſdem cum lapatho uires.

Hippomarathron.

Hippomarathron, Canchri ſimile, paulo ſiccioris potentiæ quàm ſit marathrum, propter quod aluum ſiſtit. Calculos atterit & Menſes trahit.

De alio Hippomarathro.

Aliud Hippomarathrũ ſemẽ habet Coriãdro ſimile, facultate quidẽ hippomarathro ſimile, ſed imbecillius.

Hippopotamus.

Hippopotamus, id eſt, equi fluuiatilis teſticulus exiccatus,

catus, ac potus, cõtra ſerpentiũ morſus utiliter bibitur.

Hippoſelinon.

Hippoſelinon, uulgato ſelino facultati admodum ſimile, præterquam quod illo debilius eſt.

Hippuris.

Hippuris, adſtringentem cum amaritudine facultatem poſsidet, ac proinde ualenter, ſimulq́; citra mordicationem exicceat. Vulnera igitur maxima cõglutinat, & quas uocant ἐντεροκήλας, ſubinde & alias fluxus qualeſcunq́; cum uino pota.

Hippophaes.

Hippophaes, ab alijs hippophæos, quo ueſtes uellicando poliunt. Surculoſus frutex eſt, è cuius radice ſuccus exprimitur, ueluti è Tapſia, qui oboli pondere datus, cũ erui farina, purgat Cholerã & phlegma. Quin & tota plantula ſiccata Carthar ticam uim retinet.

Iris.

Iris, calida eſt, extenuatq́; ualẽter. Adſtringit quoq́; ac concoquit. Proinde tuſsi utilis fit, humoresq́; non facile excreabiles extenuat. Torminibus medetur, & ſordida hulcera emundat. Pota cũ melicrato, uentrẽ ducit.

Iſatis.

Iſatis domeſtica, qua tinctores utũtur, facultatis eſt exiccantis. Habens quiddã etiã adſtringens. Ideoq́; magna hulcera, durorũ corporũ glutinat. Et ſanguinis profluuio laborantib. auxiliatur. Tumores oedematodeis digerit. Obſiſtit etiã efficaciter cunctis hulceribus malignis, quæ Cacoethe uocantur.

Iris ſylueſtris.

Iris ſylueſtris, præterquã quod magis mordicat, etiã ſiccioris eſt potentiæ, potentiſſime etiam putredinibus obſiſtit. Ad cætera uero deterior. Alioqui propter facultatis robur, lienoſis quoq; utilis.

Iſopyron, aut Phaſiolon.

Iſopyron, uel phaſiolon, ſemen amarum & ſubacerbum habet. Extergit itaq; & incidit humores craſſos, cũ hoc ut corpora cõtrahat atq; cõſtringat. Purgat etiã ex alto. Et ſanguinem ſpuentibus non eſt aduerſum.

Itea, Salix.

Salicis, tum folia tum flores, ſine acredine ſiccæ ſunt potentiæ. Etiamſi modice adſtringant. Cortex ſiccior, Cuius uſti cinis, ex hijs eſt, quæ cum aceto immodice deſiccant. Clauos & myrmetias, & quicquid eſt eius generis.

Ichthyocolla.

Glutem piſcium, Emplaſticæ & ſiccæ eſt facultatis. Vtiliter miſcetur glutinatiuis Emplaſtris. & hijs quæ contra lepras, & quæ ad nitorem læuoremq; uultus conficiuntur.

DE HIIS QVAE INcipiunt à litera κ.

Cancanus.

Cancani radix ſicca eſt mediocriter, & ſine mordicatiõe Emplaſtica. Quapropter aſperã arteriã in eclegmate, & cũ uino iuuat, aut ſubacta etiam. Quemadmodum tragacantha, uel glycyrriza.

Canchamum.

Canchamum.

Canchamum, lachryma eſt in Arabia naſcẽtis arboris, myrrhæ ſimilitudine, et uiroſo in guſtu odore. Vſus eius ad Thymiamata, id eſt, ſuccenſionẽ odorũ, & uaporationes. Facultatem habet, pinguia quæq; macerandi abſtergendiq́;, & ab obſtructione liberandi.

Cadmiæ.

Cadmiæ ambæ exiccant. At craßiorũ partium eſt, quæ uocatur βοτρυΐτις, *magis tenuiũ partium* πλακίτης. *Vſta cadmia ſine mordicatione ſiccat & detergit. Vtilis ad hulcera, carnis repletionẽ poſcẽtia, & in oculis & in toto corpore, maxime in corporibus humidioribus molliorıbusq́;, At in cõpactioribus, efficatioribus opus erit.*

Cacalia.

Cacalia, ſimilẽ cũ cancano facultatem & utilitatem habet.

Calamagroſtis.

Calamagroſtis deſiccat, & proinde ſuccus ſiue decoctũ radicũ, opththalamitis facultatibus miſcetur. Semen urinam ciet, adeoq; & ſtomacho conuenit.

Calaminthe.

Calaminthe, calidi & ſicci tẽperamenti eſt, ex tertio quodãmodo ordine. Partiũ quoq; tenuiũ cũ acrimonia, multo ualentior Hedyoſmo ſiue pulegio, nẽpe ogrè ſtis ipſe Hedyoſmos. Promptiter ergo quæquæ in profundo hærent ad ſuperficiem extrahit. Nec nõ eadẽ ratione & ſudores prolicit. Vniuerſum præterea corpus diſtrahit, febriũ rigores, cũ oleo trita, ſubinde quieſcere facit. Et Iſchiadicis nihil adeo præſentaneum reme=

dium eſt. Quæ cuti adhærẽt, humores malas abſtergit.

Calamus aromaticus.

Calamus aromaticus, calefacit & ſiccat in ſecundo ordine. Habet aũt quiddã partium tenuium ſtipticũq;. Vrinã igitur ducit & ſtomachicis, quæq; ad hepar & ſecundas faciũt facultatibus, commode miſcetur.

Calamus phragmites.

Calamus phragmites abſtergit, cæterum folia uirentia mediocriter refrigerant.

Calami Cortex.

Calami aromatici cortex uſtus, calefacit feré in tertia diſtantia. Radicem eius cũ bulbis cataplaſmate impoſitam tela, & ſpinas extrahere ferunt.

Campæ.

Campæ, id eſt, quæ in holeribus naſcuntur erucæ, à uenenatorũ iniurijs, quæ ictũ aut morſu uenenũ relinquunt tritæ, ex oleo inunctæ, ferũtur homines ſeruare.

Cantharides.

Cantharides, quæ in tritico inueniuntur, luteos & obliquos zingulos habentes, feruentis aceti uapore ſuffocati, uſq; dũ necentur, ungues ψορώδεις, ut Græci uocant, exterunt, cum cerato. Clauos quoq; eijciunt & leproſa quæq; medicantur. Numerantur inter medicamenta cauſtica, & quæ uim habent erodendi. Quidam earum quiddam in medicamenta urinam mouentia miſcentes, miniſtrauerunt.

Cannabis.

Cannabis fructus, flatus extinguit adeoq; deſiccat, ut genitu=

genituram exiccet. Verum ſuccus uiridis ad aurium dolores, quæ uidelicet ex obſtructione ſunt, facit.

Canopon.

Canopon, Actc flos eſt, de quo in ſuperioribus dictum eſt.

Capnos, Fumus.

Capnion, uel Capnos, ſic inde adpellata herba, quia ſuccus eius, non paululum lachrymas trahit. Oculorum aciem exacuit, acris ſimul & amaræ qualitatis. Ad hæc urinas quoq; multa telioſa educit, medeturq́; Iecoris opilationibus & languoribus. Stomachum iuuat, & uentrem ſubducit.

Capparis.

Capparis radix, abſtergit, purgat, incidit, & diſcutit cum quadam amaritudine, ſimul & acrimonia. Porrô etiam contrahere, denſare, conſtringere quoq; idonea, cum quadam acerbitate, propter quod lienes induratos iuuat pota. Et foris impoſita, Menſes mouet, & ex capite purgat, detrahitq́;, ac hulceribus etiam accommoda, quæ cacoethe appellantur, & dentium dolores mitigat. Tumores diſcutit, & uitiligines. Subinde etiam auribus uermes extrahit. Folia & fructus ſimilem uim obtinēt, imbecillioris tamen potentiæ.

Naſturcium.

Cardami ſemen, adurentis naturæ eſt, uelut ſinapi, proinde rubificat cataplaſmate impoſitū. Craſſos quoq; humores cū alijs potum, ſanat. Herba ipſa propè eiuſ=

dem eſt facultatis cum ſemine. Verum humida eſt mediocriter, & cruda in obſonijs eſtur.

Cardamomum.

Cardamomum, acre quidem & hoc, ſed Naſturcio multo imbecillius. Habet quiddã etiã amaritudinis, propter quod uermes necat, & pſoras cũ aceto abſtergit.

Caris.

Caris reſoluta, cũ bryoniæ radice pota, uermes occidit

Cancri fluuiales.

Cancrorum fluuialiũ uſtorum cinis exiccatorius eſt, ſimilis cineri Echinorum, & Cochlearum, à proprietate tamen ſubſtantiæ ſuæ mirabilis eſt in his, qui à cane rabioſo ſunt demorſi, ſi in potu exhibeatur.

Cancri marini.

Cancri marini, multis numeris prioribus ſunt ſicciores, & non niſi ualenter ſiccare uolentibus, uſui ſunt. Fluuialis Cancer tritus, & cataplaſmatus, cuſpides & ſcolopas extrahit.

Caron.

Cari ſemen calefacit & exiccat in tertio ferè ordine. Flatus extingit, & urinas cit. Eadem præſtat & tota planta.

Carpeſium.

Carpeſium, aromaticum eſt, & tenuium partium, abſtergit igitur uiſcerum obſtructiones, & urinas cit. Renes quoq; calculis prægrauatos expurgat.

Caria, Nuces.

Arbor

Arbor tum in folijs, tum in germinibus adſtrictionem quandam poßidet, maxime in putamine. Succus itaq; eorum decoctus in melle, ſtomachicum fit pharmacum. Cortex partium tenuium eſt, & ſiccat, uerum ſine mordicatione. Porrô ipſius id quod edendo eſt, oleoſum eſt, & facile exprimitur. Oleum ipſum ſubtilium eſt partium, & digerens. Tumores & putredines propter uetuſtatem abſtergentem habent facultatem eorũ, quæ ſunt circa cutem.

Nux Pontica, Auellana.

Nux Pontica, quam nucem paruam uocant, Græce λεπτοκάρυον*, naturæ eſt magis refrigerantis & auſteræ. Cæcera magnæ nuci ſimilis.*

Caryophyllon.

Caryophyllon, nucifoliũ, etiamſi hanc non habet naturam, quã nomen prætendit. Sed ex India flores arboris cuiuſdã feſtucacei ſunt et nigri, lõgitudine pollicari, acres, odorati, & ſubamari, calidi et ſicci quodamodo in 3. gradu, optimũ & multis pharmacis cõmodißimũ.

Caſſamon.

Caſſamon, quidam ferunt eſſe fructum Balſami, de quo ſupra in Balſamo dictum eſt.

Caſſia.

Caßia calefacit & ſiccat in tertio quodãmodo ordine, eſtq; ſatis partiũ tenuium, acris, & adſtringens mediocriter. Quamobrẽ incidit, ſimulq; diſtrahit, ad hæc robur addit inſtrumẽtis. Idonea etiã ſuppreßis Mẽſibus

Caucalis

Caucalis.

Caucalis, alij Daucum agreſtem uocant, calefacit, quemadmodũ & Daucus. Exiccat quoq;, & urinam ducit. Et inuria ad repoſitionem conditur.

Cenchros.

Milium refrigerat quidem in primo ordine, exiccat uero in ſecundo, paulùlum etiam habet tenuitatis. Deforis igitur in ſacculis calefactum, & cataplaſmatum, exiccat.

Cedrus.

Cedrus, quædam eſt fruticoſa, ſimilis Iunipero. Et arbor quidem calefacit & ſiccat in tertio ordine. Cæterum quod ex ea eſt oleũ, quod Græce uocant κεδραίαν quartum attingit ordinem, manifeſte tenuium partiũ. Molles itaq; carnes, promptiter, citraq; dolorem putre facit, duras uero, & mortuorum, ſiccat, & à putredine tuetur. Pediculos, & pulices, & aſcarides, & qui in auribus enaſcũtur uermes, occidit, & alia innumera facit.

Centaureum.

Centarei maioris radix, acris eſt, & calefacit, cum terroſa quadam adſtringentia. Menſes itaq; prouocat, & fœtum mortuum enecat & euellit. Vulnera conglutinat, & ſanguinem eijcientibus prodeſt. Ea quoq; iuuat, quæ ſunt circa thoracem.

Centaureum minus.

Minoris Centaurei radix planè inefficax, inofficioſaq;. At rami ualenter, & ſine mordicatione calefaciũt,

ad omnia

ad omnia utileis, ad quæ memoratū maius Centaureum. Decoctum, herbæ Iſchiadicis iniectum, biloſa quædam educit, & quidem cruenta ubi eiecerit, magis iuuat.

Cornu Capræ, & Cornu Cerui.

Ex Cornibus Capræ & Cerui, dentifricium fit, leuigandis dentibus utile. Gingiuas etiam mollicie fluidas contrahunt, Cerui etiam cornu cum uino tritum, cataplaſmatisq; inſtar illitum, commotos dentes figit. Porrô ab uſtione elotum, dyſſenteriam, cœliacam paßionē, ſanguinis ſputa, & morbum aquaticum curat, pondere cochleariorum duorum, miſcetur & ophthalmicis medicamentis.

Cornu Tauri.

Tauri cornu cū aqua potū, Hæmorrhagias cōpeſcit.

Ceraſia.

Ceraſia, quædam dulcia habentur, quædam auſtera. Dulcia citißime dilabuntur. Auſtera ſtomacho utiliora ſunt, pituitoſis & excrementoſis ſtomachis conferunt, propter incidendi uim quam habent.

Gummi Ceraſorum.

Ex Ceraſo arbore, quod deſtillat gummi, aſperas arterias lenit. Vtile etiam calculoſis in uino potum.

Ceratonia.

Ceratonia, exiccantis & adſtringentis eſt facultatis ſicut & fructus eius, quæ Ceratia uocant. Nonnihil etiā dulcedinis continens.

Capita Menidum.

Capita

Capita Mœnidum, ſale inueteratarũ uſta, ſiccæ ſunt potentiæ, non admodum acris. Sedis rimas, quas uocãt ῥάγαδας *& Columellam diu induratam, ſanant.*

Capita Smaridum.

Smaradis caput uſtum, alopecias ſanat, cum adipe urſino.

Caput Muris.

Caput muris uſtum, eadem præſtat, quæ ſmaridum capita, cum melle.

Caput Milui.

Milui capitulum, mutilum, uel ſiccum, ſine plumis, potum cum aqua, pondere quantũ tribus digitulis comprehendas, eis qui ex pedum dolore laborant, indolentiam pollicetur.

Caput Lacertæ.

Caput Lacertæ, ferunt ſcolopas, extrahere & myrmecias, & acrochordonas, & clauos.

Cecis, Galla.

Galla, ea quæ Omphacitis nuncupatur, admodũ acerbum eſt medicamen, unde deſiccat, & repercutit fluxiones. Ad hæc conſtringit, contrahitq́; partes laxas & languidas, omnibusq́; fluxionũ affectibus ſtrenue reſiſtit. Eſto uero tertij in deſiccando, ſecundiq́; in refrigerando ordinis. Altera autem Galla, flaua illa & magna, deſiccat quidem & ipſa, ſed minus priori, tanto, quanto plus acerbitatis relinquitur. Sedis phlegmonas, & procidentias iuuat. Vſtæ autem, & in aceto extinctæ

tinctæ, ſanguinis retinendi facultatem acquirunt.

Cepea.

Cepea, Portulacæ ſimilis eſt. Bibuntur in uino folia eius utiliter contra ueſicæ ſcabiem, & urinæ ſtillicidia. Prodeſtq; hijs præcipue, addito aſparagi, quem myr=acanthum uocant, radicum decocto. Pota, ſtranguriæ opilationes aperit.

Cæra.

Cæra, temperata, aliorum pharmacorum materia eſt, ipſa tamen per ſe ex eorum genere eſt, quæ ſenſim abſtergunt. Habet & paulum quiddam digerentis, ca=lidæq; potentiæ.

Buccina.

Buccinarum teſta exuſta, uehementer ſiccæ poten=tiæ redditur, idq́; ſine morſu, hulceribusq; malignis, quæ cacocthæ uocantur, inſpergitur. Inſuper cum aceto, uel uino, aut certe cum oxymelle ad hulcera putreſcentia cõ uenit. Adhuc uiuentes, ſi in oleo decoquantur, oleo ſub=inde auribus inſtillato, ὠταλγίας auferunt, id eſt, au=rium dolores.

Cici.

Recini fructus, quemadmodum expurgat, detergit, ac digerit. Sic quoq; folium, ſed undequaq; debilius, ut in oleo dictum eſt.

Cinnabaris.

Cinnabaris, acris mediocriter eſt potentiæ; Habet & quiddam quo adſtringit.

Cinnamomum

Cinnamomum.

Cinnamomum, omnium maxime partium eſt tenuium, non ob hoc tamen ſumme calidum. Nihil autẽ æque deſiccat eorum, quæ pari ſunt excalfaciendi facultate, propter tenuitatem ſcilicet eſſentiæ. At Cinnamomis eſt uelut imbecillum Cinnamomum. Nõnulli ſpeudocinnamomum appellant.

Circea.

Circeæ radix, calida eſt, & boni odoris, quæ cum uino pota, ſecundas purgat. Semen autẽ in ſorbitione exhibitum, ad lactis generationem conducit.

Ciſſeris Pumex.

Pumex, abſtergentis potentiæ eſt, & maxime dentium, idq́ adeo propter aſperitatem quam habet. Vnde ad pharmaca adſciſcitur hulcerum incarnatiua, & ad ea, quæ cuticulam extergunt; atq; mundificant. Vſtus tamen, partiũ redditur magis tenuium, acriorq́. Ablutus ueluti mordicantis naturæ reponitur.

Ciſtos.

Ciſtos, uel Ciſſaros, paruus frutex eſt, acerbeſcens, ſed tepida quadam frigiditate. Cæterum, folia eius & ramuli in tantum deſiccant, ut uulnera etiã adglutinent. Flores ſicciores in ſecundo quodammodo ordine habentur, unde dyſſenterias, & alias fluxiones ſanant poti. Deforis cataplaſmatis ritu illita, hulcerum putredinoſa iuuat.

Ciſſos, Hedera.

Ciſſos, ex contrarijs conſtat potentijs, ſtringit enim & refrigerat atq; cum quadam acrimonia calefacit, eſſentiæ aquoſæ particeps, uiridis tepidæ. Viridia ergo folia incocta uino, uulnera conglutinant. Ambuſta igne, & ſplenticos iuuant. Succus medicamentum eſt ἐρρίνον, id eſt, quod naribus infuſum caput purgat, tum uetuſtas auriũ fluxiones ſanat. Lachryma eius longe acutior, lendes interimit & pilis nudat.

Citrium.

Citrium, quod & medicum malum uocant, quod in medio eius acetoſum, ἢ ἄϖοιον, in quo reſidet ſemen, tertij eſt refrigerantium & ſiccantium ordinis. Cortex ſiccat quidem, in ſecunda diſtantia, refrigerat uero nõ adeo, alioqui acris eſt. Caro denſioris ſucci, humida eſt, refrigerans, ſemen exedit, & exiccat in ſecundo ordine. Et folia arboris ſiccæ, diſcutientis ſunt facultatis.

Chichorium.

Chichorium, uel picris, agreſtis Seris eſt, refrigerat & deſiccat in ſecũdo ordine. Habet quiddam etiam adſtringens. Quamobrem Hepaticis confert, & dyſſentericis.

Clematitis.

Clematitis, quæ ab quibuſdam uocatur, Daphnoides ab alijs Myrſinoides, à nonnullis Polygonoides, uiticulam habet prælongam, uelut oloſchoeni, craſſa, folio lauri ſimili, eſt ſiccæ potẽtiæ. Diarrhæas igitur & dyſſen

F teriaſ

terias & dentium dolores ſedat, & uenenatorum mor-ſibus auxiliatur.

Clematitis altera.

Clematitis altera, circumuoluit ſe, ſcanditq; arbores ut ſmilax, acutæ & causticæ facultatis. Tritum ſemen eius in aqua potũ, per inferna bilem & pituitam trahit. Pellunt lepras folia emplaſtri modo impoſita.

Clinopodion.

Clinopodion, calidæ eſt potentiæ, & exiccantis, ſed nondum adurendi, in tertio fortaſsis ordine.

Cnecus.

Cneci ſemine, duntaxat ad deiectiones utimur. Si cui deforis eo uti libuerit, in tertio erit calefacientiũ ordine.

Conchylia.

Conchylia, buccinis conſimilem facultatem habent.

Venter mergi.

Ventrem mergi, ſiue recens coctũ, ſiue ſiccatũ εὐστόμαχον eſſe aiũt, ſi cõmedas, ſicut ſane, quod de interna tunica gallinarũ ſiccata atq; pota, tradũt. Quæ tamen ambo Galenus pertentans, falſa eſſe deprehendit. Alioqui tamen palumbi auis uentrem modice potum, per lotium lapillos exigere, Dioſcorides eſt autor.

Venter Muſtellæ.

Muſtellæ uenter in potu exhibitus, Alexipharmacum eſſe creditur, eorum qui à uenenatis beſtijs ſunt demorſi.

Coccum

Coccum Gnidion.

Coccum Gnidion, ſemen eſt Thymeleæ non Chamæleæ, ut quidam falſò exiſtimauerunt. Acutæ potētiæ & adurentis. Purgat per inferna cum aqua potum.

Coccus Baphicus, granum tinctorium.

Coccus Baphicus, ſine morducatione exiccat. Proinde ad ingentia uulnera congruit, & ad neruorū uulcerationes cum aceto uel oxymelli e tritus.

Coccimelea, Prunus.

Coccimeleæ ſemen, uentrem ſubducit, recens quidem plus, ſiccum minus. Cæterum ex ea decoctum atq; ſubinde gargarizatū, gurgulionis uel columellæ phlegmonas ſanat. Arboris gummi incedentis & partium tenuium potentiæ eſt, & ſunt qui ferant potum cū uino calculos rodere, ſicuti cum aceto puerorū lichenas.

Syluestis coccimelea.

Syluestris coccymeleæ fructus, uehementer adſtringit, adeoq; & uentrem retinet. Nominatur autem hæc plāta in Aſia Prumnum. Hortenſia coccimelea, ſunt ſimilia his quæ Damaſcena uocat Galenus.

Colla, Gluten.

Gluten, ex ſimilagine aut polline, emplaſticæ atque concoctoriæ eſt facultatis.

Colocynthæ, Cucurbita.

Cucurbita, humectæ & refrigerātis eſt ſubſtantiæ, idq; in ſecundo ordine. Quare tota impacta calidos ardores refrigerat.

Colocynthis.

Colocynthis, Catharticæ eſt potentiæ uehemẽter, ui ridis ipſius ſuccus intritus, iſchiadibus prodeſt.

Comarus, Arbutus.

Arbutus, arbor ipſa qualitate acerba, una cũ fructu eſt. Memecylum quidam appellant, ſtomachio infeſtus eſt, & capitis dolores excitat.

Gummi.

Gummi, areſacientis eſt, & impactilis potentiæ, propterea aſperitatibus medetur.

Conia.

Lixiuium, ſic quod uelut ablutio eſt cineris nominatur, plus omnibus uim habet abſtergendi, atq; areſaciendi. Inprimis uero quæ ex ficulneorum lignorũ eſt cinere, uel etiam ex tithymallis, & ferè quæ dicuntur putridæ potentiæ. Quod ſi quis calcis quoq; adhibuerit cinerem, luxiuium faciet cauſticum atq; uehementiſsimũ, & quod clyſticis miſcetur medicamentis, acerrimum tamen omnium quod ex ſola calce fit.

Coniza, Pulicaria.

Pulicariæ ambæ, ſiccant & calefaciunt in tertio gradu. Quo fit ut oleũ in quo decoctæ fuerint, rigores qui per circuitum redeunt, ſanent. Flores quoq; earum adſimilis ſunt facultatis, quorum decoctum, tum Menſes ciet, tum embrya deijcit. Porrò quæ in humidis locis prouenit

uenit pulicaria, ut prioribus minus bene olet, ita potentiæ eſt imbecillioris.

Stercus.

Stercora in uniuerſum quidẽ omnia calida ſunt, & maiorem immodũ ſiccæ & degerentis potentiæ, immutanturq́; ſecundum excernentis animantis temperamentum & diætam.

Stercus caninum.

Stercus canum, eorum maxime qui oſsibus ueſcuntur, ſiccatum, dyſſenterias ſanat, nimirũ cum lacte ſchiſto potum, id eſt, in quo ſegregatum eſt ſerum à caſeo. Præterea pharmacis hulcera uetuſta ſiccantibus, commode miſcetur. Anginis etiam & pariſthmijs cum melle intritum, admodum præſenti remedio inungitur.

Stercus puerorum.

Nec diuerſa facit puerorũ ſtercus, priuato uictu ad hæc nutritorum.

Stercus luporum.

Stercus luporum, illud quod candidius eſt, atque in fruticibus reperitur, terminoſos magnifice iuuat, non potum modo, uerumetiam cataplaſmate impoſitũ. Appendi autem hoc uolunt è lana, ouis uidelicet à lupo deuoratæ, uel ex pellis ceruinæ loro.

Stercus caprarum.

Caprarũ ſtercus, acris ſimul & digerentis potentiæ, quoslibet induratos ſcirrorũ tumores digerit, cataplaſmate illitũ, uſtum abſtergentius, partiũq; magis tenuium ſit.

Stercus Boum.

Stercus boum, quiddam habet attractoriæ facultatis. Veſparum itaq; atq; apum morſus ſanat. In morbo intercutaneo, ſi quis totum corpus bubulo ſtercore in ſole oblinat, ſtrennue auxiliatur.

Stercus Ouium.

Ouium ſtercus cum aceto, myrmecias, & acrochordanas, & furunculos, ſiue clauos ſanat.

Stercus columbarum.

Stercus ſylueſtrium Columbarum, acrimonia ſtercoribus alijs præpollens, cum ſemine Naſturcij adhibitum, rubificat.

Stercus domeſticarum auium.

Domeſticarum auium ſtercus, cum oximelle, aceto, uel mulſo potum, ſuffocantes fungos euomere facit, & alexi pharmacum eſt, & colicis quidam etiam potandum exhibent.

Stercus Ciconiarum.

Ciconiarum ſtercus orthopnoicis mederi aiunt.

Stercus Murium.

Stercus murinum, quoniam plurimum abſtergit, alopetias curat, & puerorum ſedi appoſitum, ad excretionem prouitat.

Stercus Sturni.

Sturnorum ſtercus, ſi quando oryzan comederunt, abſtergentis potentiæ ſit, adeo ut Ephelides emaculet.

Stercus Crocodylorum terreſtrium.

Terreſtrium

Terreſtrium Crocodylorum ſtercus, impetigines abſtergit, eo modo quo Nili crocodylorum excrementum, Leucomata extenuare creditur.

Corallium.

Creſcit arborum modo Corallium, & in duriciem lapidis duratur in mari, colore rubeum, lapidi ſimile. Facultatem habet exiccatoriam, & adſtringentem mediocriter, ob eamq́; rem, hæmoptoicis confert & dyſſentericis.

Coris.

κόρεις animalia. Scribunt quidam quomodo cum aceto pota, hirundines eijciant.

Coris herba

Coris herba, quæ & Hypericon, acris odorataq́;, cuius ſemen bibitũ, Menſes & urinam trahit. Sucurrit & phalangiorum morſibus, & in ſcapulas rigentibus, cum oleo inungitur.

Corianum uel Coriandrum.

Corianum uel Corion, ex cõtrarijs cõſtat potentijs, tenuiũ quidẽ partium, cũ terreſtri amaritudine, aqueæ etiam humiditatis tepidæ, cũ exili quadã aſtrictione. Vnde phlegmonibus & eriſipelatis nõ admodũ feruentibus congruit. Delicatiores quoq; tumores digerit, cum aliquo quod commode illi applicatur. Semen lumbricos pellit, paruum cum paſſo ſumptum. Maiori tamen copia ſumptum, mentem non ſine periculo tentat.

Alauda.

Corydos uel Corydalos, auis cocta, ſimplici in iu-

ſculo craſsioris inteſtini, quod κόλον Græci dicunt, doloribus medetur. Oportet tamen continuo, & ſepicule de eo brodio edere.

Coronopus.

Coronopodis radix, & ipſa commeſta, torminoſis opem ferre creditur.

Coſtus.

Coſtus, pauculæ admodũ eſt amaritudinis, ſed acutæ & calidæ facultatis uehemẽter. Itaq; in quibus calefacere partem quamuis, aut ex alto in ſuperficiem trahere eſt opus, ad coſtum confugitur. Eadem de cauſa urinas Menſesq; prouocat, & latos lumbricos occidit. Habet quiddam etiam flatuoſum. Propter quod Venerem excitat, cum uino mulſoq; potum. Iſchiadicis præterea & reſolutis, & his qui per circuitum redeunt rigoribus, cum oleo intritum, opportune inungitur.

Cotyledon, Vmbilicus Veneris.

Cotyledon, refrigerat & repercutit, abſtergitq; & digerit, putantur folia cum radice manducata, calculos confringere, & urinam cire.

Cochliæ.

Cochliæ uſtæ, ſiccæ plurimum ſunt potentiæ, calidæ uero minus. Proſunt dyſenterijs in quibus hulcera nondum computreſcere cœperunt, ſi in hunc modum miſcueris, uidelicet, ut Cochlearum ſint partes quatuor, piperis

piperis albi una, & gallarum partes duæ. Porrò Cochleæ quæ uſtionem non ſunt expertæ, tritæ, & impoſitæ uentri, aqua intercutem laborantium, & in arthriticis articulorũ tumoribus, quoad ſponte deciderunt, congruunt. Nam funditus, quicquid fuerit humoris, ualide exiccant.

Cornus.

Corni arboris fructus adſtringit, & eſui aptus eſt. Itaq; ualenter uentrem reſtringit. Folia quoq; & germina, propter acerbitatem impenſius deſiccãt. Adeoq; & uulnera glutinare ualeãt, potiſsimum durorum corporum.

Crambe, Braſſica.

Crambe eſculenta, deſiccandi uim habet, cum eſa, tum foris impoſita, non tamen admodum acrem. Proinde hulcera glutinat maligna, & ægre ſolubiles tumores ſanat. Habet quiddam etiam in ſe abſterſorium, quo lepras curat. Semen eius potũ, lumbricos latas interimit, & maxime Braſsicæ Aegytiæ. Porrò caulium combuſtorum cinis, cauſticam, ſiue adurẽtem uim habet. Qua ratione, ſi cum adipe commiſceatur, laterum doloribus inueteratis medetur.

Braſſica agreſtis.

Braſsica agreſtis, ad omnia prædicta, hortenſi, ſiue ſatiua, ualentior eſt. Quamobrem neq; intra corpus, citra noxam ſumitur.

Braſſica marina.

Marina Braſsica, quia ſubſalſa, atq; ſubamara eſt, uentrem deijcit.

Crataeogonos.

Crataeogoni herbae ſemen, & acre guſtantibus eſt, & frigidum, ſimile Milio.

Crethmon.

Crethmon, ſalſum quodammodo eſt, cum paucula amaritudine, quamobrem uis eius eſt exiccatoria, & abſterſoria.

Hordeum.

Hordeum, refrigerat & ſiccat in primo ordine, habet etiam pauxillum abſterſionis, & plus exiccat, quàm farina fabarum, minus tamen inflat. Caeterum, Alphiton, hoc eſt, polenta, multo plus hordeo deſiccat. Sed Ptiſana humectat & abſtergit magis.

Crimnon.

Crimnon, craſſae eſſentiae, ſic adpellata, tum ex tritico, tum ex zea farina, magis nutrit quàm polenta, minus concoquitur Crimnon, quod uocatur πολπός.

Lilium.

Lilij flos, temperaturam miſticam obtinet, partim ex tenui, partim ex terrena ſubſtantia, & quadam aquoſitate temperata conſiſtit. Itaq; quod ex eo componitur oleum, digerendi & emolliendi potentiae efficitur, uuluae phlegmonibus accommodum. Radix & folia ſiccant & abſtergunt, & digerunt, ſed temperate, quare ad ambuſta competunt. Succus cum oxymelite

melite, neruorum inciſioni auxiliatur.

Crocodylion.

Crocodylij, & ſemen, & ſuccus, ſiccæ & digerentis ſunt potentiæ, urinam ſimul & Menſes cient. Radix pectoris excreationibus conuenit, & per nares ſanguinem extrahit.

Crocus.

Crocus, ſecundarij quidem ordinis calefacientium eſt, primi uero areſacientium, perinde ſtringit, & concoquit.

Cromnion.

Cepe, quarto eſt calefacientiū ordine, eſſentia craſſiorum partium, unde hæmorrhoidas appoſita interrumpit. Quadamtenus etiam abſtergit, quo ſit, ut cum aceto alphos exterat, tum alopecias. Alcionio citius pilos reſtituit. Porrô ſuccus ſuffuſis, aut præ craßitudine aciem oculorum obtuſam habentibus, auxiliatur.

Cyamus, Faba.

Faba, non multum à temperamento diſtat, tam in exiccando, quàm in refrigerando. Caro quoq; eius potentiæ eſt abſtergentis. Excreationibus igitur, & ſputis ex pulmone, & thorace, idoneum remedium. Putamen nonnihil adſtringit. Tota faba cum oxycrato decocta, cœliacis medetur, & dyſſentericis, cataplaſmate illita, phlegmonas ſanat, & tubera. In uberibus quoq; lac extinguit.

Cyanos.

Cyanus

Cyanus, acri facultate eſt, detrahendi quoq; & digerendi, potentiori quàm Cinnabari. Ineſt quoq; ei nonnulla abſtrictio.

Cyclaminos.

*Cyclaminos, uariæ poteſtatis eſt, Etenim abſterget, & ſecat, & interrumpit, & emollit, & diſtrahit. Succus itaq; eius Hæmorrhoidas aperit, appoſitus, & duricies diſcutit, unà cum alijs. Præterea ſuffuſis cũ melle conuenit, & per nares expurgat, & illito uentriculo, ipſa uentrem ſubducit, & embrya necat. Tota autẽ radix ſucco quidẽ eſt imbecillior, alioqui tamen & ipſa uehemens. Cum melicrato pota * interanea expurgat. Abſtergit & quæ cuti uitia adhærent.*

Cyclaminos altera.

Cyclaminos altera, quam Ciſſanthemon uocant, radicem inutilem habet, ſed fructum admodum efficacem, nec diuerſa à priori operatur.

Cuminum.

Cuminum, calefaciendi eſt potentiæ, urinas cit, & flatus extinguit.

Cinosbatus, Sentis Canis.

Cinosbati fructus, non ſigniter adſtrictorius eſt, folia uero mediocriter. Cauendum ab eo, quod in fructu eius lanæ ſpeciem habet, ceu arteriam uitians.

Cypariſſus.

Caparyſſi piiulæ, & germina, ſiccæ ſunt potẽntiæ, nullo tamen inſigni calore. Vnde magnorum uulnerum

in duris

in duris corporibus ſunt glutinatoria. In humentibus quoq; putredinibus, ex alto humiditates innoxie depaſcitur, & perinde etiam ἐν πεϱοκοιλικοῦσ iuuant.

Cyperus, Iuncus quadratus.

Cyperus, calefacit & ſiccat ſine mordicatione, quare humida hulcera mirabiliter ad cicatricem perducit. Hulceribus item oris congruit. Habet quandam etiam incidendi uim, qua calculoſis medetur, & urinas & Menſes cit.

Cypros.

Cypri folia, ſummaq; germina, mixtæ ſunt potentiæ, adeo, ut & digerant, ſed ſine mordicatione deſiccantes, Itáq; decocto eorum aduerſum ambuſta utuntur, et aduerſum igneas phlegmonas, & aphthas, commanſa. Spleneticis porrô facultatibus commode miſcentur.

Cytiſum.

Cytiſi folia, ſenſim detrahendi uim habent, & tepidæ ſunt potentiæ, quemadmodum & Maluæ.

Comon, Cicuta.

Cicuta, quòd extremæ refrigerantis ſit facultatis, nemini non eſt compertum.

Conos.

Coni cortex, & folia, potentia proxima ſunt pino, acriora tamen & efficaciora. Fructum eius Strobilon uocant; qui, ſi uiridus ſit, quiddam habet amarum, cum acerba humiditate, propter quod ex thorace laborantibus idoneus eſt. Eſt autem eſui aptus, ſi prius in aqua

maceretur

maceretur, ut acuitatem amittat, qua coctura ſic tempe ratur, ut omnium minime mordeat, emplaſticumq́; red ditur, & aſperitatem omnem demulceat.

DE HIS QVAE INCIPIVNT *ab litera Λ.*

Lagopos.

LAgopus, ſiccatoriæ facultatis eſt, & uentris fluxiones arefacit.

Ladanon.

Ladanum ex Ciſto Cyprio frutice, quem Ladona uocant, colligitur. Siqui dem capræ paſcentes, barbis ac fœmoribus, quod pin= gue ac lentori ſimile in eo eſt, ſecum auferunt, idq́; colle ctum, Ladanum eſt, pharmacum eſt, calidum ferè in ſe cundo ordine, partium tenuium, ex quo uires poßidet mollificandi moderate, digerendi, & concoquendi, pro pter quod uuluæ paßionibus peculiariter accommoda= tur. Habet quiddam etiam adſtringens, qua fluentes ca pillos retinet atq; compeſcit.

Lathyris.

Lathyris ſpecies Tithymalli. Sunt qui ſuccum eius æqualiter cum tithymallo uelint purgare. Nam de ſemi ne compertum eſt, quod maximam uim purgatricem obtinet.

Lapſana.

Lapſana, commeſta quidem, malum ſuccum gignit, ac pigmentata abſtergit ac detrahit.

Lapathon.

Lapathum, digerentis mediocriter eſt potentiæ.

Oxilapathon.

Oxilapathon, uires expellendi habet. Semen, propter adſtrictionem quam habet, diarrhoeas & dyſſenterias ſanat, obſeruatumq́; eſt contrarijs facultatibus cōſtare. Nam folia quidem exturbant, & uentrem mouēt commanſa. Semen potum, fluentem etiam retinet.

Limonium.

Limonij ſuccum ueluti auſterum cum uino exhibent cœliacis, & dyſſentericis, & hæmoptihoicis. Iuuat & mulicbre profluuium, oxybaphi uidelicet menſura.

Lichen.

Lichen, qui uelut muſtus quidam, petris adnaſcitur, abſtergentis ſimul & mediocriter refrigerātis & exiccantis eſt potentiæ. Lichenas igitur ſanat, & inflammationes arcet, quemadmodum author eſt Dioſcorides. Et hæmorragias quoq; ſiſtit.

Lichenes equorum.

Equorum Lichenes, cum aceto trituratos, ferunt imprimis Epilepſias, deinde quoq; à beſtijs morſos, probe curare.

Leontopetalon.

Leontopetali radix, & ſiccæ in tertio ordine, & diſtrahentis eſt potentiæ.

Lepidium

Lepidium.

Lepidiũ, quod & Biriada uocant, ex tertio eſt calefa cientium ordine, facultate Naſturcio ſimile, quanquam minus eo exiccet.

Lepis, Squama æris uel ferri.

Omnis ſquama ualide deſiccat, & ſtringit, ſtrenue etiam mordax.

Squama æris.

Squama æris, uehementius ſiccat, partiumq́; eſt ma gis tenuium. Quiddam etiam habens æruginis, maxime quæ ex Cypriorũ eſt clauis. Vnde & Helctim eam uocãt

Squama Ferri.

Squama ferri, plus habet adſtrictionis, & priore ma iorem ſtomomatis. Quare hulcera, quæ cacoethe uo= cantur, melius mundificat. Carnem quoq; potentius li= quat, quàm quælibet ſquama æris.

Leucacanthon.

Leucacanthon, quam alij Poligonaton, alij Iſchiada uocant. Huius radix incidit & arefacit in tertia diſtan tia, excalfacit uero in prima.

Leucas.

Leucas, calefacit quidem & exiccat in tertio ordi= ne, ſed prædominatur in ea acrimonia.

Leucoion.

Leucoij, frutex in totum, abſtergendæ potentiæ eſt, & tenuium partium. Id tamen impenſius faciunt flo= res, & horum aridi, uiridibus impenſius. Proinde men

ſtrua

ſtruacit, & fœtum abſumit atq; proculcat. Quod ſi quis immixta ſubinde aqua, uires eius hæbetauerit, inflammationibus remedium præſentaneum fuerit. Ante omnia uero muliebribus locorum uicijs. Radices proximas, atq; æquales uires poßident, etiamſi partiũ magis craßiorum, & plus ſubſtantiæ terrenæ participẽt, ex quo induratas phlegmonas medicantur.

Leuce.

Leuce arbor, ex aquea tepida & terrena ſubſtantia conſiſtit, abſtergentis potentiæ particeps.

Libanotides.

Libanotides tres ſunt, una ſine fructu, fructiferæ duæ, omnes abſtergentes & diſcutientes, & molliendi potentiæ. Quorum ſuccus cum melle miſtus, obtuſam oculorum aciem, ab humorum craßitudine emendat. Porrò eius, quæ ad coronas eſt utilis, decoctum, regio morbo laborantes adiuuat.

Libanotus.

Libanotus, calefacit quidem in ſecundo ordine, exiccat autem in primo. Tametſi aliquantulum quoq; ſub ſtringat. Alioqui cortex adſtringit manifeſtario, & are facit in ſecunda diſtantia, multo craßiorũ partium quã thus ipſum etiamſi minus acrimoniæ habeat. Itaq; hæmoptoicos adiuuat, nõ ſolum intrinſecus appoſitus, ſed etiam aſſumptus ad corporis interiora. Germen eius calefacit & ſiccat in tertio ordine. Habet uero etiã abſterſoriũ quiddam. Itaq; eo nomine expurgat & implet, quæ in oculis ſunt hulcera.

Ligniys fuligo.

Fuligo, quarundam ardentium ſpecierum quaſi ci-nis quidam eſt, ueluti libanoti, myrrhæ, terminthi, ſty-racis, picis liquidæ, & cedri, temperamēto ſicca & ter-roſa, & partium tenuium. Sed quæ ſpeciatim in ea diffe-rentiæ ſunt, ex pro uſta materia eueniūt. Vſurpant aūt ea potiſsimum ad ophthalmicas facultates, quas uocant, καλλιβλέφαρους. *Cæterum libanati fuligo præ alijs omnibus cōmodior eſt, ueluti mitior, ſiccat fortior quæ eſt ex liquida pice, & picea. Quare ad defluuia ciliorū, & ad angulos oculorum humentes, eroſosq; utuntur.*

Liguſticum.

Liguſtici, & radix & ſemen excalefaciētibus eſt, intantum, ut Menſes moueat. Eſt autem ſufflationis ex-pers.

Litargyros.

Litargyros medij inter metallica eſt ordinis. Qua-prop er tanquam materia eo utimur perſæpe alijs mi-ſcentes facultatibus. Siccat autem mediocriter abſter-gitq; & ſtringit. Inde ad femorum intertrigenes utilis eſt medela.

Lapides.

Lapides uniuerſi quidē exiccant, perinde ut terræ.

Hæmatites.

Hematites ſtringit & ſiccat uehementer. Quare aſperitatibus oculorum congruit. Hijs quidem qui ſine phlegmone ſunt, cum aqua, cum phlegmone uero cum

ouo,

ouo, opitulatur & ſanguinẽ expuentibus. Hulcerumq́; carnes & ſuperexcreſcentias reprimit.

Schiſtos.

Hæmatiti lapidi ſimilem quidem, ſed debiliorem uim habet Schiſtus nomine dictus.

Galactites.

Galactites, eadem poteſt quæ Schiſtus.

Melititis.

Melititis, quiddam habet caliditatis.

Myeroxos, uel Moroxos.

Myeroxus, quem & leucographida uocant, quanto memoratis mollior eſt, magisq́; qualitatis expers, eo temperatior & doloris magis expers eſt. Quapropter cerato ipſum miſcentes ad cicatrices perducendas hulcerum, in mollibus eo utuntur corporibus.

Iaſpis.

Subuiridis Iaſpis, uehementioris potentiæ cum ſit, cicatrices & pterygia attenuat.

Iaſpis Virens.

Iaſpis totaliter uirens, ſtomachum corroborat, tam appoſitus, quàm in digitulo portatus.

Lapis Iudaicus.

Lapis Iudaicus, quẽ ſic appellitant, in renibus lapides atterit. Quare & τηκόλιθον neoterici eũ appellauerunt.

Pyritis.

Pyrites, ex numero eorũ, qui ualide digerũt, tumores & ſanguinis grumos. Qui tamen ſi forte in parato non habeatur, pro eo Mylite utuntur.

Phrygius.

Phrygius lapis, cum hoc quod ualde areſacit, quidam habet etiã acerbitatis & morſus. Vnde & expellit & diſtrahit, opthalmicisq́; miſcetur facultatibus.

Ageratos.

Ageratus lapis, adſtringentis & diſcutiendi potentiæ, prodeſt cum primis gurgilionibus & gutturi inflammato.

Lapis Aſius.

Aſiæ, petræ ſlos, partium tenuium eſt in tantum, ut carnes graciles liqueſaciat & ſalſas reddat, citra ualidum morſum.

Cagates.

Cagates, lapis uehementer ſiccæ potentiæ, inflationibus conducit, maxime chronicis.

Magnes.

Magnites, qui & Hæraclia æqualem hæmatiti facultatem habet.

Arabicus.

Arabicus lapis, Elephanti ſimilis deſiccantis & abſtergentis potentiæ eſt.

Alabaſtrites.

Alabaſtriten, combuſtum quidam in potione propinant ſtomachitis.

Smiris,

Smiris, abſtergentem habet facultatem, decoctus puriſicat.

Lapides

Lapides qui in Spongijs.

Qui in ſpongijs inueniuntur lapides, calculos in renibus conterunt.

Lapides in Argæo Capadociæ.

Gignuntur & in Argæo Capadociæ monte lapides, ſpongioſis potentia ad ſimiles.

Ophites.

Ophites, uocatus lapis, qui adalligatus, à uipera morſis auxiliatur.

Oſtracites & Geodes.

Oſtraciten & Geoden ſiccæ potentiæ eſſe ferunt, tã intenſe, ut ardentes tumores perſanet.

Naxias.

Naxæ, cotis contritionem, refrigeratoriam habere potentiam ferunt. Ideo creſcentibus uirginum mammis & puerorum teſticulis utilem eſſe.

De olearia Cotæ.

Quod uero ex olearia cote detritum fuerit, nimirũ propter abſtergentem facultatem quam habet, alopetias ſanat.

Hieracites, & Indicus.

Hieracites & Indicus, Hæmorrhoidas areſaciunt.

Saphyrus.

Creditur ſaphyrus lapis ſcorpionum ictibus potus aduerſari.

Aphroſelinus.

Aphroſelinus lapis comitiali morbo uexatos liberare putatur.

Armeniacus.

Armeniacus lapis per inferna uentrem purgat, ſed cacoſtomachus,

Lithoſpermon, Milium ſolis.

Lithoſpermon, id quod alij Lioſporon. Alij Heraclium uocant, non Aetonychon, ab aquilarum unguibus, ſemen lapideum & album profert, quod potum cum uino albo ueſicæ calculos frangere & urinam ciere poteſt.

Linoſpermon, Lini ſemen.

Linoſpermon, calidum eſt in tertio ordine, at humiditatis & ſiccitatis quodammodo in medio cõſtitutum. Manſum flatuoſum eſt, etiamſi frigatur.

Linozoſos Mercurialis.

Mercurialis, uentrẽ ſubducit efficaciter & pigmentata digerit.

Litrum.

Litron Aphronitri, & ſalium naturam habet, uſtũ tenuium partium, & magis digerentis facultatis redditur. Corpori illitum incidit & extenuat craſſos & lentos humores, plus omnibus alijs. Porrò Chalaſtreon ex prouintia Teſſalonica, Chalcſtra acrius & ſiccius eſt. Quare ad deſtillationes capitis, & arthritica eo utuntur.

Lonchitidis.

Lonchitidis, cuius uidelicet quæ ſemen habet triangulare, cuſpidis figura. Radix æquales ſcolopendrio uires habet, folia uiridia uulnera conglutinant. Arida uero cũ aceto pota, ſplenibus medentur induratis.

Lycopſós.

Lycopſos.

Lycopſi, radicem adſtringentem qualitatem habere, teſtis eſt Dioſcorides, *& cum polenta quidem cõferre creſipilatis. Cæterum tritam ex oleo, & corporibus inunctam, ſudores cire.*

Lycium.

Lycium ex diuerſis conſtat ſubſtantijs, altera quidem tenuium partium digerente, altera terreſtri & frigida. Senſum etiam adſtringit, unde deprehenditur ſiccare in ſecundo ordine. Calefacit itaq; & refrigerat mediocriter, propter quod ob uim eius abſtergentẽ, utuntur eo ad medicinas, quæ claritati officiũt oculorum & pupillorum, & ratione ſtricturæ ad malum coeliacum & dyſenterias, & hulcera male habitudinis, poſtremo & ad phlegmonas, propter diſcuſsionem. Præfertur ad hæc omnia Indicum.

Lyſimachium.

Lyſimachium, prædominantem habet acerbam qualitatem, qua quidem uulnera glutinat & ſanguinem retinet, tam ipſa quam ſuccus eius. Pota ſubinde uel iniecta dyſenteriæ præſentaneum remedium eſt.

Lychnis.

Lychnidis, coronariæ ſemen, calidum eſt at ſiccum in ſecundo ordine complete.

Lotos domeſtica.

Lotos domeſtica, q̃ alij tryphyllon nominant, mediocriter abſtergendi & ſiccandi potentiæ, uel potius caliditate temperata.

Lotus Agreſtis.

Loti ſylueſtis ſemen, ſecundi eſt calefacientium ordinis, habetq́; quiddam abſtergens.

Lotos Aegyptia.

Loti Aegyptiæ ſemen, huiuſmodi eſt, ut ex eo panis fiat.

Lotus arbor.

Lotos arbor, tenuiũ partium eſt, & ſiccans & adſtringens mediocriter, itaq; accommodatur profluuijs mulierum, & coeliacis affectibus, ſiue in aqua uel uino pota, ſiue etiam infuſa. Fluentes quoque capillos confirmat.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera M.

Macer.

MAcer cortex, qui ex India delatus. Siccat in tertio ordine, mediatq́; quodammodo inter caliditatem & frigiditatẽ. Acerbus præterea, & partium tenuiũ. Proinde coeliacis ac dyſſentericis congruit.

Malabathrum.

Malabathrũ foliũ, poteſtate nardi ariſtæ eſt ſimile.

Malache, Malua.

Malua, ſylueſtris, diſtrahẽdi & molliendi facultatẽ habet. Hortenſis quatenus plus humiditatis admittit, eatenus poteſtate imbecillior. Fructus eius eouſq́; ualidior eſt, quatenus eſt aridior.

Mamiras.

Mamiras, radix eſt quædam herbæ digiti craßitudinis, quæ cicatrices & Leucomata attenuare credita eſt, manifeſte abſtergentis potentiæ.

Mandragora.

Mandragora, tertij eſt refrigerantium ordinis. Mala uero eius caliditatem quandam & humiditatem participant, quare ſomnum conciliandi uim habent. Radicis autem cortex, cum ſit ualidißimus, non modo refrigerat, uerum etiam areſacit. Arbor ipſa imbecillior eſt.

Manna.

Manna Thuris, Thuri eaſdem uires habet, inefficaciores tantummodo, & ſenſim adſtringentes.

Marathrum.

Fœniculum, caleſacit in tertia potentia, areſacit uero in prima. Proinde lac gignit, & eodem modo ſuffuſis quoq; auxiliatur.

Maſtiche Chia.

Maſtiche Chia, caleſacit & exiccat in primo gradu. Compoſita quodammodo ex contrarijs potentijs, acerbeſcenti, & mollienti. Ideo ſtomachi, & alui, & inteſtinorum, & iecoris conuenit inflammationibus.

Maſtiche Aegyptia.

Maſtiche Aegyptia nigrior, tum exiccat amplius, tũ diſcutit minus, furunculos digerit.

Melan Indicum.

Melan Indicũ, ut inquit Dioſcorides, ex facillime refrigerãtibus eſt, phlegmonasq; & oedomata rũpẽtibus hulcera remouentibus.

Melauteria.

Melanteria, ſtringit uehementer, eſtq; partium tenuium.

Atramentum ſcriptorium.

Atramentum ſcriptorum, priori magis deſiccat, & cum oxicrato pericauſtis inunctum, iuuat.

Melanthum.

Melanthum, calefacit, & arefacit iuxta tertium ordinem, & partium tenuium eſt. Quare odoratum, catarrhis, ſiue deſtillationibus medetur. Intra etiã aſſumptum, flatus diſcutit, latos lumbricos interimit, nimirum propter amaritudinem quam habet. Præterea quoniam abſtergit, & incidit, arthopnoicis porrigitur, & lepras abſtergit. Ad poſtremum myrmecias exterit, & menſtrua commouet.

Mel.

Mel, calefacit & exiccat in ſecundo ordine, & inter ſtrenue extergentia numeratur. Coctum tamen minus acre, abſterſoriumq; redditur, ad uentrem ſubducendũ, cum alioqui plus nutriat.

Mel amarum.

Mel amarum, & quod in Sardinia gignitur, miſtæ eſt potentiæ, terreæ uidelicet, & calefacientis.

Sachar.

Sachar, quod ex fœlici Arabia defertur, minus quidem noſtrati dulcius, ſed adſimiles tamen uires obtinet, neq; cacoſtomachum, neq; ſitim afferens.

Melia

Melia, Malus Perſica.

Melia, nota arbor, cuius folia pota, à uipera morſis auxiliantur. Cortex uſtus, & cum aqua illitus, lepras adimit. Ligni tamen ramenta pota, lætalia eſſe ferũtur.

Melilotum.

Melilotum, mixtæ eſt potentiæ, acerbeſcentis uidelicet, & diſtrahentis, & concoquentis.

Meliſſophyllon.

Meliſſophyllon, conſimilem praßio potentiam habet per omnia.

Memæcylos.

Memæcylos, corni arboris fructus, de quo ante dictum eſt in litera K.

Meſpila.

Meſpila, quæ & Tricocca. Huius arboris fructus admodum acerbus eſt, adeo ut edi uix ualeat. Proinde uentrem compeſcit. Quin & rami & folia eadem qualitate prædita ſunt.

Medion, Trifolium odoratum.

Medij radix ſemini contrariã uim habet. Nam hæc quidem auſtera cum ſit, fluxiones retinet. Cæterum, ſemen ueluti partium tenuium, & facultatis incidendi, Menſes propellit.

Papauer, Ryas.

Eſt etiamnum Papauer, quod Rhoeas nominatum eſt, ex eo, quia confeſtim defluit. Huius ſemen ualidius refrigerat quàm Hortenſe. Nequaquam tamen innoxie editur

editur, cum alioqui melle plurimo miſtũ, reddatur optimum. Item aliud eſt, quod in capitulo ſemen nigrum continet, medicamentis aptum, ſed uehementer refrigeratorium. Et tertium prælongis capitibus omnium medicatiſsimum, ad Ecſtaſim etiam, & uſq; ad mortem ſtupefaciens, eſt nanq; quarti, & ultimi refrigerantiũ ordinis, & ipſum & ſuccus eius, quem uocant, per excellentiam opium.

Papauer cornutum.

Cornutum papauer, abſtergentis eſt potentiæ, quare radicis eius decoctum potum, hepaticos iuuat. Porrò folia & flores, ſordida hulcera reſtaurant, & eſcharas auferunt.

Papauer Heracleum.

Heracleum, & Aphrundes uocatum papauer, ſemẽ habet, quod pituitam expurgat.

Mala.

Malis omnibus excrementicia & frigida ineſt humiditas. Et alia quidem humidæ ſubſtantiæ ſunt, frigidiora & humidiora alia. Rurſum alia dulcia, aquoſitate quidem non adeo manifeſte frigida. Alia auſtera, frigidiora quidem præ dulcibus, ſed minus humecta. Item aceta ſa, & ipſa frigida, uerum in uentre humorum inciſiua, ad poſtremũ adſtringẽtia, cuiuſmodi ferè ſunt Cydonia, & mala ſtru hia frigidæ & terroſæ eſſentiæ, propter quod uentrẽ ſiſtunt, et uulnera cõglutinant. In eũ modũ folia, ſucci, et cortices, aliarum arborũ inter ſe diſsident.

Malus

Malus Perſica.

Mali Perſicæ, germina & folia amaræ qualitatis manifeſte ſunt. Ideo trita, atq; uentri ſuperimpoſita, uermes necant. Cæterum fructus eius, quod Perſicum nominatum, æſculentum, temperamento humidum eſt, & frigidum in ſecundo ordine.

Mala Armenica.

Mali Armeniacæ fructus, quos uocãt Præcocia, Perſicorum ſunt potentiæ.

Meon.

Meu radices calefaciunt in tertio ordine, & exiccãt in ſecundo. Vrinam igitur mouent, & menſtrua cient. Si plus tamen ſumpſeris, quàm par fuerit, capitis dolores exuſcitant.

Milax.

Milax, tum Telia, tum Trachia, arboribus circumuoluitur. Calefacientisq; & acrioris eſt potentiæ.

Miſy.

Miſy, ex his eſt, quæ uehementer incruſtant, & cauſtica ſunt, proinde ualde adſtringit. Eiuſdem ferè facultatis, Miſy, Pſori, & Chalcitis. Cæterum Miſy Chalcitide minus mordet, etiamſi partium magis tenuium.

Molybdena.

Molybdena, ſimilem Lithargyro uim poßidet, tantum à media temperie, ad frigidius paulũ quid recedens.

Molybdos, Plumbum.

Plumbum facultatis eſt refrigeratoriæ, habetq; plurimum

rimum eſſentiæ humidæ à frigore coactæ. Trito igitur in plumbi mortariolo, ſiue uino, ſiue oleo, uel quolibet alio ſucco, qui refrigerare debeat, ad phlegmonis hulceratas, quæ in pudendis, aut circa ſedem protuberãt, medicamentum commodũ efficitur. Quin & lamina plumbi lumbis adligata, uel inſtrata, fluorem ſeminis in ſomnis cohibent. Sed & Bractea tenuis, ganglijs ipſis apposita, diffundit ea.

Plumbum uſtum.

Plumbum uſtum, ſiccius eſt, & quiddam habet acre. Elotum ſine mordicatione deſiccat, & malorum hulcerum optimum eſt medicamentum.

Morea, Moruc.

Morum maturum, uentrem ſubducit. Immaturum, ubi aruerit admodum adſtringit. Cortex arboris, radicis uim purgandi habet, cum quadam amaritudine, quare & latos lumbricos perimit. Folijs uero & germinibus media quodammodo eſt ſubducentium & retinentium facultas.

Myagros.

Myagri ſemen craſſum eſt, & quod in ſe oleoſum habet, emplaſticæ eſt potentiæ.

Myaces, piſces, uel Mituli.

Myaces uſti, eandem facultatem habent cum buccinis, priuatim tamen abluti aſperitatem palpebrarũ, & albugines oculorum, cum melle abſtergunt. Canũ præterea morſibus utiliter caro eorum imponitur.

Myaron

Myaron, uel Myagros, herba.

Myagros, quam alij Melampyron, fructuoſa herba eſt, & pinguis, crediturq́; ſeminis pinguitudo illa, cutis aſperitates æquare omnes, & leuigare.

Myelos, Medulla.

Medulla, mollientis eſt facultatis, induratorum & aridorum corporum, imprimis uero ceruorum, deinde uitulorum, nam taurorum & caprarum acriores ſunt, & exucciores.

Mitetes, Fungi.

Fungi, uehementer frigidi & humidi ſunt temperamenti. Et quidam eorum comeſti, interficiunt, potiſsimum qui ex natura miſtam habent qualitatem.

Myos, ωtis, Auricula muris.

Auricula muris, explicata eſt in dictione Alſinæ.

Myza.

Myza, arboris cuiuſdam fructus, longe minor Coccymelis dictis, id eſt, Prunis.

Myrice.

Myrice, ſecandi eſt & abſtergendi potentiæ, ſine tamen deſiccatione manifeſta. Habet uero quiddam etiam naturæ adſtringentis, & ob id quidem eius decoctum, ſplenes induratos ſatis iuuat, dentium quoq; dolores perſanat. Cæterum, fructus & cortex, eiuſdem eſt potentiæ, cuius eſt Galla. Cinis prædictis omnibus ſiccior eſt.

Myriophillon.

Myrio

Myriophillon, exiccatoriæ eſt facultatis, in tantum ut uulnera glutinet.

Myrrha, uel Myrrhis.

Myrrha, ex ſecundo eſt calefacientiũ ordine, partiũ habens nonnihil tenuium. Radicem habet non iucundi modo odoris, uerumetiam dulcem, quæ Menſes mouet, & quæ thoracem uel pulmonẽ prægrauatũ expurgat.

Myrrhine, Myrtus.

Myrtus, ex contrarijs eſſentijs conflata eſt, dominatur enim in illa quiddam terreſtre frigidum, propter quod impenſe admodum deſiccat. Porrô Myrtis, quæ in ſtirpe & ramis Tuberoſa adnaſcitur, identidem exiccat & conſtringit, ſed ualidius. Et folia ipſa ſicca uiridibus plus areſaciunt. Fructus itaq; & ſuccus eiuſdẽ ſunt potentiæ, ſiue extra, ſiue intra in corpus ſumpta.

Moly.

Moly, quam aliqui uocant Rutam agreſtem, nonnulli Armanam, Syri uero Beſaſan, tertiæ eſt claſsis calefacientium cum partium tenuitate. Vnde ſiccat & diſtrahit craſſos & tenaces humores, urinam aduertit.

DE HIS QVAE ICIPIVNT ab litera n.

Naſcaphton.

NAſcaphthon, ſiue Nacaphtyon, Indicũ eſt aroma, adſtrictis fœminarum locis ſuffitum, uel euaporatum, prodeſt.

Napy.

Napy, caleſacit & exiccat ſecundum quartum ordinem.

Nardoſtachijs.

Nardoſtachis, radix caleſacit quidem in prima diſtantia, areſacit autem in ſecunda. Conſtat *uero ex acerbeſcente aliquantulum eſſentia & acuta, non admodũ calida, & quodam ſubamaro breui.* Vnde pota *& iecinori & ſtomacho competit.* Quod *ſi extra imponas, uel intro ſumas, per potionem etiam urinas mouet, interraneorum ſane fluxiones deſiccat. Validior tamen ad omnia eſt Indica, quàm Syriaca, & nigra.*

Nardus Celtica.

Nardus Celtica, proxime eſt iam dictæ potentiæ, & in cunctis imbecillior præterquàm ad mouendam urinam. Alioqui *calentior memorata ſpica, minus uero acerba.*

Nardus Montana.

Nardus montana, quæ & Thylacitis *&* Pyritis *eſt dicta, prædictis imbecillior.*

Ferula, Narthex.

Narthicos, ſemen quidem extenuat & caleſacit, *uerum medulla adſtringit.* Propter quod Hæmoptoicis *& coeliacis auxiliatur.*

Narce Thalaſſia, Torpedo.

Torpedo *marina, caput dolentibus adhuc uiuẽs impoſita, dolorem arcet. Idq́; eodem illo tempore, quo membra omnia, hominis cõtactu eius torpore creduntur.*

Mus. Brit. Gordon H tur. Vi

1893

tur. Viuēs præterea in oleo percocta atq; inuncta acre ar iculorum dolorem mitigat. Eadem procidentium alui inuerſam ſedem apposita coercet.

Narcissus.

Narciſſi radix, ſiccantis eſt potentiæ in tantum ut uulnera glutinet, uel ad inciſiones uſq;, quæ circa tendones accidunt. Habet quiddam etiam abſtergens & reuellens.

Neuras.

Neuras, quidam poterion appellant, ſiccantis ſine mordicatione eſt potentiæ Adeo ut neruos præciſos glutinare potis ſit. Idem faciunt & radices tum impoſitæ; tum potæ.

Nerium Rhododaphne.

Nerium, aut Rhododapne, extrorſum quidem cataplaſmatum, digerentis eſt potentiæ. Intro uero aſſumptum interficit.

Nimphea.

Nymphæa, uim habet areſaciēdi citra uellicationē. Retinet etiam fluxiones & uentrem ſemenq; deſiccat.

Nimphea Alba.

Quæ albam habet radicem nymphæa, uehementioris eſt poteſtatis, adeo ut cum uino nigro uel auſtero pota, fœminarum fluxus cohibeat. Porrò quæ radicem nigram habet, abſtergendi eſt potentiæ. Proinde cū aqua

utiliges

uitiligines exterit, & alopetias cum liquida pice ſanat.

DE HIIS QVAE IN=cipiunt ab litera Ξ.

Xanthion.

XAnthion, quod alij phaſganion, ſemē habet digerentis potentiæ,

Xiris uel Xyris.

Xiris tenuium partiū digerendi & attractoriæ eſt facultatis, uidelicet ſiccæ, ſed multomagis ſemen, quod urinam cit & ſpleni indurato opitulatur.

DE HIIS QVAE IN=cipiunt ab litera O.

Othonnia.

OThonniam, aliqui herbæ cuiuſdam eſſe fructum, in Arabia circa Aegyptū naſcentis. Alij lapidem Aegyptium aſſerunt, abſtergit & mordicat. Quamobrem quæ claritati officiunt oculorum exterit.

Oenanthe.

Oenanthe, ſylueſtris uitis flos, cuius admodum multis eſt uſus, uehemēter adſtringit. Dioſcorides alterā quandam deſcribit contrariam potentiam habentē, quæ ſecundas eijcere, ueſicæ ſtillicidia, & ictericiam curare creditur.

Vinum.

Vinum ex ſecundo ordine eſt calefacientium & ſiccantium, ſed quod admodũ uetus eſt, ex tertio ſicut muſtum, quod dicunt ex primo.

Oeſypus.

De Oeſypo, in lanis ſermo habitus eſt.

Olinthi Craſſi.

Olinthi, acutæ ſunt & diſijciendi potentiæ, propter ſuccum qui illis ineſt. Cocti itaq; duros tumores diſcutiunt. Crudi uero myrmetias & Thymos eijciunt.

Oloſtium.

Oloſtium, deſiccandi facultatem habet cũ aſtrictione. Quare ad rupta eo potiſſimum utuntur.

Omphacium, Ex acerbis Vuis expreſſus ſuccus.

Omphatium, ſuccus eſt uuæ necdum matureſcentis, ſtringit uehementer & ſiccat in tertio ordine, quare fluxionibus & maxime ſtomachicis auxiliatur.

Onagra.

Onagran, alij onotheram, alij onothurim uocant, grandis frutex eſt & arboreſcit. Cuius radix emplaſtri modo impoſita, doloſa & malefica hulcera lenit.

Onoma uel Onoſma.

Onoma uel onomis, uel phlomitis, acris & amara eſt herba. Cuius folia cum uino pota, ex utero fœtũ trahunt, & abortiua prægnantibus ſunt.

Onobrychis.

Onobrychis, rareſaciendi & digerendi facultatem obtinet.

obtinet. Phymata igitur digerit & ſtranguriias ſanat. Ad poſtræmum etiam ſudores elicit.

Oui Aſini.

Millipedæ, quæ in orbem ſe agunt, digerētis & ſiccæ ſunt potentiæ. Quare cum uino diſſurijs & arquatis ſubueniunt. Synanchicis uero cum melle inungūtur, Inſuper conciſis & in malicoro addito roſaceo calefactis, moxq; in aures inſtillatis, eorū doloribus medētur.

Onyches, Conchulæ Indicę.

Onyches, teſtæ ſunt Conchularū Indicarum. Quæ ſuffitæ, ſtrangulatione uuluarum concidentes fœminas excitant, ſimiliter quoq; epilepticos potæ, tamen aluum turbant.

Ononis.

Ononis, radicem habet calidam in tertio quodam ordine. Cortex eius abſtergit & incidit, quamobrem & lapillos confringit.

Acetum.

Acetum, mixtæ eſt potentiæ, refrigerantis uidelicet & calidæ, utrimq; partium attenuantium, tametſi frigiditas ipſa exuperet. Porrò deſiccandi quoq; facultatem obtinet, quæ in illo prædominatur, uſq; in tertium gradum.

Oxyacanthos.

Oxicanthos arbor, piro ſylueſtri ſimilem tum ſpeciem, tum qualitatem habet, quiddam ipſa partium tenuium. Cæterum fructus myrtis adſimilatur.

Opos, qui & Cyrenaicus & medicus & Syriacus, ſecundum excellentiam dicuntur, calidi ſunt uehementer & ſpirituoſi. Maxime uero Cyrenaicus, reliquis calidior, & partium magis tenuium.

Origanus.

Origani, omnes ſecandi & attenuandi & areſaciendi, & calefaciendi potentiæ ſunt in tertio ordine.

Oreoſelimon.

Oreoſelinon, proximam apio facultatem habet, & fortaſſe etiam uehementiorem.

Orobanche.

Orobanche, calidi & ſicci eſt temperamenti, in primo ordine.

Orobos.

Orobus, calefacit in primo gradu, areſacit uero in ſecundo, & quatenus quidem amaritudinem habet, eatenus incidit & abſtergit, atq; ab opilatione dimouet. Plus autem aſſumpta, ſanguinem per urinam agit.

Orminon.

Orminon, æquale eſt marubio in caliditate, ſed mediocriter ſiccum & abſtergens. Venerem igitur extimulat. Purgat etiam cum melle oculorum albugines & oedemata diſcutit, & ſurculos extrahit. Verum agreſte hortenſi multo ualidius eſt.

Oriza.

Oriza, quiddam habet acerbeſcens, propter quod uentrem mediocriter cohibet.

Orchis.

Orchis herba, uocatur alio nomine Cynos orchis, bulboſam & duplicē radicem habens. Calefacit & humectat, ſed non admodum, unde Venerem ſuccendit.

Orchis minor.

Orchis minor, calefacit & ſiccat, priori ex diametro repugnans, & coitum reprimens.

Orchis ſerapia.

Orchis, quem & ſerapida nominant, alij uero Triorchim, priori magis exiccat, oedemata igitur diſtrahit, hulceraq́; ſordida & in putredinē uergentia repurgat. Quanq̄ & Herpetes quoq; ſanat. Siccata tamen uehementius areſacit, idq; adeo propter adſtrictoriā uim, qua fit, ut cum uino pota, uentrem retineat.

Oſiris.

Oſiris, ex qua ſiunt Coremata, ſiue Cacoremata, amara, & ad amouendam opilationem idonea. Quare Hepatis præfarctus aperit.

Oſſa humana.

Oſſa combuſta admodum digerentis & exiccantis ſunt potentiæ, maxime uero, ut quibuſdam placet, humana.

Oſſa ſuum.

Talum ſuillum uſtum, inflationes & tormina ſanat. Et quidam oſſa combuſta dedit bibere epilepſiamq́; & arthritim hoc medicamine curauit.

Talum Bubulum.

Talum Bubalum uſtum, commotos dentes, aiunt conſtabilire, cum melle uere potum, rotundos lumbricos expellere. Idem cũ aceto ſplenem diſſoluit, & λεύκας inunctum medicatur, Venereum eſt. Porrò femora bouis uſta atq; ſubinde pota, hæmorragias & reliquas fluxiones ſiſtunt.

Teſtę Oſtraca.

Oſtraca, quæ ex fornacibus ſunt, ſiccantis & abſtergentis ſunt potẽtiæ. Quare dentes abſtergũt, & illita cum aceto prurigines, & exanthemata, & podagricos iuuant cum cerato, etiam choeradas diſcutiunt.

Oſtrea.

Oſtreorum teſta uſta, ſimilis eſt facultatis buccinorum teſtis. Etiamſi minus partium craßiorũ. Itaq; quæ in facie ſunt abſtergit, & dentes albificat. Eadem elota, mordicationem amittit, humidaq; hulcera incarnat, & ad cicatricem perducit.

Vrina humana.

Vrina, omnis calida eſt & acris potentiæ, at urina hominis, omnium propè aliarum eſt imbecillima, exceptis porcis quibus erecti ſunt teſtes, uehemẽter adſtringit. Quidã in fame eam bibẽtes ſeruati ſunt. Lepras & hulcera, ſordibus & impuritate ſcatentia, achores & furfures, abſtergit. Præterea pedum attritus, ſed nondum inflammatos.

Vrina pueri impubis.

Ex homine omnium efficacißima, eſt urina impubis pueri.

Vrina Muli.

Mulorum lotium, articulorum morbis congruit.

Vrina Caprarum & Camelorum.

Vrina caprarum, uentrem ſubducit, & hydropicis bibendum datur.

DE HIS QVAE INCIpiunt ab litera π.

Pancracion.

Pancracion, Scillæ ſimilitudinem & potentiam refert, prætérquam quod imbecillius eſt.

Paliurus.

Paliuri folia & radix adſtringunt, proinde uentris fluxum cohibent, & phymata non admodum calentia digerunt. Cæterum fructus incidit in tantum, ut calculos ueſicæ comminuat, & thoracis excreationibus auxilietur.

Panacos.

Panaces Heracleon, ex quo exprimitur, quod uocatur opoponax, tertij calefacientium ordinis eſt, areſacientium uero ſecundi, ex eorum numero quæ permulcent atq; digerunt. Cortex autem ſucco imbecillior eſt, quin & nonnullam abſtergendi, incarnandiq; habet facultatem. Fructus menſtrua agit. Panaces, aſclepium, & chironium, heraclio calidiora ſunt, & ob id floribus unà cum fructu ad maligna hulcera, & phymata utuntur.

Papyrus.

Papyrus, inuſta quidem materia quædam eſt, uerum uſta exiccat non aliter, quàm charta combuſta. Cinis tamen papyri imbecillior eſt.

Paronychia.

Paronychia, ab effectu ſic nominata eſt, quia paranochias ſanat. Vis eius tenuium partium eſt, & exiccatoria, & morſu carens.

Pentaphyllos.

Pentaphyllos, areſacit in tertia diſtantia, minime tamen acuta eſt, ideo ualde utilis perhibetur.

Peplos.

Peplos, quidam alij mecon aphrode. Et hic frutex ſuccum, ſoluendi ui, tithimallis ſimilem habet.

Peplion.

Peplium, & hoc quoq; ſuccum habet, naſciturq́; ad mare copioſum, cætera inutile. Semen habet feruens ſimiliter ſemini populi purgans.

Piper.

Piperis radix, coſto ſimilem qualitatem habet. Porrô fructus nuper quidem admodum germinantis, longũ piper eſt. Temperamento calidum & humidum, uelut omphax.

Piper album.

Album piper, nigro acrius eſt. nam illud iam quaſi ſuper aſſatum eſt, & ſuper incoctum. Alioqui utrunq; tum excalfacit, tum deſiccat.

Pepon.

Pepon

Pepon, abſtergentis eſt potentiæ, quare caro eius ephelides & uitiligines exterit. Semē obturatis renibus utile eſt.

Periclimenon.

Periclimeni folia & fructus, incidendi ſimul & calafaciendi ſunt potentiæ, adeo ut quadraginta diebus pota, urinam ſanguinolentam exigant, atq; excernant. Iuuant & lienoſos, & difficulter ſpirantes

Periſtereon.

Periſtereon, in tantū exiccat atq; adſtringit, ut uulnera glutinet, & hæmorrhagiam compeſcat.

Petaſitis.

Petaſitis, ex tertio eſt ordine exiccantium, quare ad cacoethe & phagædena hulcera ea utuntur.

Petroſelinon.

Petroſelini ſemen, calidum & ſiccum eſt in tertio ordine, & ſecandi uim habet. Menſtrua igitur cit, & urinas large, eſtq; citra ſufflationem.

Peucedanum.

Peucedani ſucco, & iure, & liquore uehementer calefacienti, & digerenti, & attenuanti utimur. Siquidē & olfactu, & in potione ſumptum, craßis, uiſcoſisq; in pulmone & thorace paßionibus medetur. Adhæc & induratos lienes iuuat. Cauis dentibus inditum extēplo dolores ſedat. Sed & neruorū paßionibus congruit. Radix oßis ſquamas demouet, & hulcera ſanat, quæ cacoethe uocantur, calida & ſicca, ſecundū tertiū ordinem.

Picea.

Peuce, proximam pino facultatem habet, licet temperatiorem.

Peganon, Ruta.

Ruta agreſtis, in quarto eſt ordine calefacientium & areſacientium. Hortenſis uero in tertio. Vnde etiã ſecat & diſtrahit craſſas & lentes humores, perq́; urinam ducit. Partium eſt tenuium, & ſine flatu, & ob hoc Venerem coercet.

Piſſa, Pix.

Pix ſicca calefacit in ſecundaria diſtantia, minus tamen excalfacit. Ex contrario humida, uires habet abſtergendi, concoquendi, & digerendi, quiddam etiam acerbum. Proinde & leproſos ungues eximit, lichenas detergit, & tumores concoquit, ad omnia ualentior, unde aſthmaticos, & empyicos cum eclegmate iuuat. Arida hoc habet, quod ad uulnera glutinanda magis congruit.

Piſſelæon.

Piſſelæon, ex humida fit pice, ſed eſſentiæ tenuioris.

Piſtacia.

Piſtaciorum fructus commeſtus, euſtomachus eſt mediocriter, & hæpatis obſtructiones laxat, præcipue ad id poteſt ſumi, & odorari eorum decoctum. Contra ſerpentium etiam morſus euxilio ſunt.

Pitydes.

Pityides, fructus picearum, uel pinei mali, mixtæ eſt potẽtiæ, partim ſcilicet adſtringentes, partim acres, unde

unde ex thorace conferunt ſputamentis.

Pityocampæ.

Pityocampæ, eandem quam Canthárides & bupreſtes facultatem habent.

Piceæ cortex.

Piceæ cortex, dominantem habet acerbeſcentem potentiam, eouſq;, ut inter trigenes & ambuſta ad cicatricem perſanet. ventrem etiam retinet potus, & uulnera conglutinat.

Pityuſa.

Pityuſa, & hanc quidam ſpeciem tithymalli faciunt, quod ſuccū habeat ut illæ, quodq́; ſimiliter illis purget.

Platanus.

Platanus, humidioris eſt, & frigidioris eſſentiæ, unde folia uiridia, phlegmonas naſcentes adiuuant. Cortex autem & pilulæ aridioris ſunt poteſtatis. Vnde in aceto cocta, ad dentium dolores ſedandos conueniunt. Cum pinguedine ambuſta, ad cicatricē perducunt. Cortex uſtus, aridior & adſtringentior fit, adeo ut lepras & humiditates hulcerum extergeat.

Pulmo Agninus & Suillus.

Pulmo agninus & ſuillus, intertrigenes à calciamentis curare creduntur.

Pulmo Vulpis.

Vulpinus pulmo reſiccatus, aſthmaticos iuuat.

Pulmo marinus.

Pulmo marinus, podagris pernionibus cōmode illinitur.

Polemonium.

Polemonium, alij Philetcriū, tenuium partium eſt, & ſiccum, quare nonnulli exhibent iſchiradicis, & tor minoſis, & durum ſplenem habentibus, bibendam radicem ipſius cum uino.

Polium.

Polium, quod amarius eſt, cuius etiam ad antidota uſus eſt, tertiæ eſt calefacientium & ſiccantium ordinis. Amouet igitur opilationes ab omnibus inteſtinis, & urinas, & menſtrua cit. Viride præterea prægrandia uulnera glutinat. Siccatum, hulceribus uitioſa conſuetudine medetur.

Poligalon.

Poligalon, auſtera mediocriter folia habet, quæ pota, lac gignere uidentur, manifeſtæ calidæ & humidæ potentiæ.

Polygomaton.

Polygonaton, mixtæ eſt facultatis. Siquidem conſtat ex adſtrictione, acrimonia, & amaritudine quadam, quaſi faſtidioſa, propter quod ad multum accommodatur. Radice eius quidam pro cataplaſmate utuntur, & ex facie neuos illo extergunt.

Polygonon.

Polygonon, habet quiddam acerbeſcens, ſed prædominatur. Eſt aquoſum frigidum in ſecundo ordine. Iuuat cataplaſmate illitum, eos, quibus ſtomachus ardet, & ereſipilata, & aridas phlegmonas, & ſi quid eſt

aliud eius

aliud eius generis morborum. Et tale cum ſit, fluxiones iuuat. Apparet etiam nonnihil ſiccare, & mas ad omnia fœmina efficacior eſt.

Polycnemon.

Polycnemon, calefacit & ſiccat in ſecundo ordine, itaq; uulnera conglutinat.

Polypodion.

Polypodium, ſiccat uehementer, & ſine morſu eſt potentiæ, & potum per inferna purgat.

Pom pholix.

Pompholix, exiccat, ſine morſu, ex his, quæ ſordida, & alia malehabitudinis hulcera incarnant. Miſcetur & ophthalmicis facultatibus.

Purpuræ.

Purpuræ uſtæ, eiuſdem ſunt potentiæ cum oſtracis. Eorum opercula cocta in oleo, fluentes capillos retinēt. Porrò cum aceto lienes tumentes contrahunt. Locorum etiam præfocatione concidentes fœminas excitant, & à partu ſecundas eijciunt.

Potamogiton.

Potamogiton, acerbe ſicat & refrigerat, modo quo & polygonon, æqualis per omnia cum eo potentiæ.

Poterrhion.

Poterrhion, alij Phroenium, neruos præciſos, & reliquas neruorum affectiones ſanat, & uulnera glutinat.

Praſium, Marrubium.

Marrubium

Marrubium, calefacit in ſecundo ordine, ſed magis exiccat. Proinde aperit opilationes hepatis, & ſplenis, & quæ ſunt circa thoracem, & pulmonē, & menſtrua aduertit. At cataplaſmate impoſitum, abſtergit, & digerit, uel ut alijs placet, abſtergit & incidit.

Praſon, Porrum.

Porrum, mali ſucci eſt, acutā uim habet, ut inquit Dioſcorides, grauiaq; & tumultuoſa facit inſomnia. Bonam item aluum facit, urinam ducit, atq; extenuat. Quadamtenus etiam abſtergit, unde cum ptiſana coctum, pectoris excreationes adiuuat. Porrò ſemen nephreticis miſcetur facultatibus. Et folia ipſa adſtringunt, quamob cauſſam ſanguinem ſiſtit eorum expreſſus ſuccus.

Pinus.

Pinus, ſimilem facultatam habet cū quercu, aliquanto tamen illa ualentior.

Propolis.

Propolis, calefacit quidem in ſecundo ordine, ſed abſtergit mediocriter. Partium tenuium, & ab obſtructione liberandæ potentiæ.

Ptarmice,

Ptarmicæ folia ſternutamenta mouent, & totus frutex, quia ſubamarus eſt. Reliquas echimoſæis digerit. Eſt autem calida & ſicca, uirens quidem in ſecundo ordine, areſacta in tertio.

Ptelea, Vlmus.

Ptelea, areſacientis eſt potentiæ, & abſtergentis.

Quamobrem

Quamobrem uulnera glutinat. Cortex uero multo magis, ſi recens, uinculi uice circumligetur. Cum aceto lepras quoq; ſanat, radices eiuſdem ſunt poteſtatis. Nã & decocto earum quidam perfundunt fracturas quæ callo opus habent.

Pteris.

Pteris, ſiccæ potentiæ eſt & amare, quare embrya & latos lumbricos occidit, quatuor drachmarum pondere cum melicrato, quia autem & mediocriter quoq; adſtringit, fit ut hulcera ſine mordicatione exiccet.

Picnocomon.

Picnocomon, digerentis & acutæ potẽtiæ eſt, cuius folia phymata, & furunculos diſijciunt. Fructus ad eadem ualent, & infixa ad extimam ſuperficiem trahũt; radix bilem flauam expurgat.

Pyrethrum.

Pyrethri radix, cauſticam habet facultatem, & dentium refrigeratorum dolores mitigat, aduerſumq; rigores, ante periodum conteritur cum oleo, ad hæc ſtupidos quoq; & reſolutos adiuuat.

Pyros, Triticum.

Triticum, calefacit in primo ordine, mediatq; inter ſiccitatem & humorem. Habet uero quiddam etiam lentoris obſtruentisq; naturæ.

Pitya Coagulum.

Coagulum, uniuerſum acutæ & ſubtiliantis & digerentis, & poſtremo manifeſtæ etiam arefacientis eſt potentiæ.

Coagulum Leporis.

Leporum coagulum, epilepticos iuuare, ſi cum aceto bibatur, & profluuium ſanare muliebri proditum eſt. Sed & lac in uentre coagulatum diſſoluere, & ſanguinis exſtreationes cohibere prædicant.

Coagulum Equinum.

Coagulum equinum, coelicatis & dyſentericis peculiariter accommodari, ſcripſere quidam.

Coagulum phocę.

Coagulum phocæ, eaſdem cum caſtorio uires habet.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera R.

Racos pannus.

PAnnus uſtus quilibet, lanæ uſtæ ex qua texitur, facultatem habet. Linum combuſtum partium tenuium fumum ex ſe mittit, qui ſuffitum, catarrhos aperit, & ſecundis congruit, & ſic quidem combuſtum, ſimilem lana facultatem habet.

Rhamus.

Rhamus, exiccat quidem in ſecundo ordine, refrigerat uero in primo. Quamobrē herpetas ſanat, & Ereſipelata, calida autem non ualde. Cæterum ad hæc folijs utendum.

Raphanos.

Raphanos, calefacit in tertia diſtantia, atq; arefacit in ſecunda. Ambarum ſemen uehemens eſt, digeritq́;

ſugillata, & alia id genus liuentia.

Reon, Ra.

Reon uel Ra, compoſitum eſt, ex terreſtri frigida, & tenuium partiũ, aereaq; & calida ſenſim adſtringenti ſubſtantia. Quare ad rupta, conuulſa, & orthopnoeam cõducit, liuores diſcutit. Propter adſtrictionẽ uero, Hæmoptoicos, coeliacos, & dyſentericos iuuat. Ratione quoq; utriuſq; facultatis, etiã hepaticis cõfert.

Rheſinæ.

Rheſinæ omnes calefaciunt & ſiccant.

Rheſina, Terebinthina.

Rheſina, Terebinthina, præ cæteris merito priores partes meretur, quoniam digerit, mollit, & partium tenuium cũ ſit, etiam abſtergit, ac proinde, pſoras ſanat.

Rheſina, Pinea & Strobilina.

Pinea & ſtrobilina, quadamtenus acrior rheſinæ, non tamen iccirco magis digerunt uel attrahunt.

Picea & Abietena.

Mediæ inter has ſunt picea & abietina.

Roſa.

Roſæ, uis eſt compoſitæ eſſentiæ, ex aquoſa calida, adſtringenti, acerbeſcenti & amara facultatibus. Flos tamen earum adhuc magis acerbeſcit roſis, & ob hoc areſacit.

Radix Rhodia.

Radix Rodia, calfacit in ſecundo ordine, partium tenuium, & digerentis potentiæ.

Mala Punica.

Mala Punica, uel Granata, dulcia, in uniuerſum quidem acerbeſcentis potentiæ ſunt. Quamobrem refrigerant & exiccant, auſtera magis refrigerant, ſicciora acuta ſunt & ſtomacho commodiora, acida refrigerant, & cum hoc amplius quiddam habent quo incidunt. Porrò ſicci ipſius acini, acerbiores ſunt ſucco, nec non aridiores. Et hijs omnibus λέμματα σίδια, id eſt, putamina ipſa, quæ ſic uocant. Parem uim habent & Cytini, ſic enim illorum flores appellantur.

Rhus.

Rhoos, ea quæ βυρσοδεψική, id eſt, coriaria appellata eſt, & medicis eſt uſui, maxime uero fructus & ſuccus, uehementer abſtergentis & ſicci eſt temperamenti, ex tertio ordine, abſtergentisq; in ſecundo.

Rhypos Sordes.

Sordes, ab ære ſtatuarum, uel ab uaſis in quibus ἄφανος ἔλαιος ἐναπομένει digerit, & exiccat & mollificat mediocriter, cruda igitur phymata, diſcutit. Porrò de ſordibus in palæſtra, quæ uocant πάτα, de ſudore dictum eſt.

Sordes Aurium.

Sordes quæ in auribus contrahuntur, paronychias ſanare dicuntur.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera S.

Sagapenum.

Sagape

SAgapenum, liquor eſt ferulæ, calidus, cum partium tenuitate, & quodamtenus abſtergens. Proinde oculorum cicatricibus & ſuffuſionibus congruit.

Salamandra.

Crematæ ſalamandræ, cinerem aliqui miſcent, ſepticis & lepricis, pſoricisq́; facultatibus.

Samſuchus.

Samſuchus, calefacit & ſiccat in tertia diſtātia, eſtq́; partium tenuium, & arefacientis potentiæ.

Sandaraca.

Sandaracæ, cauſticæ eſt potentiæ, perinde ut Arſenicum.

Sandix.

Sandix, ex partibus conſtat tenuibus, & temperamento ſicco, non tamen excalefacienti.

Saprotis, Caries lignorum.

Caries lignorũ, ex maxime quæ ex ulmo eſt, mundificat & incarnat humida hulcera.

Sapon, Sapo.

Sapon, abſtergentis eſt potentiæ.

Sarcocolla.

Sarcocolla, lachryma eſt Perſicæ arboris, emplaſtica, & ſine morſu arefaciens, quam ob cauſam uulnera conglutinat.

Saxiphragos, Saxifraga.

Saxifraga, urinas cit, & ueſicæ calculos confringit.

Satyrion.

Satyrion uel Triphyllon, humidum eſt & calidum temperamento, & flatus ciens, quare uenerem exuſcitat, ferunt quidam & opiſthotono mederi, cũ uino auſtero potum. Certe Galenus in libro cui titulũ fecit, De Theriacis. Triphyllum, inquit, hyacintho ab aëre turget, & ſemen agreſti Carthamo habet ſimile.

Lacerta,

De Lacerta ſuo dictum eſt loco. Præter hæc tamen diſſecta & ſuperimpoſita, à ſcorpione ictis auxiliatur.

Selinon Apium.

Selinon, calidum eſt, atq; adeo, ut urinas & Menſes moueat. Flatus quoque diſcutit, & magis ſemen quàm herba.

Seſeli.

Seſeleos radix, & inprimis etiam fructus impenſe calefacit, cum partium quadam tenuitate. Ideo urinas ducit. Et aduerſum Epilepſiam, & orthopnoeas remedio eſt.

Sepiæ Teſta.

Sepiæ Teſta, proxima eſt oſtreo potentia, ſed partium magis tenuium. & abſtergentior. Quamobrem uſta, & cum ſale foßili miſta, oculorum pterygia extenuat. Inuſta & confricata oculorum συκώσεις, & quæ

*& quæ circa reliquam cutem ſunt aſperitates emun-
det atq; abſtergit.*

Seſamoides.

*Seſamoidis, albi ſemen calefacit & abſtergit, & di-
rumpit.*

Seſamum.

*Seſamum, non paulum habet lentoris atq; pingue-
dinis. Proinde Emplaſticum eſt & molliens, & in eorũ
cenſu, qui mediocriter excalefaciunt.*

Seps.

*Seps, quàm alij chalcidicam lacertam uocant, in ui-
no pota, ab ſe ipſa morſos perſanat.*

Sialon, Saliua.

*Saliua, hominum ieiunantium ex impenſe conco-
quentibus & abſtergentibus eſt, illita igitur puerorum
lichenas ſanat, & tumores digerit cũ tritico, quod pri-
us in ore ſit commanſum, deinde ſuperimpoſitum, Hy-
popia delet, aduerſiſſima beſtijs, hominẽ perimẽtibus.*

Sideritis Heraclia.

*Sideritis Heraclia, quæ & Helxine dicta eſt. Eſt &
alia* ἀχίλλειος *ſideritis, priori ſimilis, ſed magis adſtrin
git, quare paſsionibus, ad fluxionem ſollicitantibus con
gruit.*

Sideros, ferrum.

*Ferreum in aqua aliquoties extinctũ uehementer ſic
candi potentiam induit. Hæc igitur aqua pota ſpleni in-*

durato inprimis conuenit. Si uero in uino extinctũ fue-rit coeliacis & dyſentericis confert.

Sycios Cucumis.

Cucumis, æſculentus ſubuiridis eſt, refrigeratq́; & humectat in ſecundo ordine. Quare & caro quidem eius cocta, lenit phlegmonas, ſemen urens ac recens abſtergentis & inciſoriæ eſt potẽtiæ. Proinde urinas promouet & corpus ſplendidum facit, arefactum ſiccat, in primo, & ualẽter extergit, idem præſtat & radix.

Cucumis agreſtis, Elaterium.

Ex agreſtis cucumeris fructu expreſſus ſuccus, Elaterium uocatur, folia & radix licet ſimilem uim habeant Elaterio, tamen ſint imbecilliora; radix abſtergit, digerit & permollit. Succus exiccat.

Sillybon.

Sillybon, ſpinoſa eſt planta, albo chamæleonti nõ abſimilis, æſculenta, cuius radicis ſuccus potus cum melicrato, pondere drachmæ unius, uomitum mouet.

Silurus.

Silurus, muria cõditus atq; cõmeſtus humidam arteriam repurgat, cataplaſmatus, infixa extrahit.

Blattæ quæ in piſtrinis inueniuntur.

Blatta, quæ in piſtrinis inuenitur, conciſa atq; decocta, aurium dolores ſanat.

Silphium.

Silphium, calefacit ſtrenue. Eſt autem flatuoſum, ac proinde coctu difficile, alioqui tamen extra corpus

efficatius,

efficacius, & omnium potiſsimum liquor, admodum trahentis potentiæ. Habet quiddam etiam excreſcentias amoliendi.

Siſon.

Siſon, calidus & concoctiuus eſt, adeo, ut & urinas & Menſes moueat. Viſcerum quoque obſtructiones apperit.

Siſaron.

Siſari radix cocta ſtomacho ſalubris eſt, ſed & urinas quoq; propellit, calida iuxta ſecundum ordinem, fortaſſe quia partium eſt tenuium, & digerit facile. Semen tamen ualentius eſt, propter quod torminoſis cum uino datur.

Siſymbrium.

Siſymbrium, quod & cardamomum uocant, propterea quod cardamo ſimile eſt. Siccum quidem calfacit & arefacit & arefacit in primo ordine, Humidum uero in ſecundo.

Scammonia.

Scammonia, calidæ, & digerentis, & detergentis bilioſorum humorum potentiæ eſt. Tum maxime ſuccus qui phymata diſijcit, & embria occidit appoſitus. Adhæc & lepras exigit, & ἐπίβρεγμα inueteratos capitis dolores, infuſa in aceto roſaceo, mitigat. Radix tũ per ſe ipſam, tum etiã decocta pota, aluum deijcit. Cum aceto & hordeacea farina fricta, coxendicis doloribus emplaſtri modo imponitur.

Scandix.

Scandix, agreſte eſt holus, calidum & ſiccum in ſecundo ordine, uires inciendi habet, & ab inteſtinis oppilationes ammouendi.

Scincus, terreſtris Crocodilus.

Quæ ſcinci renibus adiacent, ad cupidinem inflammant, quam ſubinde extinguit lactucæ ſemen cum aqua potum, & lentium decoctum cum melle.

Scilla.

Scilla, inciſoriæ eſt facultatis, calefacitq; & ſiccat in ſecundo gradu, præſtat autem aſſam aut coctam ſumere.

Scolopendra marina, uel Centipes.

Scolopendra marina, cocta in oleo, & illita, piloſas corporis partes glabras facit. Eadem manibus tractata, pruritum facit.

Scolopendrion.

Scolopendrion, ipſum eſt Adplenion.

Scolimon.

Scolimon, calefacit & exiccat in ſecundo ordine. Radix copioſam, eamq; male olentem urinam eijcit, ſi quis coctam cum uino biberit. Axillarum quoq; & totius corporis uiroſos odores ſanat.

Scordion.

Scordion, ex diuerſis conſtat potentijs, ſiquidē amarum eſt, & acerbum, & acre. Quamobrem purgat, ſimul etiam calefacit inteſtina. Vrinas quoq; & Menſes

agit

egit. Refrigerata omnia calefacit, prӕterea & uulnera conglutinat, atq; à ſordibus repurgat. Ad poſtræmum etiam ad cicatricem perducit, aridũ ſcilicet impoſitum.

Scorodon.

Scorodon, calefacit & ſiccat in quarto ordine. Cæterum ophioſcorodon, id eſt, agreſte allium, domeſtico ualentius eſt.

Scorodopraſon.

Scorodopraſon, & guſtu & potentia mixtum eſt, ab allio & praſo diuerſum.

Scorpioides.

Scorpioides, calefacit in tertio exceſſu, & areſacit in ſecundo.

Scorpius terreſtris.

Scorpius terreſtris, crudus ſuperimpoſitus, ſuiipſius plagæ & ictus, remedium eſt.

Scoria.

Scoria quælibet uehementer exiccat, maxime uero ferri, quæ decocta, & ſubinde ad liuorem redacta, ſaniem ſtillantes aures, mirabiliter ſanat. Auxiliatur & his qui aconitum biberunt, cum oximelite pota.

Scoria plumbi.

Plũbi ſcoria, aßimilatur plũbo, ſed magis adſtringit.

Smilax.

Smilax, quæ & Cactos, arbor eſt deleteriæ potentiæ, id eſt, uenenoſæ.

Smyrna

Smyrna, Myrrha.

Smyrna, ſecundi eſt ordinis calefacientium & areſacientium, proinde cataplaſmate impoſita, capitis uulnera glutinat. Habet quiddam etiam amarum, quo nimirum uermes necat, & embria conficit. Quadamtenus etiam abſtergit, ophthalmicis facultatibus miſcetur. Et quæ circa thoracem ſunt, mundificat, ſine tamē arteriæ exaſperatione.

Smyrna, Beotia.

Smyrna Beotia, *uim habet calefaciendi calidam, molliendi & diſſoluendi.*

Smyrnium.

Smyrnium, quod alij Hippoſelinon, *alij* Selinon *agreſte adpellant, calefacit & ſiccat in tertio ſtatu. Eſt autem apio fortius, & petroſelino imbecillius,* Menſes *& urinas agit.*

Sonchus, Cucurbita ſylueſtris.

Souchos, ſi cataplaſma imponatur, manifeſtarie ſtringit atq; refrigerat. Are*factus mediocriter excalfacit.*

Sparganion.

Sparganion, areſacientis & hoc potentiæ.

Spartum, Se.

Spartum, quo uites adalligant. Huius *fructus unà cum flore potus cum melicrato, obolorum quinq; menſura, purgat per ſuperna, ueluti helleborus albus, ſine moleſtia. Porrô fructus ſcorſum per inferna tantum. Virgulæ iſchiadicis medicantur.*

Spongos

Spongos, Spongia.

Spongia recens, & quæ maris adhuc odorem retinet, impoſita cum aqua, uel uino, uel oxicrato, uulnera conglutinat. Vſta autem, acutæ & digerentis fit potentiæ, & cum aſphalto, uel liquida pice exarefacta, hæmorrogias ſiſtat.

Spodion.

Spodion, eiuſdem facultatis eſt cum pompholygi.

Staphilinos, Paſtinaca.

Paſtinaca & urinas mouet, & Menſes urget, potiſsimum ſemen & radix. Folia recentia, abſtergentis potentiæ cum ſint, phagedænicis hulceribus cum melle congruunt.

Paſtinaca agreſtis. Daucus.

Paſtinaca agreſtis, ad omnia, domeſtica ualentior.

Stachis.

Stachis, marrubio ſimilis, frutex calefacit in tertio ordine, proinde Menſes exigit, embria interficit, & eijcit ſecundas.

Steata, Adipes.

Adipes omnes humectant, & calefaciunt humanum corpus, idq; ſecundum temperamentum animantium, ex quibus deſumpta ſunt potentia, uariant.

Adeps ſuillus.

Adeps ſuillus, omnium maxime humectat, potentia non admodũ diſtans oleo. Quamobrem morſus omnes retundit ac hæbetat.

Adeps Caprarum.

Adeps Caprinus ſiccior eſt, & citius denſatur, propter quod recte inteſtini torminibus inijcitur.

Adeps Anſerinus & Gallinaceorũ.

Anſerinus adeps admodum calet, eſtq; magis partium tenuium, poſt hunc & gallinaceorũ, & gallinarũ.

Adeps Leonum.

Omnium calidiſsimus atq; ſubtiliſsimus eſt adeps leonum.

Adeps Vrſinus.

Vrſinus, capillorum defluuia explet.

Adeps Vulpinus.

Vulpinus aurium doloribus medetur.

Adeps Viperæ.

Viperarum adipem ferunt, ubi radicitus pilos euulſeris, prohibere illos recreſcere, ad hebetes quoq; oculos efficacem eſſe.

Adeps maſculi pecoris.

Ex prædictis omnibus hoc habe, quod calidior ſemper & ſiccior eſt maſculorum animalium adeps, & horum ipſorum exectorum minus, tum calidus, tum ſiccus

Adeps uetus.

Adeps inueteratus, quo diutius ſeruatur, hoc redditur calidior.

Stimmi.

Stimmi, areſacit, & nonnihil etiam adſtringit, proinde ocularibus miſcetur collyrijs.

Stœbe.

Stœbes fructus & folia ſiccant in tertia diſtantia, facultate adſtringunt, nam uulnera prægrandia figunt. Decoctum quoq; eorum ad dyſenterias & hæmorragias compeſcendas, item ad aures pus diſtillantes datur. Deniq; ex plaga oculorum ſuffuſiones, cataplaſmate impoſita iuuat.

Stoechas.

Stoechas, ab obſtructione liberat, attenuatq;, atq; adſtringit. Inteſtina omnia, & totum adeo corpuſculũ corroborat.

Stratiotes.

Stratiotes, ille qui in aquoſis naſcitur, refrigerantis eſt potentiæ Terreſtris nonnihil conſtringit, quo fit, ut hulcera conglutinet. Sunt qui ad hæmorragias quoq; utuntur, & ad fiſtulas.

Strychnon Solanus.

Strychnon, aliud quidem hortenſe, & æſculentum, quod adſtringit, & refrigerat in ſecundo ordine. Aliud quod alicacabon uocatur, ſimile hortẽſi, fructum ferens, qui urinas ſollicitat, uuarum acinis ſimilem.

Solanum ſomnificum.

ſomnifici Solani radicis cortex, in uino drachmæ pondere potus, ſoporem inducit. Semen urinam cit, Tertij eſt ordinis, refrigerantium. Quare ſi plus quã duodecim corymbi eius bibantur, furorem facit.

Solanum furioſum.

Quartum

Quartum genus Salami intra corpus ſumptum, inutile ac noxium, foris cataplaſmate illitum, hulcera depaſcentia ſanat, ſecũdi in refrigerando & ſiccãdo ordinis.

Stypteria, Alumen.

Alumen uniuerſum adſtrictiſsimum eſt, partiumq́; denſiorũ. Tenuior tamen quodammodo eſt, quæ σχιστὴ *dicta eſt, deinde ſtrongyle & aſtragalote. Supra modũ autẽ ſpiſſa liquida, quæ placitis & plinthitis uocata eſt.*

Styrax.

Styrax, calefacit, mollit, & concoquit. Proinde tuſſes, & catarrhos, & coryzas iuuat, Menſes quoq; tum pota, tum adpoſita aduertit.

Syca, Ficus.

Ficus Siccæ, calidæ ſunt potentiæ in ſecundo propemodum ordine. Pinguiores, dura tubercula magis concoquunt. Quæ uero ſunt acriores, uel acerbiores, extergunt ac digerunt. Decoctum eorum mellitiſsimus fit, conſiſtentia melli quid ſimile. Eſt etiamnum, quod Siræon appellant, potentia ſimile melli. Virides imbecilliores ſunt ſubſtantiæ. Ambæ tamen, id eſt, tam ſiccæ, quã humectæ, uentrem ſubducunt.

Caprifici.

Caprificorum Fici, acris & digerentis ſunt potentiæ, pariter & domeſticarum groſsi, quas ὀλίνθους *Græci uocant.*

Sicæ ficus arbor.

Ficus arbor, calidi eſt temperamenti, partiumq́; tenuium

tenuium, ueluti diuinare licet è ſucco, folijs & liquore, quæ non ſolum uehementer mordicant atq; abſtergũt, uerumetiam exhulcerant, oraq; uaſorum reſeruant, & myrmetias exterunt. Eſt igitur Cathartica.

Ficus agreſtis.

Agreſtis ficus, quam caprificum nominãt, ad omnia domeſtica eſt ualentior.

Sycomorus.

Sycomori fructus, male nutrit, & ſtomacho infeſtus eſt. Cæterum ſuccus arboris facultatem habet mollien=di, uulnera glutinandi, & tumores diſijciendi. Et bibi=tur & inungitur aduerſum ſerpentum morſus. Dura=tos lienes, ſtomachi dolores, & in acceſſionibus febri=um horrores.

Symphython.

Symphytum illud, quod petræum uocant, ex contra trarijs conſiſtit potentijs. Habet namq; uim deſiccandi, qua nimirũ in thorace et renibus pus expurgat. Quan dam etiam contrahendi, qua hæmoptoicos conuulſa, ra pta, fluxiones rubras & enterocœlas iuuat. Et ſuper hæc omnia, habet quandam calidam humiditatem, qua ſitim extinguit & arteriæ aſperitates.

De Symphyto maiori.

Symphytum maius, uiſcoſum, ſtyllæ ſimile eſt, utuntur eo ad omnia, ad quæ iam dicta.

Sphondylion.

Sphondylij fructus & radix acutæ ſunt & inciſoriæ potentiæ. Itaq; aſthmaticis & Epilepticis, & ictericis congruunt. Porrò radix circumraſa atq; impoſita fiſtularum callos erodit, floris etiam ſuccus inueteratis hulceribus auxiliatur.

Schinos Lentiſcus.

Lentiſcus, ſecundum omnes partes eius exiccat in ſecundo ordine, complete, in calefaciendo uero & refrigerando ſymmetros, ſiue medius, adſtringit, ut tantum, ut adſtrictione ſua hypocyſtidis ſucco propius accedat.

Schinu Anthos. Schini flos.

Schini flos, calefacit mediocriter, adſtringit minus, nec plane à tenuitatis natura alienus. Vnde ad mingendum medicamen eſt, menſtruaq; agit, ab obſtructione liberans, in fomẽtatione in potu & cataplaſmatis aſſumptus, magis eo adſtringit radix, quod uero florem uocant, calidius eſt.

Titanos Calx.

Calx uiua, uehementer adurit, adeo ut cruſtas efficiat.

ciat. Extincta mox quidem & ipſa eſcharam molitur, at poſt diem unũ minus, ſimiliter & carnes liquefacit. Si uero abluta fuerit atq; maxime marina aqua, digerentis potentiæ efficitur.

Tragacantha.

Tragacantha, ſimilem gummi facultatem obtinet.

Tragium.

Tragium, planta eſt in ſola Creta inſula, lentiſco ſimilis. Calida in tertio ordine, attractoriæ, digerẽtis & tenuium partium potentiæ, ſtipites extrahit, & drachmæ pondere ſumpta, calculos confringit, & Menſes ciet.

De Alio Tragio frutice.

Eſt aliud Tragium hoc amarius, quod ſtolopendrio adſimilatur, & multis locũ naſcitur, adſtringit uehementer, adeo ut fluxionum affectibus conueniat.

Tragoriganos Hircina, Origamos.

Tragoriganus, potentia origano aſsimilatur, aſſumit & adſtrictionis quippiam.

Triobolos.

Triobolos, refrigerat mediocriter, ſed terreſtris ſiccando uehemens eſt, aquatilis ſenſim refrigerat, ambo aduerſum phlegmonorũ generationes, & alias fluxiones congruunt. Porrò terreſtris fructus cum attenuantium partium ſit, in renibus lapides atterit.

Tragoſſitodes.

Tragoßitodes, equiparatur ziæ, minus tamen concoquit, & uentrem emollit.

Trigle piſcis, mullus.

Trigle piſcis, ſæpius commeſtus, hæbetes oculos facit. Crudus conciſus atq; impoſitus, marini draconis & ſcorpij, & dracenæ ictus ſanat.

Tripolium.

Tripolij radix, patentia calida eſt, & acris.

Triches, Pili.

Pili uſti, qualitate, uſtis lanis ſimiles ſunt.

Trigon Thalaſſia, Paſtinaca marina.

Paſtinacæ marinæ, aculeus impactus denti imbecilli, confringit eum, & excidere facit.

Fex Vini.

Fex uini, ea quæ combuſta necdum eſt, cōpoſitæ eſt eſſentiæ, impenſæ deſiccans atq; obſtringens, quàm nimirum adſtrictionē e uino acquirit, ex quo fit. Humentia quæq; exiccat, & fluxionibus accommodatur, præterea & phygetla diſcutit, & ex uberibus lactis, ſtillicidium extinguit. Porrò uſta quàm σφέκλην appellitant, cauſtica fit ac proinde cauſticis etiam pharmacis permiſce-

permiſcetur. Vngues leproſos exterit cum rheſina. Cū oleo lentiſtino integram noctem peruncto eo capillicio, capillos flauos reddit. Abluta in aqua, oculorum abſtergentibus potentijs miſcetur.

Fex aceti.

Aceti Fex, flocibus uini per omnia uehementior eſt, magiſq́; ac magis adſtringit.

Troglodytes Paſſer.

Troglodytes Paſſer, eſt omnium auium minor excepto regulo. Degit maxime in ſepibus, quocunq́; modo utare ſiue aſſo, crudo uel condito, aut liquato, renū lapillos atterit, ſimiliter & uſti cinis eadem præſtat.

DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera Y.

HYacinthi, radix bulboſa, ordinis eſt primi in exiccando, in refrigerando ſecundi. Itaq; pueros, ne pubeſcant diutiſſime ſeruare creditur, cum uino uidelicet appoſita, fructus modice abſtergit & ſtringit. Proinde arquatis datur cum uino, ſiccans quidem magis, minus uero refrigerans.

Hyalos Vitrum.

Hialos, Vitrum.

Vitrum, in ſubtiliſsimum puluerem contritũ, adeoq; cum uino tenui & albo potũ, in ueſica lapides confringere uulgo dicitur.

Hydnon, Tuber Terræ.

Hydnon, terreſtram ſubſtantiam dominantem habet, cum paucula quadam partium tenuitate.

Hydrargyros, Argentum Viuum.

Hydrargyros, in re medica neceſſarium non admodum habetur, nimirum letale, quidam adurentes, in cineremq; redigentes, & alijs permiſcentes ſpeciebus, colicis & ileo confectis bibendum dederunt.

Hydropiper.

Hydropiper, calida eſt herba, ſed non uſq; adeo ut piper, uirens & una cum ſemine cataplaſmate impoſita Hypopia, & induratos tumores digerit.

Hyoſtiamus.

Vterq; Hyoſtiamus, & qui nigrum, & qui flauum ſemen hebet, uenenoſus eſt, cæterum medicinæ tantum utilis eſt, qui florem & ſemen album geſtat, ex tertio ordine refrigerantium.

Hypericon.

Hypericon,

Hypericon, multorũ generũ eſt, nã eſt quod Andræ ſæmon, & Aſtyron uocatur, de quibus in ſuperioribus dictum eſt, calefacit uelociter & ſiccat, propter ſubſtantiæ partium ſubtilitatem. Quare tota herba una cum ſemine, tum Menſes tum Vrinas prouocat, folia recentia cataplaſmate impoſita, uulnera ad cicatricẽ perducunt, arida atq; ſuperimpoſita, alia quoq; hulcera ſanant, dantur & Iſthiadicis bibenda.

Hypecoon.

Hypecoon, frigeſacit in tertio ordinis, facultate papaueri adfine.

Hypogloſſon.

Hypogloſſon, ſuccus eſt expreſſus ex radice Ciſthi & Ciſthari, uehementer efficax medicamentum ad omnes generis fluxiones, & exiccandũ, corporisq; membra confirmanda.

Hypophæſton.

Hypophæſtos, genus eſt fulloniæ ſpinæ, quemadmodum & Hyppophaes, colligitur ex folijs radiceq;, & capitulo eius expreſſus ſuccus, qui trium obolorũ pondere cum melicrato datus, aquam & pituitam purgat. Iuuat orthopnoeas & Epilepſias, & quæ in neruis eueniunt affectiones.

Hyſſopum.

Hyſſopum, calefacit & exiccat in tertio ordine, tenuiumq; partium eſt.

PAVL. AEGINETA DE HIIS QVAE INcipiunt ab litera Φ.

Phaci, Lentes.

LEntes, areſaciũt in ſecundo ordine, mediæ inter caliditatem & frigiditatem. Quadam tenus quoque adſtringunt, ob eã rem corpus ipſum exiccant, aluumq́; ſiſtunt. Decoctum eorũ impellit. Ideo prior aqua profunditur, cum ad cohibendũ adhibetur.

Phacos, Lenticula paluſtris.

Lens, quæ in paluſtribus aquæ innatat, humectat & refrigerat in ſecundo ordine.

Phalaris.

Phalaridis ſuccus, & folia & ſemẽ pota; ueſicæ doloribus auxiliãtur. Habent enim quiddam in ſe partium tenuium, calidumq́;.

Phalangites.

Phalangites, herba quædam ſic dicta, ab eo quod à phalangij ictis auxilietur, potentia tenuium partium, proinde torminoſos iuuare creditur.

Phelli.

Phelli, & maxime ex uinarijs uaſis uſti inſiccißimum ſoluuntur cinerem, qui dyſſentericis potißimum miſcetur facultatibus.

Philyras.

Philyræ arboris folia adſtringunt, modo quo & ſylueſtris

ueſtris oleæ. Subacta in corpore hulcera medicantur. Porrô eius decoctum urinam & Menſes cit.

Phlomi.

Phlomi plures ſunt, ex quibus eſt, quæ θρυαλὶς appellata eſt. Singulorum folia areſacientis, & mediocriter abſtergentis ſunt potentiæ. Vſusq; eorum potißimũ ad adſtringendum. Quare fluxionum adſectibus congruunt. Sed & dentium quoq; dolorem quidẽ colluunt.

Phœnix.

Phœnix herba, ſunt qui Rhun uocent, lolio ſimilis, facultatem habet adſtringendi, unde pota in uino auſtero, quaſcunq; fluxiones facile ſiſtit.

Phœnix arbor.

Phœnix, tam arborem ſignificat, quàm fructum, calida eſt mediocriter, firmaq;, & ſtomacho conueniens, ſiue intro ſumatur in corpus, ſiue deforis admoueatur. Quod reliquum eſt ex ea, adſtringit ualẽter, ſtomachicis atq; hæpaticis potentijs permiſcetur, omnium conſtrictißima eſt, quæ fructum ipſum ambit tunica.

Phormion.

Phormion, ſubtilium partium eſt, extergentisq; & attroctoriæ facultatis. Semen cum melle, albugines oculorum extenuat, & infixa extrahit.

Phu.

Phu, Nardo ſimilem radicem habet, ſed ob pleraq; imbecillior. Vrinas tamen propellit fortius, quàm quælibet alia.

Phycos, Alga.

Phycos, refrigerat & exiccat in ſecunda diſtantia. Habet quiddam modice acerbum.

Phyllitis.

Phyllitis, facultatis acerbæ cum ſit, non abs re diarrhœas pota iuuat.

DE HIS QVAE INCIPIUNT ab litera X.

Chalbanæ, Galbanum.

GAlbanum, calefacit ferè in tertia diſtantia, & deſiccat quaſi in ſecundo, potentiæ molliendi & digerendi.

Chalcitis.

Chalcitis, adſtringentis, acutæ cauſticæ, & cruſtas generantis potentiæ eſt, partium tenuitate media inter miſij & ſωri. Vſta tamen, ſubſtantiæ fit magis attenuantis.

Chalcanthos.

Chalcanthos, aqua eſt concreta in cypri metallis, fortiſſimam habens adſtrictionem, cum quadam caliditate exili. Nihil æque humidas carnes condire atq; ſiccare ualit. Succeſſu temporis chalciti permutatur.

Chalcos, Aes.

Aes uſtum, partim acre eſt, partim adſtringit, proinde utiliſsimmũ ad cicatrices inducendas ſiccorũ corporũ hulceribus. Quod ſi illinatur, ad omnia cõmodior fit.

Chondrilla.

Chondrilla, ſeris ſpecies, quiddam habet ſubamarū, quo fit, ut potentia ſit ſicciori.

Chondros

Chondros, æquiparatur tritico, præterquàm quod ille habet lentoris & craßiciei.

Chriſocolla.

Chriſocolla in metallis inuenitur, & præparatur in mortariolo ex ære rubeo, ex urina pueri impubis, trita ſubinde in mortariolo urina, aut certe ære calido. Sic præparata, diſcutientē & exiccantē potentiā acquirit, plus alijs metallicis. Ob eamq; rem hæpar in primis abſtergit, hulcerumq; carnes ſine mordicatione reprimit. Doloſis quoq; & maleficis hulceribus accommoda. Quod ſi aduratur, multo tenuiorem efficies.

Chriſocomæ

Chriſocomæ uel Chryſites, acrē ſimul & adſtringentem habet facultatem. Quare non admodum multi uſus eſt in Medicinis, præterquā in peripneumonijs, & affectibus hæpaticis, quo modo in melicrato cocta datur. Commouet & Menſes.

DE HIS QVE INCIPIVNT *ab litera ψ.*

Pſeudobunion.

Pſeudobunion, facultate ſimile Bunio, calefacit, digerit, & abſtergit. Tormina uaq; & ſtrangurias, & coſtarum dolores ſoluit. Diſcutit & chœradas tum ſale uino cataplaſmate illita.

Pſeodo=

Ψeudodictamum.

Pſeudodictamum, imbecillem dictami uim habet.

Pſillion.

Pſillij ſemen, ſecundi eſt refrigerantium ordinis, in ſiccando uero & humectando ſymmetron.

Pſoricon.

Pſoricon ſic fit. Duplum chalcitis miſcetur lytargyro, utriſq; prius aceto ſolutis, inq; ollam nouam coniectis, deinde diebus quadraginta fimo obruitur, ſicq; pharmacum fit præparatum exiccatorum partiumq; tenuium, chœlciti minus mordax.

DE HIS QVAE INCIPIVNT *ab litera Ω.*

Ωcimon.

OCimon, ex ſecundo ordine eſt calefacientium, habet uero recrementiciam quandam humiditatem. Quo fit, ut intra corpus ſumptũ, noxiũ ſit. Extra catapláſmate illitũ, tum digerit, tum cõcoquit.

Ocimoides.

Ocimoides, quam alij Phileterion uocant, radicem habet nullius frugi. Semen attenuantium partium eſt. Et ſine mordicatione exiccans.

PAVLI AEGINETAE DE SIMPLICIBVS FINIS.

PAVLVS AEGINETA, DE RATIONE VICTVS, GVLIELMO COPO BASILIENSI INTERPRETE.

De ciborum facultatibus

CONSEQVENS eſt, ut de ciborum facultatibus ſermonem, qui ſalubrium quoq; præceptorum pars eſt, prædictis ſubnectamus, ſi prius q̃ particulatim ipſos proſequemur, pauca quædam præmiſerimus, quippe oportet, ſi quicquam aliud, ciborum noſſe facultates. Igitur cibi, quibus extenuandi uis eſt, meatus aperiunt, humores ob nimium lentorem adhærentes, abſtergunt, craſſos incidunt & attenuant. Quod ſi diutius quis eis utatur, ſeroſas, bilioſasq́; cumulabit ſuperfluitates. Atq; ſi adhuc abundantius ingerantur, melancholicum ſanguinem conſtituunt. Quamobrem aßiduus ipſorum uſus fugiendus eſt, maxime quibus bilioſa fuerit natura. His uero dumtaxat congruũt, quibus pituita, & crudus, & uiſcidus, atq; craſſus humor cumulatus eſt. Qui uero cibi impinguandi uim

obtinent

Mo. Bot. Garden, 1893

obtinent, ij firmum præbent alimentum, atq; ſi in uentriculo, iecoreq; probe concoquantur, bonum ſanguinem generant, ſed lienem & iecur obſtruunt. Horum uero ipſorum alij craßiores humores dumtaxat faciũt, ut lens, alij uiſcoſos, ut maluæ, alij & craſſos & uiſcidos ut quibus teſta pro tegmine eſt. Igitur uictus extenuans ad bonam ualetudinem tuendam, multo tutior eſt eo, qui craßitudinem inducit. At quia exiguum alimentũ præbet, nihil uel firmitudinis, uel roboris, corpori præſtat. Itaq; ubi indigentia aliquem preßit, cibus in quo plurimum alimenti eſt, modice exhibendus eſt, ſed præcipue illis citra noxam datur, qui exercitationi operam dant, & qui quantum libuerit, dormiunt. Quicunq; uero ante cibum exercitari non poſſunt, alimenta quæ craſſos ſuccus faciunt, fugere debent. At neq; in ocio degentes, huiuſcemodi cibos admittant. Porrô ut perpetuum ocium bonæ ualetudini maxime aduerſatur, ita mediocris motus ſummo præſidio eſt.

Mediæ uero materiæ alimenta, omnium præſtantißima ſunt, utpote quæ mediocris ſubſtantiæ ſanguinẽ producunt. Atq; ut huiuſcemodi edulia corporibus noſtris commodißima ſunt, ita uicioſum ſuccum generantia, maxime noxia, ſemperq; fugienda ſunt.

Summopere uero uitanda eſt alimentorum uarietas, præcipue ubi contrariæ fuerint eis facultates, nam quæ ſic ingeruntur, coctioni reſiſtunt.

De oleribus

DE OLERIBVS.

Lactuca.

LActuca, manifeſte refrigerat & humectat, atq; idcirco ſomnum quoq; allicit. Vt uero ex oleribus ipſa maxime nutriendi uim habet, ita optimi ſucci ſanguinem facit.

Intubus.

Intubus refrigerandi, humectandiq́; uim obtinet, at Lactuca inferiorem.

Malua.

Malua refrigerat quidem, ſed obſcure, magis uero humectat, atq; ob uiſcoſitatem aluum ducit.

Beta.

Beta, abſtergendo aluum mouet, unde ſi crebro edatur, ſtomachum uellicat, atq; iecur & lienem obſtruit.

Braſſica.

Braßica, bis quidem cocta, commeſtaq́;, uentrem cohibet. Si uero ſemel, neq; admodum coquatur, atq; ex oleo, & garo, aut ſale edatur, ducit potius aluũ, quemadmodum ius eius purgandi poteſtate lentium cremore præſtantius eſt. At manifeſtius magiſq́; uentrem mollit, marina Braßica, nam & ſalſa, & ſubamarulenta eſt, quapropter auroni quoq; ſubducendi aluum poteſtas eſt, eò quòd plurima ſalſedine participat. Braßica uero ſtomacho magis conuenit, utpote quæ mediocrẽ obtinet adſtringendi uim, ac lac quoq; & genitale ſemẽ ꝑducit.

Blitum.

Blitum & atriplex, humore quidem abundant, ſed exiguum alimentum præbent.

Omnia aculeata, ut cardus, & ſuſus agreſtis, atq; alia huiuſcemodi, ſtomacho idonea ſunt, excepta cinara, quæ & dura eſt, & mali ſucci, ideoq; cocta cũ oleo, & garo, & coriandro, exhibenda eſt.

Appium.

Appium, hippoſelinon, Sion, Smirnium, urinæ ciendæ facultatem habent, ſed Smirnium & magis odoratum, & acre eſt, & urinam & menſtrua mouet. Appia uero ſuauiora ſunt, ideoq; ſtomacho aptiora.

Eruca.

Eruca calida eſt, & genitale ſemen producit, unde & libidinem excitat, atq; capitis eam doloris ſpeciem, quam cephalæam uocant.

Naſturcium.

Naſturcium, ocymium, ſinapi, calida ſunt & acria, & præcipue naſturcium, ſunt uero coctu difficilia, ſtomacho inepta, & mali ſucci.

Vrtica.

Vrtica, tenuibus conſtat partibus, aluum ducit, atq; exiguum alimentum præbet.

Gingidion.

Gingidion, ſimile ſcandici eſt, haud parum ſtringentis, amarulentæq; qualitatis habens, ſtomacho aptum, ut faſtidioſis quoq; aptũ ſit ex aceto mãſum, ſed corpus

parum

parum alit. Quæ uero ſylueſtria alera uocantur, ad uicioſorum humorum generationem nihil reliqui faciũt.

Capparis.

Capparis, & appetentiam excitat, & iecoris lieniſq; obſtructiones ſoluit, ac pituitam educit, ſumenda uero eſt in prima menſa uel ex oxymelle, uel ex oleo & aceto.

DE CYMARVM natura.

Blicorum.

BLicorum, lactucarum, atriplicis, maluæ, betæ, planta quidē humida eſt. Cyma uero arida, rapa, ſinapi, radicula, naſturcium, pyretrum, Braßica aliaq; calida, plantam quidē aridam habeāt, cymam uero humidam. Fructicoſarum uero plantarũ Cymæ, & quæ in paludibus & quæ in ortis naſcuntur. Itē quæ à brionia decerpuntur, ſtomacho quidem apte ſunt, & urinam mouēt, exiguum uero alimentum præbent, quod ſi probe concoquantur, magis quam quæ ab oleribus ſumuntur alunt. Similiter de Chamedaphnes Cyma ſentiendum eſt.

DE RADICIBVS quæ cibi rationem obtinent.

Bunias.

BVnias quidem & Rapa, ſi bis coquantur, haud minus reliquis oleribus alũt, ſed ſi iugiter aſſumantur, craſſum humorem conciliant.

Bulbi.

Bulbi aſtringunt, abſtergunt, appetentiam excitant, ſtomacho robur addunt, & uiſcoſos ex Thorace humores educunt, quod ſi bis coquantur, plus quidẽ alimenti præſtant, ſed nihil educunt. Nam quod amarum in ipſis eſt, ita abijcitur, præterea ſi crebro quis eis utatur, genitale ſemen augent, & Venerem impendio excitant, flatus quoq; faciunt & tormina. At ex garo & oleo ſumpti, ſuauiſſimi ſunt, & boni alimenti, atque coctu faciles.

Paſtinacæ.

Paſtinacæ, dauci, ſiſeris, radices, rapis minus alunt, ſunt uero calidæ odoratæq́;, atq; urinam mouent. Abutentibus uero & coctu difficiles ſunt, & uitiatos humores pariunt, pro communi radicum ratione.

Agreſtis paſtinaca.

Agreſtis paſtinaca, à nonnullis Daucus appellatur, & maiorem citandæ urinæ uim habet.

Radicula.

Radicula attenuatoriæ, calfactoriæq́; facultatis eſt, ſed ante alios cibos ex oleo & garo ducendæ alui gratia, ſumenda eſt, poſt cibum autem nequaquam,

Cepa, Allium, Porrus.

Cepa, Allium, Porrus, ampeloprasſon, eo quod acri ſunt potentia, corpus calfaciunt, atq; craſſos in ipſo humores attenuant & incidunt, & his quidem cocta paulum, incocta uero nihil alimenti præſtant. At uero alliū opilationes ſoluit, & diſcutiēdi magis uim obtinet. Ampeloprasſa autem, utpote agreſtia ſicciora ſunt.

Porrò in uniuerſum omnia cruda olera, coctis peioris ſucci ſunt, magiſq; ſuperfluo humore abundant. Quæ uero uel muria, uel oxyhalme condita reperiuntur, ſtomacho aptiora ſunt, & appetentiam magis mouent, ac crudos humores incidunt, ſed coctu difficilia ſunt, & ſi quis eis abutitur, malos ſuccos producunt.

DE TVBERIBVS.

Tuberum ſuccus.

Tuberum ſuccus, etſi nullam notatu dignam, qualitatem præ ſe ferat, frigidus tamen eſt craſſuſq́;.

Fungi.

Fungi & frigidi ſunt, & pituitoſi, & mali ſucci. Ex his boleti, innocentiores ſunt, & manifeſtæ qualitatis expertes, ſi recte coquantur. Deinde ammanitæ ab ijs ſecundū locum obtinent. Ab alijs uero fungis abſtinere oportet, quippe cum multi ex ipſis letiferi ſint, ac ipſi quoq; boleti, niſi percocti edātur, præſens periculum ſæpenumero minantur.

DE FRVMENTACEIS.

EX eis quæ frumentaces appellantur, Chondrus menſis conuenit, & uiſcoſum humorem parit. At qui ablutus uicioſus eſt, eo quod facile craſſus euadit, atq; incoctus permanet. Melior uero eſt ſuccus ipſius, ſi totus uti ptiſana probe coquatur.

Alica.

Alica, in reliquis quidē chondro haud abſimilis eſt, ſed magis aluum ſupprimit.

Triticum.

Triticum, elixum quidem coctu difficile eſt, & inflat, ubi uero concoctum eſt, ualentiſsimam præbet alimoniam. At in panem redactum, inflandi uim, & coctionis difficultatem deponit, utpote fermento, ſalcq; participans.

Siligineus panis.

Siligineus panis, quem ſiligitem Græci uocant, omni alio magis alit.

Similaceus.

Mox Similaceus, ſic enim ſemidaliten interpretor, deinde cibarius, Græci ſyncomiſton dicunt. Sordidus autem, id eſt, furfureus, minus quidem alit, ſed magis ꝑ uentrem deſcendit. Amylus panis exiguum alimentum præbet, quemadmodum & lotus.

Hordea.

Hordea refrigerandi, abſtergendiq; uim obtinent,

cum

cum uero ad modum ptiſanæ. Coquuntur, humectant, fricta uero ut in polentis fit, deſiccant. Polenta per æſtatem ante paluecum ex aqua potui data, ſiti medetur.

Hordeaceus panis.

Hordeaceus panis, imbecillior eſt, & exigui alimenti.

Maza.

Maza, coctu difficilis eſt, & magis hordeaceis panibus inflat, cum ſi mel quoq; acceſſerit aluum mouet.

Bromus.

Bromus, callidus eſt, & exigui alimenti.

Milium.

Milium, & panicum, frigida ſunt & ſicca atq; parum alunt, & uentrem cohibent. In totum uero, miliũ præſtantius eſt panico.

Oriza.

Oriza, coctu difficilis eſt, parum alit & uentrem aſtringit.

Ptiſana.

Ptiſana, ſic coquitur, uni eius parti, aquæ quindecim, atq; paulum olei adijce, ac poeſt bullinationem acetum quoq;. Cum uero exacte iam cocta fuerit, ſalem tenuem. Sunt qui porrum quoq; atq; anetum addant. Ceterum Bromus & Chondrus, haud aliter quam ptiſana præparantur.

DE LEGVMINIBVS.

Lens.

EX leguminibus lens quidem mali ſucci eſt, & atram bilem parit, uentrem aſtringit, maxime bis cocta. Decoctum uero ipſius cum oleo & garo potui datum, aluum mouet. At quia flatum parit, uel ſatureia, uel pulegium adijciendum eſt.

Fabæ.

Fabæ lenes ſunt, & inflant, ac abſtergunt, ac Aegyptia faba, & calidior eſt noſtra, & ſuperfluitates plures relinquit.

Piſum.

Piſum, molle quidem eſt, atq; non adeo inflat.

Cicera.

Cicera inflant, abſtergunt, genitale ſemen augent, Venerem ſimulant, calculum terũt. Ac fricta flatũ quidem amittunt, ſed difficulter concoquuntur.

Lupina.

Lupina, ſunt coctu difficilia, haud facile tranſmittuntur, & ſuccum crudum pariunt.

Fœnum Græcum.

Fœnum Græcum, ante cibum aſſumptum, & calefacit, & aluum ſoluit.

Ciceræ Faſeli.

Ciceræ faſeliq;, ſi macerentur donec radices proueniant, atque ex garo ante cibum ſumantur, uentrem

ſubducunt,

ſubducunt, atq; magis quàm fœnum Græcum alunt.

Faſeli, Siliquæ.

Faſeli tamen, quæ & ſiliquæ appellantur, ſi integri cum ſiliquis, uiridesq́; ingerantur, plures ſuperfluitates cumulant.

DE TEMPORARIIS *fructibus.*

Cucurbita.

Cucurbita refrigerat, humectatq́; adq́; aluũ mouet, ſed paulũ alimẽti præbet.

Pepon.

Pepon, in totum & mali ſucci eſt, & frigidus humidusq́;, ac uomitionem mouet, quod ſi non concoquatur, choleram inducit, eius ſemen urinam ciet, calculos renum conterit, & in totum uehementer abſtergit.

Melopepon.

Melopepon, omnia quæ de pepone dicta ſunt, imbecilliora obtinet.

Cucumis.

Cucumis, minus quidem pepone refrigerat, humectatq́;, ſed uehementius urinam ciet, & uix concoquitur, quod etſi conſequitur, mali tamen ſucci eſt.

Atq; in ſumma, omnes autumnales fructus, refrige=

rant, & humectant, & ſunt exigui alimenti, & mali ſucci.

DE ARBORVM *fructibus.*

Ficus, Vuæ.

FIcus & Vuæ, inter omnes fructus autumnales præcipuũ honorem obtinent, utpote quorum ſuccus, & minore uicio participat, & magis alit. At Ficus Vuis ſunt ſucci multo melioris, atq; magis alunt. Aluũ mouent, urinam cient, renes purgant, maximę quæ fuerint admodum maturæ.

Caricę.

Similiter & Caricæ, flatum tamen & improbum ſanguinem faciunt, atq; iccirco, ſi in crebro uſi fuerũt, pediculos pariunt.

Vuæ.

Vuæ, recentæ quidem non concoquuntur, & malũ ſuccum reddunt, per aluum uero deiectæ, moderatiores euadunt.

Vuæ paſſæ.

Vuæ paſſæ calidiores, ſunt, ſtomachoq́; aptiores atq; reliquis uuis magis alunt, ſed minus aluum ſoluunt.

Mora.

Mora uehementer humectant, mediocriterq́; refrigerant, atq; in prima menſa aſſumpta, uentrem molliunt, haudquaquam ſtomacho aliena, ſed parū alunt.

Ceraſea.

Ceraſijs, dulciora quidem aluum citant, at ſtomacho noxia ſunt. Acerba uero ut ſtomachum magis ſolantur, ita minus molliunt aluum. Atq; eadem ratio tum in uuis & moris, tum in alijs multis obſeruatur.

In totum uero, aſtringencia ſiue edantur, ſiue bibantur, ante alium cibum, aluum cohibent. Quibus uero uenter ob imbecillitatem nihil deijcit, ij aliquid quod molliendi facultatem habeat, ueluti altera, aut piſces, aut aliud huiuſcemodi præmittere debent. Deinde aſtringentia ſumere, quæ aluum roborantia, deorſum impellant, atq; ad ſecretionem excitent.

Nux pini.

Nux pini, boni, craßiq́; ſucci eſt, atq; eſui apta, ſed non facile concoquitur.

Perſica.

Perſica mali ſucci ſunt, aceſcuntq́;, & facile corrumpuntur, ideoq́; in primis ſunt exhibenda, ut & protinus deijciantur, neq; propter moram in uentriculo corrumpantur.

Præcocia & Rhodacina.

Præcocia uero, & rhodacina, & armenia, perſicis

 meliora

cis meliora ſunt, neq; enim aceſcunt, neq; ſimiliter corrumpuntur, ac ſunt etiamnum delectabiliora.

Poma.

Pomorum, ſuauia quidem reliquis ſunt calidiora, & facile tranſmittuntur, præcipue ſi uel aſſentur, uel elixentur. Acida autem, ut frigidiora ſunt, ita humores in uentriculo magis incidunt. Aut auſtera, ſtomacho quidem robor afferunt, & uentrem cohibent, ſed maxime Cydonia.

Pira maiora.

Eiuſdem poteſtatis ſunt pira maiora atq; matura, ſed plus alimenti præbent.

Mala Punica.

Mala Punica refrigerant, aluntq́; parum.

Meſpila Sorba.

Meſpila, ſorbaq́;, magis aſtringunt, ideoq́; fluenti aluo idonea ſunt.

Palmæ.

Palmæ, niſi admodum pingues fuerint, ſtomacho quidem conueniunt, ſed aluum ſupprimunt, atq; craſſos uiſcoſosq́; humores pariunt, & capitis dolorem inducunt.

Ex oliuis druppæ quidem, ſtomacho alienæ ſunt, & craßi ſucci. Colymbades uero, & quæ in muria ſeruatæ ſunt, in prima menſa aſſumptæ, appetentiam augent, aluum citant, atq; id magis, ſi uel aceto, uel oximelle condiantur.

Nux

Nux iuglans.

Nux iuglans, auellanis minus alimenti præbet, ſed ſtomacho magis conuenit.

Nuces recentiores.

Nuces recentiores humidæ ſunt, atq; aluum mouẽt, Aridæ uero, ſi in aqua maceratæ ab interno putamine mundentur, haud minorem uiridibus habẽt efficaciam.

Amygdalæ.

Amygdalæ, incidendi, attenuandiq́; uim habent, unde & uiſcera, & thoracem purgant, *maxime uero amaræ.*

Piſtacia.

Piſtacia, haud diſsimili ſunt poteſtate, ſed in leuanda iecinoris obſtructione, ſunt præſtantiora.

Damaſcena.

Damaſcena, ante cibum ſumpta, ſiue cruda, ſiue ex mulſo cocta, aluum ſoluunt.

Syriaca.

Syriaca, haud facile concoquuntur, ſtomacho aliena ſunt, & leuis alimenti.

Syliquæ.

Syliquæ, concoctioni renituntur, uentrẽ aſtringunt, & ſunt mali ſucci.

Sycomora.

Sycomora, manifeſte refrigerant, humectantq́;.

Citrei mali,

Citrei

Citrei mali externa pars acris eſt, quæ uero ueluti carnis ſpeciem præ ſe fert, licet eſui ſit idonea; uix tamen concoquitur. id uero quod intus continetur, ſiue acidum, ſiue aqueum fuerit, uehementer infrigidat.

Glandes.

Glandes, frumentaceis haud minus alunt, ſed concoctu difficiles, & craßi ſucci ſunt, atq; tarde tranſmittuntur.

Caſtaneæ.

Caſtaneæ, omni ex parte glandibus ſunt meliores.

DE ANIMALIBVS, ET PRIMO De Volatilibus.

IMbecilius alimentũ præbent aues, quã quadrupedes, præſertim quàm ſues, ſed concoctum facilius. Maxime Perdix, Attagena, Columbinus, pullus, gallinæ, Phaſianæ. At ex turdis, merulis, paruis paſſeribus, in quo genere pyrgitæ quoq; ſunt, ſolidius alimentum eſt. Idq; magis ex turturæ, palumbo, anatæ, ſed multo durius, & coctu difficilius, atq; fibr ferè refertum, quod ex pauone accipitur. Anſeris uero & ſtrutocameli caro, omnibus quas diximus, plures relinquunt ſuperfluitates, difficilius concoquitur, demptis alis, quæ ſucci bonitate cæteris auibus haud inferiora ſunt. Grues, fibris plenum durumq; alimentũ præbent.

Intotum uero, iuniores aues ueteribus ſunt humidiores, coctu faciliores, alimenti ualentioris, atq; per aluum facilius deijciuntur. Simili diſcrimine elixæ ab aßis, & in ſartagine frictis diſtinguuntur. Item quæ in aridis locis, montibusq; degunt, paluſtribus, & facilius concoquuntur, & ſuperfluitatibus minus redundant.

DE OVIS.

GAllinarum, phaſianarumq; oua, omnium optima ſunt. Anſerũ uero & ſtrutocamelorum inutilia. Multo autẽ præſtantiora ſunt recentia ueteribus. Atq; ut magis alunt trementia, ita ſorbilia melius deſcendunt, atq; gutturis aſperitates leniunt. Reliqua omnia coctu difficilia ſunt, & uix tranſmittuntur, exceptis ſuffocatis, quæ quidem cruda ex garo, uino, & oleo diluta, in diplomate modice inſpiſſantur, ſic enim & boni ſucci, & coctu facilia redduntur. Fricta autem in ſartagine omnium peßima ſunt.

DE PEDESTRIBVS animalibus.

Suillæ carnes.

EX quadrupedibus, ſuillæ carnes omnium aliorum eduliorum ualentißimi ſunt generis, quippe quæ & ſapore & odore familiarem quandam proprietatem ad humana corpora

referunt

referunt, ut à nonnullis, qui imprudentes, carnes huma nas deguſtauerunt, deprehenſum eſt. Alimentum uero quod ex ipſis contrahitur & glutinoſum eſt, & haud facile diſsipatur.

Ouilla caro.

Ouilla caro ſuperfluitatibus redũdat, maliq́; ſucci eſt

Capræ. Hirci.

Capræ, nutrimentum præbent acre & mali ſucci, peſsimum uero hirci, quippe quod non ſolum mali ſucci eſt, uerum etiam concoctioni reſiſtit.

Bubula caro.

Bubula caro atram bilem parit.

Lepores.

Lepores, craſsi ſucci ſunt, ſed in hoc à bobus & oui= bus uincuntur.

Cerui,

Cerui, duram, coctuq́; difficilem præbent alimoni= am. In ſumma uero, recentiora omnia ueteribus humi= diora, molliora, & coctu faciliora ſunt. Similiter caſtra ta, ijs quibus integri adhuc teſticuli ſunt, atq; corpulen= ta gracilibus.

DE PARTIBVS Animalium.

Extremæ partes.

Extremæ

EXtremæ partes neruoſæ ſunt, ac pinguedinis carnisq́; expertes. Vnde & glutinoſæ ſunt; & alimenti exigui, atq; aluum mouent. Excipiuntur aues, propter abundantē ariditatem.

Aures.

Aures, roſtraq́;, cartilaginoſa ſunt, & haud facile concoquuntur.

Lingua.

Lingua laxa, exanguis, & exigui alimenti eſt.

Glandulæ.

Glandulæ ſuaues ſunt, atq; laxæ, præcipue mammarum, ſed maxime ſuillæ, dum uidelicet lacte replentur, ac ne minoris quidem alimenti ſunt, quàm carnes.

Renes. Teſticuli.

Renes, teſticuliq́;, mali ſucci ſunt, & coctu difficiles.

Gallorum ſaginatorum teſtes.

Atqui Gallorum ſaginatorum teſtes & ſuaues ſunt, & probum alimentum corpori præbent.

Contra, Taurorum, hircorum, & arictum, coctu difficiles, & mali ſucci ſunt.

Cerebrum.

Cerebrum pituitoſum, craſſi ſucci, tardi tranſitus, coctu difficile, ſtomacho alienum, atq; nauſeoſum eſt. Vbi uero probe concoctum eſt, ſatis alimenti præbet.

spinalis

Spinalis medulla.

Spinalis medulla pinguis eſt, & ſuauior cerebo, ſed in reliquis ei ſimilis.

Cor, Iecur.

Cor, iecurq́; craßi ſucci ſunt, coctu difficilia, & tardi meatus. Atq; ſuillum hæpar cæteris melius eſt.

Lienis.

Lienis mali ſucci eſt, & atram bilem parit.

Pulmo.

Pulmo, ut utrisq́; laxior eſt, ita coctu facilior, ſed pituoſus eſt, & minus alit.

Ventriculus, Vterus.

Ventriculus, uterus, inteſtina, dura ſunt, uix concoquuntur, atq; pituitam gignunt.

Syluestria animalia.

In uniuerſum uero ſylueſtria animalia, cicuribus alimentum præbent aridius, minusq; ſuperfluitatibus redundans.

Sanguis.

Sanguis omnis difficulter concoquitur, præcipue ſi craßius ac melancholicus eſt, ueluti bubulus.

Lepori-

Leporinus ſanguis.

Leporino uero ſanguini utpote ſuauiſsimo, præcipuus honor eſt. Hūc nonnulli cum ipſo iecinore coquere conſueuerūt, ac alij cum reliquis quoq; uiſceribus. Sunt etiam qui iuuenis porcelli ſanguinem edunt. Homerus uero, caprinum ſanguinem nonnullos commediſſe poſteritati tradidit. Home

DE LACTE.

LAc coctum, alit quidē corpus, ſed gingiuis, dentibuſq; nocet, quapropter poſteaquam ingeſtum eſt, primum mulſo, mox uino acerbo os abluere oportet. Cæterum capiti dolorem adfert, præcordia uentriculumq; inflat, atq; in renibus calculum generat. Igitur ut id quod dilutum magis eſt, minus quidem alit, plus uero citat aluum, ita econtrario, craſsius, ualētius quidem alimentum præbet, ſed non facile deſcendit.

Caprinum lac.

Porrò caprinum lac, mediocris eſt ſubſtantiæ, ouillum craſsioris. Præterea protinus à partu tenuius eſt, tractu uero temporis craſsius, deteriuſq; efficitur.

QVID OBSERVANdum ſit, lac potantibus.

QVi lac potare uoluerit, ab alijs cibis abſtinere debet, quouſq; conſequatur, ac per inferiora decedat. Igitur præſtat ipſum recens mulctum in matutino bibere, dein ieiunare, atq; tũ uehementes labores uitare, aceſcit enĩ ſi quis laborauerit, ac ſatius quoq; eſt leniter deambulare, atq; uigilem cõquieſcere. Sane ita facienti, primũ quidem per aluũ ſubit, ideóq; poſt deiectionẽ aliud bibendũ eſt, atq; ſi hoc quoq; ad seceſſum ſubierit, aliud. In primis enim utiliter purgat, nõ ita multũ quidẽ uniuerſæ molis, ſed ea duntaxat quæ in uentre continentur, mox uenas ingreditur, atq; optime nutriens haudquaquam deijcitur. In bilioſis uero fluxionibus atq; ubi uẽtriculum eliquari timuerimus, coctum lac exhibendũ eſt, atq; ſic ipſum coquere oportet. In primis quidẽ ſenſim paulatimq́;, ut & pars quædam abſumatur, & pars concoquatur, deinde magis atq; magis coquere. Cauendum uero ut neq; aduratur, neq; in caſeum coaguletur, idq́; optime fiet, ſi leniter ipſum coxerimus, & miſcendo id quod abſceſſerit, undiq; detraxerimus. Igitur ferula polita, tenuiq́; miſcere oportet, & ſi quid in labijs aulæ feruet, id ſpongia purgare. Hoc enim ſæpenumero reliquum lac corrumpit. Ergo coquendum eſt lac ut diximus, donec æquabiliter craſſius, & crudo lacte dulcius euadat. Præterea quod in lacte tenue ſeroſumq́; eſt conſumitur, ſi calculi marini ex igne candentes in ipſum demittantur, idq́; aluo

fluenti

fluenti, maxime ſi biliosa fuerint excrementa eximie prodeſt.

DE LACTE Schiſto.

SErum lactis à caſeo diſcernitur, ſi uehementer ad multum fumum coquatur. Deinde exacte uel per linteum, uel per pannũ coletur. Miſcetur at ſeroſæ parti, uel mellis uel oximellis, uel ſalis modicum, atq; ut aluum ſubducat datur, adultis quidem ad ſextarios duos, iunioribus uero haud minus ſextario. Quod uero marinorum calculorum, aut ferri ex igne candentis demiſsione incraſſatum eſt lac, dyſenteriæ, & alui profluuio haud mediocre præſidium eſt.

DE CASEO.

CAſeus omnis acris eſt, ſitim excitans, coctu difficilis, mali ſucci, calculum gignens. Innocentior uero eſt, qui recens eſt, laxus, mollis, ſuauis & modico ſale conditus, qui uero aliter efficitur peſsimus eſt.

DE PISCIBVS

COnſtat omnes piſces frigidiori humidioriq; temperatura eſſe. At qui ſaxatiles uocantur, cæteris ſunt meliores, quippe co-

ctu faciles ſunt, boni ſucci, atq; modice humectant, niſi dura fuerit eis caro. Non ſaxatilium autem, in pelago degentes, multo diſcrimine differunt ab ijs, qui in limo nutriuntur, aut qua flumina irruunt, ſed omnium peßimi qui uel in ſtagnis uel paludibus aluntur.

Capito, Lupus.

At particulatim Capito quidem, ſi in pelago deguerit, modice ſuauis eſt, ſanguinem uero præbet & tenuiorē & imbecilliorē. Huic haud abſimilis lupus eſt.

Mullus.

Ac in æquore quoq; mullus uerſatur, cæteris piſcibus & durior & fragilior, coctu facilis, menſis idoneus, prædulcis, pinguedinis expers.

QVIBVS TESTA pro tegmine eſt.

Piſcium genera quæ teſta integuntur, omnino ſalſum crudumq; humorem pariunt. Horum oſtrea quidem mollißima carne ſunt, & magis aluum ducunt, Chamæ uero & purpuræ & ungues & ſpondyli, & buccina & cochleæ, atque huiuſmodi alia dura, ac quæ cruſtata quoq; nominãtur, ut Grammarij, Paguri, Cancri, Locuſtæ, Squillæ, mēſis quidem con-

conueniunt, ſed coctu difficilia ſunt, ac ſi ſæpe in aqua dulci elixentur, aluum aſtringunt. Ius omnium quæ teſtis concluduntur aluum ducit, hanc ob cauſam terreſtres quoq; cochleæ uentrem ſoluunt. At uero duræ carnis & coctu difficilis ſunt, quæ licet nutriat, mali tamen ſucci eſt, quapropter nõnulli ius cum garo & oleo condiunt, atq; ſic uentrem ſubducunt.

Echini modice refrigerant, parum alunt, atque urinam cient.

DE MOLLIBVS.

MOlles piſces, ut polypi, ſepiæ, lolligenes, duri ſunt, coctioniq; renituntur, præſertim polypi, atq; ſalſum quodammodo habent humorem. Si uero concoctione uincantur, haud parum alimenti corpori præbent.

DE CARTILAGINEIS.

EX genere Cartilagineo, torpedines, paſtinacæ, molli atq; preduici carne conſtant, quæ et celeriter ſubit, & facile concoquitur, alitq; Raiæ, leuirai æ, ſquatinæ, & reliqua huiuſce modi genera, duriora coctuq; difficiliora ſunt, & plus alimenti præbent. Atq; in totum, duræ carnis animalia, haud facile concoquuntur, ſed & ualens & ſolidum alimentum præbent.

DE CETACEIS.

Cetacea, ut balena, uitulus marinus, libella, delphini, & thunni prægrandes, duræ & coctu difficilis ſunt carnis, ac craßi ſucci. Sale autem condita moderatiora redduntur, atq; alijs piſcibus humidiora. Superfluitatibus magis abundant, & ad perturbandum proniora ſunt. Salſamentorum differētiæ, piſcium ex quibus conſtant ſequuntur diſcrimina.

DE VINI

potentia.

Qui ſanitati ſtudet, quanta ſit uini potentia ignorare nō debet. Itaq; in uniuerſum omne quidem uinum nutrit, idq; magis ſi rubidum, craſſumq; eſt, ſed hoc minus boni ſucci eſt.

Dulce.

Dulce uero, quamuis nutriat ſtomacho tamen alienum eſt.

Acerbum.

Acerbum ſtomacho quidem gratum, ſed non facile tranſmittitur, ac minus alit, idq; multo minus ſi fuerit, album.

Fuluum.

Fuluo nullum aliud melius eſt.

Vinum

Vinum Vetus.

Vetus uinum recenti calidius, ſicciusq́; eſt. Atque in ſumma uini potentia hæc eſt.

In totum uero uinum calorem noſtrum excitat, unde & coctio melior, & ſanguinis utilior fit. Cibum, utpote facile penetrans in omnes partes deducit, ob quàm cauſam attenuatis quoq; ui morbi, bonum habitum reſtituit, cibi appetentiam erigit, pituitam extenuat, bilem per urinas expurgat, colorem emendat, animum hilariorem iucundumq́; reddit, corporis robur auget. Atque hæ ſunt uini modice epoti commoditates. Immodice uero ingeſtum, contraria efficit, hinc temulentorum euerſiones, dementiæ, ſoporesq́; perueniunt. Quapropter cauẽda eſt immoderata uini potatio, quamuis ſi ex longis temporum interuallis liberaliter bibatur, commoditate non careat, quandoq́; urinas abunde mouet, ac ſudores profundit. At mox aſſumpto mulſo ipſum euomere ſatius eſt, ut ne paruæ quidem noxæ ueſtigium relinquat. Igitur potationi operam daturus alio cibo non admodum ſe replere debet, atque inter bibendum Braßicam elixam edere & bellaria, præſertim quæ ex amygdalis conſtant, deguſtare. Hæc enim capitis dolorem leuant, neq; ullam uomentibus moleſtiam afferunt. Ac macerati quoq; abſynthij cremor ante potationem ſumptus, haud mediocriter auxiliatur, ut ne aliud quidem inueniri poßit crapulæ magis inimicum.

Quod ſi quempiam mordeat uinum, frigidam aquam bibere debet. Poſtero die abſynthij cremorem ſumere, ambulare, fricari, lauacrum ingredi, atq; ſubinde exiguo cibo refici.

DE MELLE ET Mulſo.

MEl, coctũ magis alit, quàm aluum ſubducat, non coctum, contra, ac frigidis humidisq́; temperaturis conuenit. Mulſum biliosis nõ admodum prodeſſe uidetur, quippe quod ipſis in bilem uertitur. Igitur huiuſmodi naturis oportet ipſum magis aquoſum exhibere, at quibus uiſcera quoquomodo afficiuntur, ijs alienum eſt.

Cæterum hoc modo mulſum præparatur, octuplum aquæ melli adijcitur, ac donec ſpumare deſierit coquitur; ſpumam uero ſimul atq; orta eſt, iugiter auferre oportet.

DE SOMNO.

SVpereſt poſt omnia quæ de uictus ratione diximus, ut de ſomno quoq; diſſeramus, quippe qui omnium ultimus magna ex parte admittitur. igitur ſomnus, ut formula quadam loquamur, eſt animalium uirium quies, ab utili humore cerebrum madefaciente proueniens. Hunc qui recte capeßit, multa conſequitur commoda. Cibos enim conficit, humores digerit, dolores ſedat, fatigationes ſolatur, rigida relaxat

laxat, animi ægritudines obliuione delet, mentis inſaniam corrigit. Tempus ſomno accommodatiſſimum eſt, poſt cibum, interdiu uero factus, haud omnibus idoneus eſt, id enim tempus quo dormiunt aliqui, haud ſatis eſt, ut in eo cibi perfecte conficiantur. Interciſa enim ante ſuam horam concoctione, per meridiem exurgentes ſæpenumero acidum ructant, flatibus implentur. Nonnulli fluctuatione quoq; moleſtantur, niſi uel ex cõſuetudine, uel quia ſatis dormierunt, huiuſcemodi caſus effugiant.

Nocturno autem ſomno haud alius melior eſt, ſiquidem nox ſuapte natura tum humore, tum tranquillitate ſomnum alliciens, coctionem perfectam efficit.

Præterea poſt nocturnos ſomnos, magna ex parte ad excrementa deijcienda feſtinamus. Temporis autem ſomno debiti terminus, ex alimentorum perfecta concoctione ſumitur, quam tum ex ructibus, tum ex uentris contractione deprehendemus. Poſt hanc, excitatio non inutilis eſt, utpote, quæ concoctionis excrementa ad ſeceſſum agit.

DE VIGILIA.

Vigiliarum, quæ iam ægrotantes, aut ex dolore, aut febri, aut alio quouis accidente infeſtant, curationem, in libro de febribus perſequemur.

In præſentia uero de his uigilijs

dumtaxat dicendum eſt, quæ ſanos interdum male affi=
ciunt. Igitur ſi uel ob mœſticiam, uel ſollicitudinem,
aut aliam animi ægritudinem quis uigilauerit. Imprimis
mœrorem, quoad fieri poteſt, fugabimus. Deinde ſo=
norum ſuauitate, cogitatio abigenda eſt, id quod non=
nulli per lenes aquæ ſonos efficere moliuntur, qui enim
ſic demulcentur, facile ſomnum ſubeunt. Ac balneum
quoq; potiſsimum in ueſpera, cum bene concoxerit, in=
grediantur. Cibumq́; humectantem aſſumant, ut lactu
cas, aliosq́; huiuſcemodi. Nigri quoq; papaueris uiridia
folia obſonijs interdũ adijciant, piſces coctu faciles edãt,
Vinum tenue, non antiquum, liberaliter bibant. Cu=
bile petituri, roſaceo caput ungant, aut oleo, in quo pa
paueris capita, aut mandragoræ decocta fuerint. Ane=
thinum etiamnum recens, ſomniferum eſt. Nouimus
nonnullos poſt fatigationem ſubito quieuiſſe, ac ſubin=
de dormiuiſſe. Idq́; ex modica etiam Venere accidere ſo
let. Alij infrigidato capite uel pedibus, ſomno facile cor
ripiuntur. Quod ſi ob cibi uel multitudinem, uel mali=
ciam, grauato ſtomacho, aliqui uigilare cogantur, nam
& hoc accidiſſe compertum habemus, quemadmodum
alij rurſus præter conſuetudinem aut ieiunantes, aut
exiguum cibum ſumentes, dormire nequeunt, perpen
dere oportet, atq; cauſſam auferre.

DE SOPORE

SI uero rurſus profundi, ueternoſiq́; superuenirant ſomni, ab aßiduis lauacris, atq; refrigerante unctione abſtinere oportet. Apophlegmatiſmis uero uti, atq; omnino uictus rationem calidiorem, aridioremq́;, & exiguum alimentum exhibere, quandoquidē huiuſcemodi affectus, à frigidiore, humidioreq́; materia cerebrum irrigante, magna ex parte accidit.

PAVLI AEGINETAE DE RATIONE VICTVS. FINIS.

ARGENTORATI EXCVDEBAT GEORGIVS VLRICHER ANDLANVS, ANNO M. D. XXXI. Menſe Sept.